

YERELDEN GELECEĞE

GENÇLİK ÇALIŞTAYI

ÇALIŞTAY SONUÇ RAPORU

İzmir Kentsel ve Çevresel Strateji Belgesi

İzmir-2025

YERELDEN GELECEĞE GENÇLİK ÇALIŞTAYI SONUÇ RAPORU

İzmir Kentsel ve Çevresel Strateji Belgesi (İzmir-2025)

A. GİRİŞ

Bu strateji belgesi, İzmir ilinin mevcut kentsel ve çevresel sorunlarını gençlerin bakış açısıyla ele almak ve bu sorunlara yönelik bütüncül, sürdürülebilir çözüm önerileri geliştirmek amacıyla 08-10 Mayıs 2025 tarihlerinde İzmir Sınav Eğitim Kurumları tarafından düzenlenen “Gençlerin Gözünden Yerel Farkındalık” temalı “Yerelden Geleceğe Gençlik Çalıştayı”nın sonuç raporu olarak hazırlanmıştır. Çalıştay, lise düzeyindeki öğrencilerin yerel ve küresel sorunlara karşı farkındalıklarını artırmak; çevreyi koruma bilinci ve sürdürülebilirlik anlayışı geliştirmelerini sağlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Belge kapsamında, İzmir’in yaşamsal problem alanları 13 ana başlıkta detaylı biçimde analiz edilmiş; her başlık için kapsamlı çözüm stratejileri, kısa ve uzun vadeli hedefler ve izleme önerileri sunulmuş, problem alanları toplumsal eşitlik, çevresel sürdürülebilirlik ve katılımcı belediyeçilik ilkeleri çerçevesinde ele alınmıştır.

Bu çalışma, gençlerin eleştirel düşünme, çözüm odaklı yaklaşım, takım çalışması, liderlik ve sorumluluk alma becerilerini geliştirmeleri hedefiyle yapılandırılmış; onların aktif yurttaşlar olarak kente dair söz sahibi olmalarına olanak tanımıştır.

Hazırlanan bu strateji belgesi, çalıştaya katılım sağlayan 37 gençlik takımının tespitleri ve önerileri doğrultusunda şekillendirilmiş; çevresel sürdürülebilirlik, toplumsal eşitlik, katılımcı yönetim ve veri temelli planlama ilkeleri çerçevesinde oluşturulmuştur. Bu yönüyle belge, sadece bir çalıştay çıktısı değil; aynı zamanda genç kuşakların İzmir’in geleceğine dair sahip olduğu vizyonun somut bir yansımasıdır.

1

B. YEREL DÜZEYDE YAŞAMSAL PROBLEM ALANLARI VE STRATEJİK EYLEM ÖNERİLERİ

• Belge Atıflarına İlişkin Açıklama

Bu strateji belgesinde yer alan tespitler ve çözüm önerileri, Yerelden Geleceğe Gençlik Çalıştayına katılan gençlik takımlarının hazırladığı raporların içeriğine uygun olarak oluşturulan strateji belgelerine dayanmaktadır. Metin içerisinde parantez içinde yer alan ifadeler ilgili önerinin hangi gençlik takımı strateji belgesinden alındığını belirtmek amacıyla kullanılmıştır. Bu kaynaklar "SB :..." şeklinde kısaltılarak gösterilmiştir. Gençlik Takımları Strateji Belgeleri rapor ekinde sunulmuştur. Bu atıflar, strateji belgesinin katılımcı niteliğini ve çoğulcu yaklaşımını vurgulamakta; aynı zamanda çözüm önerilerinin sahadan gelen genç bakış açılarına dayandığını şeffaf biçimde ortaya koymaktadır.

1. TRAFİK VE ULAŞIM

1.1. Toplu Taşıma Sistemlerinde Kapasite ve Erişilebilirlik Problemleri

İzmir’de artan kentleşme ve nüfus yoğunluğu, mevcut toplu taşıma sistemlerinin erişim kapasitesini zorlamakta; kent merkezi dışında kalan kırsal, turistik ve gece saatlerinde hizmete ihtiyaç duyan bölgelerde ciddi erişilebilirlik sorunlarına yol açmaktadır. Özellikle öğrenciler, kadınlar, gençler ve turistler gibi kırılgan gruplar için ulaşım yetersizlikleri yaşam kalitesini

olumsuz etkilemektedir (SB:1,3,4). Ayrıca dijital altyapı eksiklikleri, bilgilendirme yetersizlikleri ve aktarma zorunluluğu da ulaşım deneyimini zayıflatmaktadır. (SB:2,3).

1.1.2. Stratejik Eylem Önerileri

1.1.2.1. Erişimi Geniştirme ve Hat İyileştirme

- a) Kırsal ve turistik bölgeleri kent merkezine bağlayan doğrudan toplu taşıma hatlarının oluşturulması, özellikle Menemen, Aliğa, Selçuk, Güzelbahçe gibi ilçelere erişimin artırılması (SB:1).
- b) Gece saatlerinde (22.00–05.00) çalışacak gece ekspres hatlarının 3 ana güzergâhta pilot uygulama ile başlatılması ve güvenlik destekli yaygınlaştırılması (SB:2).

1.1.2.2. Dijital ve Fiziksel Altyapının Güçlendirilmesi

- a) Akıllı durak sistemlerinin yaygınlaştırılması; dijital yönlendirme ekranları, sesli-görsel bilgilendirme panoları, QR kod ile bilet erişimi sağlanması (SB:4).
- b) Toplu ulaşım uygulamalarının (ESHOT, İZBAN) Google Maps ve benzeri navigasyon sistemleri ile entegre edilmesi (SB:3).
- c) Raylı sistemlerde GPS takibi ile vagon konumlarının ve yoğunluk bilgisinin anlık izlenebilir hale getirilmesi (SB:3).

1.1.2.3. Toplum Katılımı ve Veri Temelli Planlama

- a) Kullanıcı geri bildirim sistemleri kurulması; öğrenci ve genç odaklı periyodik anketlerin yapılması (SB:2).
- b) “Gençlik Ulaşım Elçileri” modeli ile kullanıcı deneyimlerinin doğrudan Ulaşım Dairesi’ne aktarılması (SB:2).

1.1.2.4. Sosyal Adalet ve Sürdürülebilirlik

- a) Yeni mezun öğrencilere yönelik “1 Yıl Geçerli Gençlik İndirim Kartı” uygulaması (SB:2).
- b) Elektrikli ve hibrit araç yatırımlarının teşvik edilmesi; %50 elektrikli otobüs filosuna geçiş hedeflenmesi (SB:1.)

1.2. Trafik Planlaması ve Sinyalizasyon Sistemlerinde Etkinlik Eksikliği

İzmir’in ana arterlerinde (örneğin: Anadolu Caddesi, Altınyol), trafik yoğunluğu, sinyalizasyon eksiklikleri ve yanlış kavşak düzenlemeleri nedeniyle hem bireysel ulaşım hem de acil müdahale araçları ciddi aksamalarla karşı karşıya kalmaktadır. Statik trafik ışıkları ve yetersiz yönlendirme sistemleri, verimsiz ve zaman kaybettirici bir trafik düzenine neden olmaktadır. (SB:6).

1.2.1.Stratejik Eylem Önerileri

1.2.1.1. Kavşak Düzenlemeleri ve Trafik Işığı Optimizasyonu

- a) Anadolu Caddesi üzerindeki gereksiz trafik ışıklarının kaldırılması (örnek: Maltepe-Anadolu Bağlantısı), alternatif geçiş rotalarının oluşturulması ve yönlendirme levhalarının güncellenmesi (SB:6).

1.2.1.2. Akıllı Trafik Sistemlerinin Yaygınlaştırılması

- a) Yoğunluğa duyarlı adaptif sinyalizasyon sistemlerinin kentin tüm ana arterlerine entegre edilmesi (SB:6).
- b) Kent genelinde merkezi trafik yönetimi sağlayacak “İZTASYON” dijital kontrol platformunun kurulması (SB:6).

1.2.1.3. Pilot Uygulamalar ve İzleme

- a) Pilot bölge olarak Çiğli – İstasyonaltı hattında ses ve hava kirliliği ölçüm cihazları ile trafik izleme çalışmaları yapılması (SB:6).
- b) Yapay zekâ destekli trafik yönlendirme sistemlerinin yoğun saatlerde devreye girmesi (SB:6).

1.2.1.4. Katılımcı Planlama ve Veri İzleme

- a) Yerinde yapılacak trafik gözlemleriyle düzenlemelerin sürekli etkilerinin ölçülmesi (SB:6).
- b) Trafik mühendisleri, şehir plancıları ve halkın katılımıyla geniş çaplı ulaşım planı revizyonlarının yapılması (SB:6).

2.AKILLI ULAŞIM SİSTEMLERİ

2.1. Trafik Yoğunluğunu Anlık Takip Eden Sistemlerin Eksikliği

İzmir'in kent içi ulaşım altyapısında, artan nüfus ve motorlu araç yoğunluğu karşısında statik kalan trafik yönetimi, ulaşım verimliliğini ve kent yaşam kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir. Özellikle Bornova, Buca, Balçova, Bayraklı, Altinyol, Yeşildere ve Ankara Caddesi gibi ana ulaşım akslarında yaşanan yoğunluk; sürücü davranışlarını, toplu taşıma etkinliğini, acil müdahale sürelerini ve çevresel sürdürülebilirliği doğrudan tehdit etmektedir (SB: 8). Bu durumun temelinde fiziksel kapasite sınırlılıklarından çok, anlık veri temelli trafik yönetim sistemlerinin eksikliği yer almaktadır. Trafik akışının anlık izlenmesini, analizini ve yönlendirilmesini mümkün kılan akıllı ulaşım sistemlerinin yaygınlaştırılması, yalnızca ulaşım verimliliği değil, aynı zamanda enerji tasarrufu, çevre kalitesi ve acil müdahale hızını da iyileştirme potansiyeli taşımaktadır (SB:9).

2.1.1. Stratejik Eylem Önerileri

2.1.1.1. IoT Tabanlı Akıllı Sensör Ağları Kurulması

- a) Pilot bölgeler olarak belirlenen Konak, Alsancak, Bornova, Karşıyaka ve Altinyol gibi kavşak ve arterlere trafik yoğunluğu, hız, araç sayısı, hava durumu ve yol koşulu verilerini toplayan akıllı sensörler yerleştirilmelidir (SB:9).
- b) Elde edilen veriler, merkezi bir Trafik Yönetim ve Veri Analiz Merkezine aktarılmalı, karar destek mekanizmalarına entegre edilmelidir (SB:9).

2.1.1.2. Dinamik ve Adaptif Sinyalizasyon Sistemlerinin Yaygınlaştırılması

- a) Trafik ışıkları, sabit zamanlamalı algoritmalarından çıkarılarak yoğunluk verisine göre gerçek zamanlı çalışan adaptif sistemlere dönüştürülmelidir (SB:8,9).
- b) Kavşaklara yerleştirilen sistemler, trafik akışını optimize edecek şekilde kırmızı-yeşil sürelerini otomatik olarak ayarlayabilmelidir (SB:8).

2.1.1.3. Acil Durum Trafik Koridorları ve Öncelikli Geçiş Teknolojileri

- a) Ambulans, itfaiye gibi acil durum araçları için özel geçiş koridorları planlanmalı; bu araçlar yaklaştığında trafik ışıkları otomatik olarak yeşile dönecek şekilde kodlanmalıdır (SB:8).

2.1.1.4. Gerçek Zamanlı Mobil Bilgilendirme Uygulaması Geliştirilmesi

- a) Kullanıcılara alternatif güzergâhlar, kaza bildirimleri, trafik yoğunluğu ve otopark müsaitlik bilgileri sunan kullanıcı dostu mobil uygulama geliştirilmelidir (SB:9). Bu uygulama İzmir Kart, ESHOT, İZBAN gibi mevcut sistemlerle entegre çalışmalıdır.

2.1.1.5. Akademik ve STK İşbirlikleri ile Teknik Destek Mekanizmalarının Geliştirilmesi

a) İzmir'deki üniversitelerin mühendislik ve şehir planlama bölümleriyle iş birliği kurularak sistem geliştirme ve izleme çalışmaları akademik düzeyde desteklenmelidir (SB:9).

b) STK'lar ile birlikte kamuya yönelik farkındalık kampanyaları planlanmalı, kullanıcı davranışlarını etkileyen bilinçlendirme süreçleri başlatılmalıdır (SB:9).

2.1.1.6. Veri Paylaşımı ve Şeffaf Geri Bildirim Sistemi Kurulması

a) Sistem performansı, web tabanlı paneller ve mobil uygulamalar aracılığıyla kamuoyuna açık hale getirilmelidir. Vatandaşlardan dijital kanallar yoluyla geri bildirim toplanmalı ve bu geri bildirimler periyodik iyileştirme planlarına entegre edilmelidir (SB:8,9).

3. KENTSEL ALTYAPI

3.1. Kanalizasyon ve Yağmur Suyu Drenaj Sistemlerinde Yetersizlikler

İzmir'in kentsel altyapısı, artan nüfus ve iklim değişikliğine bağlı aşırı hava olayları karşısında ciddi kırılma noktaları göstermektedir. Özellikle kanalizasyon ve yağmur suyu drenaj sistemlerinin eski, yetersiz ve bütüncül planlamadan uzak olması; su baskınları, çevresel kirlilik, alt yapı tahribatı ve halk sağlığı sorunlarını beraberinde getirmektedir. Körfeze doğrudan yapılan atık su deşarjları, kötü koku oluşumu, biyoçeşitlilik kaybı ve turizm gelirlerinde düşüşe neden olmaktadır (SB:10,11,12). Bu bağlamda, altyapı sistemlerinin yalnızca fiziksel olarak değil; aynı zamanda dijital, çevreci ve katılımcı yaklaşımlar temelinde yeniden ele alınması gerekmektedir (SB:12).

3.1.1. Stratejik Eylem Önerileri

3.1.1.1. Altyapı Modernizasyonu ve Sistem Ayrımı

a) Kanalizasyon ve yağmur suyu sistemleri birbirinden ayrılmalı, eski ve yetersiz hatlar etaplar hâlinde yenilenmelidir (SB:11).

b) Sel riski yüksek bölgelerde yeni drenaj hatları ve taşkın önleyici yapılar inşa edilmelidir (SB:12).

3.1.1.2. Doğa Temelli Çözümler ve Geçirgen Yüzeyler

a) Kaldırım ve açık alanlarda geçirgen malzemeler (çakıl, küp taş, geçirgen beton) kullanılmalı; yağmur suyu doğrudan toprağa yönlendirilmelidir (SB:12).

b) Yeşil altyapı uygulamaları (yağmur bahçeleri, yeşil çatılar, yağmur sarnıçları) yeni konut ve kamu binalarında yaygınlaştırılmalıdır (SB:11).

3.1.1.3. Dijital Gözlem ve Erken Uyarı Sistemleri

a) Akıllı sensörler aracılığıyla yağış miktarı, rögar seviyesi, debi ve tıkanıklık durumları anlık olarak izlenmeli; mobil uygulamalarla erken müdahale sağlanmalıdır (SB:12).

b) İZSU bünyesinde "Atıksu İzleme Platformu" kurulmalı, bu platform halka açık veri paylaşımı yapmalıdır (SB:10).

3.1.1.4. Eğitim ve Toplum Katılımı

a) "Yağmura Hazırlıklı Kent" programı kapsamında okullar, STK'lar ve muhtarlıklar iş birliğiyle mahalle bazlı bilinçlendirme kampanyaları yürütülmelidir (SB:11).

b) "Çevre Elçileri" sistemiyle gönüllü yurttaşlar izleme ve farkındalık çalışmalarına katılmalıdır (SB:10).

3.1.1.5. Altyapı Master Planı ve Yeşil Standartlar

- a) Kent geneli için 20 yılı kapsayan, dijital izlemeye dayalı Altyapı Master Planı hazırlanmalı; Avrupa Yeşil Mutabakatı standartlarına uygunluk hedeflenmelidir (SB:12).
- b) Yeni altyapı yatırımlarında geri dönüştürülebilir ve çevre dostu malzeme kullanımı teşvik edilmelidir.

3.1.1.6. Kurumsal ve Finansal Kapasite Geliştirme

- a) İzmir Büyükşehir Belediyesi bünyesinde “Su ve İklim Altyapı Dairesi” kurulmalı; proje üretim kapasitesi artırılmalıdır (SB:11).
- b) AB İklim Fonu, Dünya Bankası vb. kaynaklardan altyapı yatırımları için destek alınmalı; özel sektörle iş birliği yapılmalıdır.

4.KENTSEL DÖNÜŞÜM VE AFET GÜVENLİĞİ

4.1. Çarpık Kentleşmenin Mekânsal Planlamayı Olumsuz Etkilemesi

İzmir’de yoğun göç, hızlı nüfus artışı ve plansız yapılaşma, kent dokusunda ciddi bozulmalara yol açmakta; bu durum hem afet risklerini artırmakta hem de mekânsal planlamanın sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir. Gecekondu alanlarının yaygınlığı, ruhsatsız yapılaşma, altyapı eksiklikleri ve sosyal donatı alanlarının yetersizliği, kentsel bütünlüğü zedelemekte; bu süreç, deprem, sel gibi afetlerde can ve mal kaybı riskini de artırmaktadır (SB:13,14). Kent estetiğini, çevre sağlığını ve sosyal adaleti tehdit eden bu yapısal sorunlara karşı bütüncül, katılımcı ve önleyici politikaların hayata geçirilmesi gerekmektedir (SB:13)

4.1.1. Stratejik Eylem Önerileri

4.1.1.1. Riskli Bölgelerde Kapsamlı Envanter Çalışması Yapılması

- a) Yapı stoku, altyapı durumu ve zemin yapısı dikkate alınarak risk haritaları oluşturulmalı; bu haritalar Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) ile dijital ortamda sürekli güncellenmelidir (SB:13,14).

4.1.1.1. Önleyici Planlama İlkelerinin Benimsenmesi

- a) Yeni kaçak yapılaşmanın önlenmesi için fiziksel ve yasal sınırlar tanımlanmalı; afet riski taşıyan bölgeler yapılaşmaya tamamen kapatılmalıdır (SB:13).
- b) Nazım İmar Planları güncellenerek afet güvenliği, ekolojik hassasiyetler ve sosyal ihtiyaçlar bütüncül şekilde değerlendirilmelidir (SB:14).

4.1.1.2. Sosyal Konut ve Etaplı Dönüşüm Projeleri Geliştirilmesi

- a) Düşük gelirli gruplara yönelik TOKİ ve belediye işbirliğinde uygun maliyetli konut projeleri geliştirilmeli; etaplı kentsel dönüşüm modeliyle gecekondu bölgeleri çağdaş yerleşim alanlarına dönüştürülmelidir (SB:14).

4.1.1.3. Kaçak Yapı Denetimi ve Dijital İmar Takibi

- a) Belediyelere bağlı yapı denetim ekipleri kurularak ruhsatsız yapılaşmalar dijital sistemlerle takip edilmeli; caydırıcı yaptırımlar uygulanmalıdır (SB:13,14).
- b) İmar izinleri ve uygulamaları şeffaflık ilkesi doğrultusunda dijital ortamda izlenebilir hale getirilmelidir (SB:13).

4.1.1.4. Mahalle Bazlı Katılım ve Bilinçlendirme Faaliyetleri

- a) Mahalle meclisleri ve yerel istişare toplantıları ile halk sürece aktif olarak dahil edilmeli; güvenli yapılaşma ve imar farkındalığı artırılmalıdır (SB:13,14).

- b) Okullar ve STK'lar aracılığıyla gençlere yönelik afet farkındalığı ve kentsel haklar eğitimleri düzenlenmelidir.

4.1.1.5. Kentsel Dönüşüm Koordinasyon Birimi Kurulması

- a) Belediyeye bağlı sürekli bir "Kentsel İyileştirme ve Dönüşüm Birimi" kurulmalı; bu birim finansman, halkla iletişim, teknik planlama ve izleme süreçlerinden sorumlu olmalıdır (SB:14).

4.1.1.6. Finansal ve Kurumsal Sürdürülebilirlik Mekanizmaları

- a) Kentsel dönüşüm projeleri için çok yıllık bütçeler hazırlanmalı; merkezi hükümet, kalkınma ajansları ve uluslararası fonlarla iş birlikleri sağlanmalıdır (SB:14).

5.ÇEVRE VE KENTSEL TEMİZLİK

5.1. Körfez ve Kıyı Bölgelerinde Çevresel Kirlenmenin Artması

İzmir Körfezi ve çevresindeki kıyı bölgelerinde son yıllarda hızla artan çevresel kirlilik, özellikle sanayi atıkları, evsel atık sular, tarımsal kimyasallar ve kontrolsüz turizm faaliyetleri sonucu kritik düzeylere ulaşmıştır. Bu durum, deniz ekosisteminde oksijen azalması, alg patlamaları, balık ölümleri ve kötü koku gibi belirtilerle kendini göstermekte hem biyolojik çeşitliliği hem de halk sağlığını tehdit etmektedir. (SB:15,16)

5.1.1. Stratejik Eylem Önerileri

- a) Körfezde yüzer yapay sulak alan sistemleri ve mikro/nano havalandırma teknolojilerinin yaygınlaştırılması (SB:16).
- b) Atık su arıtma kapasitesinin artırılması, yeni biyolojik ve ileri arıtma tesislerinin kurulması (SB:15).
- c) "Temiz İzmir" gibi kamu katılımını teşvik eden farkındalık kampanyalarının geliştirilmesi (SB:15).
- d) Genç gönüllülerle kıyı temizlik projeleri ve "Temiz Körfez Günü" gibi etkinliklerin düzenli hale getirilmesi (SB:15).
- e) Kirlilik seviyelerinin sürekli izlenmesi, kirlilik haritalarının oluşturulması ve verilerin kamuoyuyla paylaşılması (SB:15).

5.2. Harmandalı Çöplüğünün Çevresel Etkileri ve Yeniden Değerlendirme Gerekliliği

Harmandalı Katı Atık Depolama Alanı, İzmir'in Çiğli ilçesinde 1992 yılından bu yana hizmet vermekte olup zamanla çevresindeki yerleşim alanlarına yaklaşıyor halk sağlığını ve doğal çevreyi tehdit eden bir noktaya gelmiştir. Koku, yeraltı sızıntısı, haşere artışı gibi olumsuz etkiler, bu alanın acil olarak yeniden değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır. (SB:17)

5.2.1. Stratejik Eylem Önerileri

- a) Depolama faaliyetlerinin kademeli durdurularak alanın yeşil alan veya enerji parkına dönüştürülmesi (SB:17).
- b) Mobil atık ayrıştırma istasyonları ve evsel atık kompostlama sistemlerinin mahalle ölçeğinde yaygınlaştırılması (SB:17).
- c) Geri dönüşüm yapan hanelere teşvik uygulamaları, kompost yapanlara organik gübre ve fide desteği sağlanması (SB:17).
- d) "Harmandalı İzleme Komisyonu" kurulması ve QR kodlu bilgilendirme sistemleriyle halkın sürece dâhil edilmesi (SB:17).
- e) İlkokul düzeyinden başlayarak "doğal döngü ve sıfır atık" temalı çevre eğitimlerinin müfredata entegre edilmesi (SB:17).

5.3. Atık Yönetimi Sistemlerinde Etkinlik Eksikliği ve Geri Dönüşüm Oranlarının Düşüklüğü

İzmir genelinde evsel, endüstriyel ve organik atıkların yönetiminde etkinlik ve koordinasyon eksikliği bulunmaktadır. Atık ayrıştırma ve geri dönüşüm sistemlerinin sınırlı sayıda mahalle ve kurumla sınırlı kalması, sıfır atık vizyonunun kent bütününe yayılamamasına neden olmaktadır (SB:18).

5.3.1. Stratejik Eylem Önerileri

- a) Mahalle düzeyinde atık ayrıştırma sistemlerinin kurulması ve mobil toplama istasyonlarının artırılması (SB:18).
- b) Tüm kamu kurumları ve büyük iş yerlerinde zorunlu sıfır atık sistemi uygulamasının başlatılması (SB:18).
- c) Geri dönüştürülemeyen atıkların çevreye zarar vermeden bertaraf edileceği sistemlerin geliştirilmesi (örneğin: kontrollü yakma) (SB:18).
- d) Atık ayrıştırma ve kompostlama yapan birey ve işletmelere yönelik puan bazlı teşvik ve belediye indirim sistemi (SB:18).
- e) Geri dönüşüm konusunda gönüllü gençlik hareketlerinin desteklenmesi ve eğitim kurumlarında kapsamlı kampanyalar yürütülmesi (SB:18).

6. YEŞİL ALANLAR VE KENT PEYZAJI

6.1. Mevcut Yeşil Alanların Korunmasına Yönelik Önlemlerin Yetersizliği

İzmir’de yeşil alanlar, sadece estetik bir unsur değil, aynı zamanda kent sağlığı, ekolojik denge ve toplumsal refah için yaşamsal öneme sahiptir. Ancak parklar, bahçeler, mesire alanları gibi topluma açık yeşil alanlar; çevresel kirlenme, denetimsizlik, altyapı yetersizlikleri ve güvenlik sorunları nedeniyle sürdürülebilir biçimde korunamamaktadır. Sorumsuz kullanım alışkanlıkları, toplumsal farkındalık eksikliği ve teknolojik altyapının yetersizliği bu sorunu derinleştirmektedir (SB:19).

6.1.1. Stratejik Eylem Önerileri

- a) Park ve mesire alanlarına giriş-çıkışı izleyen, yalnızca çevresel temizlik ve kullanım düzeyine odaklanan kamera destekli sistemler kurulmalıdır (SB:19).
- b) Alanı kirli bırakan kullanıcıların dijital kayıtlarla tespit edilmesi ve caydırıcı yaptırımlarla sorumluluklarının artırılması sağlanmalıdır (SB:19).
- c) Belediyeler, STK’lar ve gönüllüler iş birliğiyle her yaşta bireylere yönelik çevre bilinci kursları ve mobil eğitim programları düzenlemelidir (SB:19).
- d) Okullarda projeksiyon destekli çevre temalı eğitim içerikleri yaygınlaştırılmalı, müfredata “uygulamalı çevre bilinci” modülleri entegre edilmelidir (SB:19).
- e) Şehir genelinde sensörlü çöp kutuları yerleştirilerek akıllı telefon uygulamaları ile geri bildirim sistemi oluşturulmalı; geri dönüşüm yapanlara dijital puan sistemiyle teşvik sunulmalıdır (SB:19).
- f) Plastik ve cam şişe toplayan otomatik cihazlar, özellikle market ve AVM’lerde yaygınlaştırılmalı; sistem sosyal medya ve kamu spotlarıyla tanıtılmalıdır (SB:19).
- g) Parklarda gece görüşlü kamera sistemleri kurulmalı, aydınlatma güçlendirilmeli ve ihtiyaç duyulan bölgelerde vardiyalı park bekçisi uygulaması hayata geçirilmelidir (SB:19).

- h) Parklara QR kodlu bilgilendirme tabelaları yerleştirilerek doğrudan halk bilgilendirilmelidir. Bu sistemler çevrimiçi eğitim materyallerine yönlendirme içermelidir (SB:19).
- i) Temizlik duyarlılığı yüksek kullanıcılar ödüllendirilerek örnek davranış teşvik edilmeli, çevreye zarar verenlere kamu hizmeti cezası gibi sorumluluk artırıcı yöntemler uygulanmalıdır (SB:19).
- j) İzmir Büyükşehir Belediyesi, bu uygulamaların başarı düzeyini aylık raporlarla izlemeli, stratejileri veri temelli planlamalarla sürekli güncellemelidir (SB:19).

7.SOSYAL YAŞAM VE TOPLUMSAL HİZMETLER

7.1 Kültürel Etkinliklerin Erişilebilirlik ve Çeşitlilik Açısından Sınırlı Kalması

İzmir’de kültürel etkinlikler büyük ölçüde kent merkezinde yoğunlaşmakta, çevre ilçeler ve kırsal alanlardaki bireyler için erişim olanakları kısıtlı kalmaktadır. Bu durum, özellikle çocuklar, gençler, kadınlar ve dezavantajlı grupların kültürel gelişim ve sosyal etkileşim açısından fırsat eşitliğinden yoksun kalmasına neden olmaktadır. (SB:20,25,26,27)

7.1.1. Stratejik Eylem Önerileri

- a) Tüm ilçelerde çok amaçlı kültür ve sanat merkezlerinin kurulması (SB:20,25).
- b) Mobil uygulamalar aracılığıyla kültürel etkinliklerin takibi ve katılım teşviki (SB:20,27).
- c) Gençlere yönelik sosyal sorumluluk puanı, katılım sertifikası gibi uygulamaların geliştirilmesi (SB:20,26)
- d) Yerel sanatçılarla iş birlikleri, seminer ve sergi alanlarının desteklenmesi (SB:20,27).
- e) Dijital kültür-sanat içeriklerinin mobil platformlar üzerinden sunulması (SB:20,25).

7.2 Engelli Bireylerin Toplumsal Hizmetlere Erişiminde Yaşadıkları Yapısal Engeller

Engelli bireylerin sosyal, kültürel ve kamu hizmetlerinden tam anlamıyla faydalanabilmeleri önünde, fiziksel erişim, toplumsal farkındalık ve hizmet çeşitliliği gibi önemli yapısal engeller bulunmaktadır. Bu durum, sosyal dışlanmayı artırmakta ve bireylerin yaşam kalitesini düşürmektedir (SB:21,23,27).

7.2.1. Stratejik Eylem Önerileri

- a) Kamu binaları, sosyal tesisler ve ulaşım araçlarının erişilebilirlik standartlarına uygun hale getirilmesi (SB:21,27).
- b) Engelli bireylere yönelik kültürel ve sportif faaliyet alanlarının artırılması (SB:21,23).
- c) Erişilebilir dijital hizmet platformlarının geliştirilmesi (SB:21,27).
- d) Engelli bireylere rehberlik edecek gönüllü destek programlarının kurulması (SB:21).
- e) Katılımcı planlama süreçlerinde engelli bireylerin temsiline öncelik verilmesi (SB:21,23).

7.3 Kadın ve Çocukların Sosyal Hizmetlere Erişiminde Karşılaştıkları Eşitsizlikler

Kadın ve çocukların sosyal destek mekanizmalarına erişimi, başta ekonomik yoksunluk, mekânsal ayrışma ve bilgiye erişim eksikliği gibi sebeplerle sınırlı kalmaktadır. Bu durum sosyal dışlanma, eğitimde geri kalma ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğini derinleştirmektedir. (SB:23,24,26)

7.3.1. Stratejik Eylem Önerileri

- a) Mahalle ölçekli kadın ve çocuk destek merkezlerinin kurulması (SB:26).

- b) Kreş, etüt merkezi ve güvenli oyun alanlarının yaygınlaştırılması (SB:23,26).
- c) Kadınlara yönelik sosyal girişimcilik programlarının desteklenmesi (SB:24,26).
- d) Kadın danışma hatları ve çevrim içi destek sistemlerinin güçlendirilmesi (SB:26).
- e) Çocuk hakları temelli bilinçlendirme kampanyalarının sürdürülmesi (SB:23,26).

7.4 Genç Bireyler İçin Sosyal Alan Eksikliği

İzmir’de gençlerin sosyal etkileşimde bulunabilecekleri, kendilerini ifade edebilecekleri güvenli, yaratıcı ve katılımcı sosyal alanların sayısı yetersizdir. Bu eksiklik, gençlerin aidiyet duygusunu ve toplumsal yaşama katılım motivasyonunu azaltmaktadır. (SB:24)

7.4.1. Stratejik Eylem Önerileri

- a) Gençlik merkezlerinin ilçelere özgü programlarla yaygınlaştırılması (SB:24,26).
- b) Atölye, müzik stüdyosu, spor ve e-spor alanlarının gençlerin erişimine açılması (SB:24, 25).
- c) Gençlik meclislerinin kurulması ve karar süreçlerine dahil edilmesi (SB:27).
- d) Gençlerin organize ettiği festival, konser ve açık alan etkinliklerinin desteklenmesi (SB:24,27).
- e) Dijital platformlar üzerinden gençlerin fikir, proje ve önerilerini paylaşabilecekleri etkileşimli ağların kurulması (SB:24,26).

8. EKONOMİ VE KURUMSAL YÖNETİM

8.1 Belediye Hizmet Kalitesinde Sürdürülebilir Performans Eksiklikleri

İzmir’de belediye hizmetlerinin sürdürülebilir, şeffaf, katılımcı ve kaliteli bir biçimde sunulmaması, vatandaşların günlük yaşam kalitesini ve hizmetlere olan güvenini olumsuz etkilemektedir. Altyapı eksiklikleri, atık yönetiminde aksamalar, yol bakım sorunları, dijital hizmetlere erişim eksiklikleri ve geri bildirim mekanizmalarının yetersizliği; belediye hizmetlerinin etkinliğini ve toplum nezdindeki meşruiyetini zayıflatmaktadır. (SB:27,28)

8.1.1. Stratejik Eylem Önerileri

- a) Belediyelere yönelik “hizmet standartları” eğitimlerinin yaygınlaştırılması ve vatandaşların bu standartlar hakkında bilgilendirilmesi (SB:27).
- b) “İzmir Konuşuyor!” gibi halka açık katılım toplantılarının düzenli aralıklarla tüm ilçelerde yapılması ve sonuçlarının dijital ortamda paylaşılması (SB:28).
- c) “Çevre Elçileri” temizlik etkinliklerinin mahalle ölçeğinde gönüllülük esasına dayalı olarak organize edilmesi, katılımın teşvik edilmesi (SB:28).
- d) Hizmet takibi ve geri bildirim için “İZSK” gibi mobil uygulamaların geliştirilerek dijital şeffaflık sağlanması (SB:27).
- e) Belediye hizmetlerinin kalitesinin dijital performans göstergeleriyle izlenmesi ve üç ayda bir kamuya açık performans raporlarının yayımlanması (SB:27,28).
- f) Hizmetlerde toplum temelli izleme mekanizmalarının (örneğin: Hizmet Denetim Komitesi – HDK) kurulması ve bu yapıya STK’lar, akademisyenler ve vatandaşların katılımının sağlanması (SB:27).
- g) İlçe belediyelerinin dijital dönüşüm süreçlerinin hızlandırılması; web sitelerinin erişilebilir, kullanıcı dostu hale getirilmesi ve dijital asistanlarla desteklenmesi (SB:28).

9.EĞİTİM VE KÜLTÜREL GELİŞİM

9.1 Eğitim Altyapısının Yetersizliği (okullar ve kütüphaneler)

Birçok okulda yeterli donanıma sahip kütüphane ve bilimsel uygulama alanları bulunmamakta, bu durum özellikle dezavantajlı bölgelerde eğitimde fırsat eşitsizliğini derinleştirmektedir. Öğrencilerin kitaplara, deney yapma imkânına ve bilimsel kaynaklara erişimi sınırlı kalmakta; bu da onların akademik gelişimlerini ve bilimsel meraklarını olumsuz etkilemektedir. (SB:29)

9.1.1. Stratejik Eylem Önerileri:

- a) İzmir'in tüm ilçelerinde donanımlı okul kütüphanelerinin oluşturulması ve kitap bağışi kampanyalarının başlatılması (SB:29).
- b) Mobil bilim otobüsleri ile deney ve gözlem imkânlarının öğrencilere ulaştırılması (SB:29).
- c) Bilimsel yarışmalar (ör. "Bilimle Hayal Kur") düzenlenerek öğrenci ilgisinin artırılması (SB:29).
- d) Portatif kütüphane rafları ve taşınabilir laboratuvarların deprem veya fiziki yetersizlik yaşayan okullara kurulması (SB:29).
- e) Eğitim teknolojilerinin entegrasyonu ile deney süreçlerinin dijitalleştirilmesi (SB:29).

9.2 Kültür Sanat Etkinliklerinin Toplum Geneline Yeterince Yaygınlaştırılmaması

İzmir, kültürel zenginliğine rağmen toplumun tüm kesimlerine eşit şekilde kültür-sanat etkinlikleri ulaştıramamaktadır. Gençler, kırsal kesimdeki bireyler ve düşük gelir grubundaki yurttaşlar bu etkinliklerden yeterince yararlanamamaktadır. (SB:30)

9.2.1. Stratejik Eylem Önerileri:

- a) Okullarda sanat uzmanları tarafından bilgilendirme sunumları düzenlenmesi (SB:30).
- b) Haftalık açık hava etkinliklerinin köylere ulaştırılması ve yerel katılımı gerçekleştirilmesi (SB:30).
- c) "İzmir GençFest" ve "İzmir'i Tanı, İzmir'i Yaşa" yarışmalarının her yıl düzenlenmesi (SB:30).
- d) Boş alanların kamusal sanat üretimi için tahsis edilmesi ve gönüllü sanatçılarla halka açık atölyeler düzenlenmesi (SB:30),
- e) Gençlik merkezlerine sanat malzemesi desteği sağlanarak bireysel katılımın teşvik edilmesi (SB:30).

10. GÖÇ VE DEMOGRAFİK YAPI

10.1. Göçmen bireylerin topluma entegrasyon süreçlerinde karşılaştıkları zorluklar

İzmir hem iç göç hem de dış göç alan büyük bir metropol olarak, çok kültürlü ve çeşitli demografik yapıya sahiptir. Ancak göçmen bireyler, sosyal dışlanma, kültürel uyum güçlüğü, iletişim eksikliği ve toplumsal güvensizlik gibi pek çok sorunla karşılaşmaktadır. Bu durum, toplum bütünlüğünü ve kentsel uyumu olumsuz etkilemektedir. (SB:32)

10.1.1. Stratejik Eylem Önerileri:

- a) İzmir Büyükşehir Belediyesi bünyesinde "İzmir Uyum Merkezi (İZUM)" kurulmalı, iç ve dış göçmenler için farkındalık, danışmanlık ve uyum eğitimleri sunulmalıdır (SB:32).
- b) "Komşuluk Ölmedi" temalı tanışma günü etkinlikleri düzenlenmeli; yerel halk ile göçmenler arasında etkileşim artırılmalıdır (SB:32).
- c) "Türk Kültürüyle Tanış, Toplumla Kaynaş" başlığıyla dil ve kültür eğitimleri verilmelidir (SB:32).

- d) Belediyeler ve ilgili kamu kurumları arasında kurumsal koordinasyon artırılmalıdır. (SB:32).
- e) Göçmen bireylerin geri bildirimlerini alacak dijital izleme mekanizmaları kurulmalıdır (SB:32).

10.2 Göçmenlerin Ekonomik ve Sosyal Hayata Katılımında Destekleyici Mekanizmaların Eksikliği

Göçmen bireyler için barınma, istihdam, eğitim ve sosyal kabul süreçlerine erişim konusundaki eksiklikler, toplumsal uyumun önünde önemli engeller oluşturmaktadır. Yerel halkla göçmenler arasında karşılıklı anlayış geliştirilmeden sürdürülebilir entegrasyon sağlanamamaktadır. (SB:31)

10.2.1. Stratejik Eylem Önerileri:

- a) Halk arasında ön yargıların kırılması için STK'lar ve okullar aracılığıyla bilinçlendirme kampanyaları yürütülmelidir (SB:31).
- b) Göçmen yoğunluklu mahallelerde altyapı iyileştirmeleri ve ortak sosyal alan düzenlemeleri yapılmalıdır (SB:31).
- c) Göçmenlere yönelik mesleki beceri geliştirme kursları açılmalı, yerel işletmelerle iş birliği içinde staj ve iş imkanları sağlanmalıdır (SB:31).
- d) Çok dilli hizmet sunacak Göçmen Hizmet Merkezleri kurulmalı veya mevcut yapılar güçlendirilmelidir (SB:31).
- e) Uluslararası fonlar ve kuruluşlarla (UNHCR, IOM) iş birliği yapılarak kaynak sürdürülebilirliği sağlanmalıdır (SB:31).

11.YEREL TURİZM VE GASTRONOMİ

11.1. Yerel ve Kültürel Mirasın Korunmasında Kaynak ve Uygulama Eksiklikleri

İzmir'in sahip olduğu binlerce yıllık tarihi ve zengin kültürel miras, yetersiz finansman, uzman personel eksikliği, koordinasyonsuzluk ve kurumsal kapasite yetersizliği nedeniyle risk altındadır. Bu durum hem fiziksel mirasın korunmasında hem de somut olmayan kültürel değerlerin yaşatılmasında ciddi zorluklar doğurmaktadır (SB:33).

11.1.1.Stratejik Eylem Önerileri:

- a) Yerel yönetimlerin kültürel miras koruma bütçelerinde artış yapılmalı ve özel sektörün sponsorluk teşvikleri artırılmalı (SB:33).
- b) Belediyelerde kültürel miras daireleri kurulmalı, uzman personel istihdamı sağlanmalı (SB:33).
- c) CBS tabanlı dijital kültürel envanter oluşturulmalı ve vatandaş bildirimini yapılabilecek mobil sistemler kurulmalı (SB:33).
- d) Mahallelerde sergi, yürüyüş, atölye gibi toplumsal farkındalık etkinlikleri düzenlenmeli (SB:33).
- e) STK, üniversite ve belediye iş birlikleriyle kültürel koruma projeleri geliştirilerek paydaş katılımı güçlendirilmeli (SB:33).

11.2. Sürdürülebilir Turizm İlkelerinin Uygulama Düzeyinde Yetersizliği

İzmir'de turizm faaliyetleri çoğunlukla plansız gelişmekte, bu da hem doğal çevreye zarar vermekte hem de yerel halkın yaşam kalitesini olumsuz etkilemektedir. Sürdürülebilir turizm ilkeleri doğrultusunda bütüncül uygulamalar geliştirilmeli, kültürel kimlik vurgusu ve yerel halk katılımı artırılmalıdır (SB:34).

11.2.1. Stratejik Eylem Önerileri:

- a) “TURİZMİN İZİ” adlı mobil uygulama geliştirilerek sürdürülebilir işletmeler haritalanmalı ve tanıtılmalı (SB:34).
- b) Milli bayramlarda geleneksel mutfak tanıtımları ve yerel kültür etkinlikleri düzenlenmeli (strateji belgesi no:34).
- c) Seferihisar, Urla, Foça gibi bölgelerde “KÖKTUR” adı altında yerel yaşam turları planlanmalı (SB:34).
- d) Turizm sektöründe çalışanlara sürdürülebilirlik odaklı eğitimler verilmeli ve GSTC sertifikasyon süreçleri desteklenmeli (SB:34).
- e) Gençlik forumları ve gönüllü rehberlik programları ile yerel halkın turizm sürecine katılımı sağlanmalı (SB:34).

12. İKLİM VE ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

12.1 Yerel Düzeyde İklim Eylem Planlarının Yeterince Uygulanmaması

İzmir'de iklim değişikliğiyle mücadele konusunda yerel eylem planları hazırlanmış olmakla birlikte, uygulama düzeyinde önemli yetersizlikler gözlemlenmektedir. Eğitim kurumlarında çevre farkındalığına yönelik etkinliklerin sınırlı olması, gençlerin karar alma süreçlerine katılım eksikliği ve sürdürülebilir yaşam alışkanlıklarının yaygınlaşmaması, iklim kriziyle mücadelede toplumsal seferberliğin yeterince sağlanamamasına yol açmaktadır (SB:36).

12.1.1. Stratejik Eylem Önerileri:

- a) Her okulda çevre kulübü ve “İklim Elçileri” sisteminin kurulması (SB:36).
- b) Öğrencilerin katılımıyla fidan dikimi, temizlik kampanyaları ve sosyal medya çevre bilinci kampanyalarının yaygınlaştırılması (SB:36).
- c) Yerel yönetimlerle gençlik temelli iklim eylem planlarının ortak hazırlanması ve uygulanması (SB:36).
- d) Sürdürülebilirlik temalı seçmeli derslerin ve proje bazlı eğitim modüllerinin tüm okullarda uygulanması (SB:36).
- e) Okullarda yılda iki kez “İklim Faaliyet Raporu” hazırlanarak belediyelerle paylaşılması (SB:36).

12.2 Karbon Ayak İzini Azaltmaya Yönelik Yerel Politikaların Etkisizliği

Kent genelinde trafik kaynaklı karbon salımı, azalan yeşil alanlar ve yoğun kentleşme gibi faktörler, İzmir'in hava kalitesini ve çevresel sürdürülebilirlik düzeyini olumsuz etkilemektedir. Yerel ölçekte alınan kararlar; veri temelli olmaktan uzak, enerji verimliliği düşük ve uygulama gücü zayıf kalmaktadır (SB:35).

12.2.1. Stratejik Eylem Önerileri:

- a) Trafik akışını ve hava kalitesini eş zamanlı izleyen karbon hassasiyetli akıllı trafik lambalarının kurulması (SB:35).
- b) Akıllı trafik sistemlerinin güneş enerjisiyle çalışan versiyonlarının geliştirilmesi (SB:35).
- c) Pilot uygulamalarla başlayarak sistemin tüm ilçelere yaygınlaştırılması (SB:35).
- d) Belediye ulaşım birimleri, üniversiteler ve özel sektör iş birlikleriyle yazılım ve donanım altyapısının güçlendirilmesi (SB:35).
- e) Sosyal medya kampanyaları, afişler ve okul tabanlı eğitimlerle kamuoyunda karbon ayak izi konusunda farkındalık oluşturulması (SB:35).

13.KATILIMCI YÖNETİM VE GENÇLİK KATILIMI

13.1. Gençlerin karar alma süreçlerine katılımının sınırlı olması

Genç bireylerin, yerel karar alma süreçlerinde yeterince temsil edilmemesi, kent yönetiminde demokratik katılımın etkinliğini zayıflatmaktadır. Özellikle fikirlerinin dikkate alınmadığını düşünen gençler, anket, forum ve yerel proje katılımından uzak durmakta; bu durum toplumsal bağların zayıflamasına ve kent aidiyetinin azalmasına yol açmaktadır (SB:37). Gençlerin yönetime katılımını teşvik etmek, yalnızca demokrasinin kurumsallaşmasını değil; aynı zamanda gençlerin özgüven, sorumluluk ve toplumsal farkındalık gibi becerilerinin gelişmesini de sağlayacaktır.

13.1.1. Stratejik Eylem Önerileri:

- Gençlerin fikirlerinin değerli olduğuna yönelik farkındalık kampanyaları düzenlenmeli, bu kampanyalar okullarda, gençlik merkezlerinde ve sosyal medyada yaygınlaştırılmalıdır (SB:37).
- Yerel düzeyde çevrimiçi öneri sistemleri ve fiziki “Gençlik Kafeleri” gibi katılım platformları kurulmalı; bu platformlar aracılığıyla gençlerin doğrudan proje üretmesi ve öneriler geliştirmesi desteklenmelidir (SB:37).
- Liderlik, yönetim ve proje geliştirme temalı katılımcı eğitimler düzenlenmeli, gençlerin temsil gücü ve aktif yurttaşlık becerileri güçlendirilmelidir (SB:37).
- Belediyeler bünyesinde “Gölge Gençlik Meclisi” gibi yapıların oluşturulması ve bu yapılar aracılığıyla gençlerin karar süreçlerini gözlemleyerek katkı sunmaları sağlanmalıdır (SB:37).
- Dijital katılım araçları (mobil uygulamalar, sosyal medya anketleri vb.) yaygınlaştırılmalı, bu araçlardan elde edilen geri bildirimler kamuoyuyla şeffaf şekilde paylaşılmalıdır (SB:37).

C. SONUÇ

Yerelden Geleceğe Gençlik Çalıştayı kapsamında hazırlanan bu strateji belgesi, İzmir’in kentsel ve çevresel sorunlarına gençlerin özgün bakış açılarıyla yaklaşarak çözüm odaklı düşünce geliştirme süreçlerinin güçlü bir yansımasıdır. Genç katılımcıların yaşadıkları kente ilişkin sorunları tanımlamaları, önceliklendirmeleri ve bu sorunlara yönelik somut, uygulanabilir stratejiler üretmeleri; çalıştayın amacına uygun biçimde etkili bir katılımcı modelin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bu süreç, genç bireylerin yalnızca izleyici değil, aynı zamanda geleceğin kent politikalarını şekillendiren aktif birer özne olabileceklerini bir kez daha göstermiştir.

İzmir için daha yaşanabilir, dirençli ve kapsayıcı bir gelecek ancak ortak akıl, veri temelli planlama ve güçlü yerel katılım ile mümkündür. Çalıştaya katılan gençlik takımları bu sorumluluğu üstlenerek İzmir’in geleceğine dair vizyonlarını stratejik önerilere dönüştürmüş; bu belgeyle kente, topluma ve doğaya duyarlı bir gençlik hafızası bırakmışlardır.

D. EKLER

Ek 1: Strateji Belgeleri (37 sayfa)

EK 1

Gençlik Takımları Strateji Belgeleri

STRATEJİ BELGESİ NO: 1

1.Problem: Toplu taşıma sistemlerinde kapasite ve erişilebilirlik problemleri (ESHOT, İZBAN, sefer düzenlemeleri)

1.1 Problemin Tanımı

İzmir'in mevcut toplu taşıma sistemi; günlük yaşamın kalitesini düşürmekte, şehir içi ve şehir dışı (özellikle kırsal ve turistik alanlar) ulaşımında yetersiz hizmet sunmakta ve bu durum turizm potansiyelini sınırlamaktadır.

En çok etkilenen gruplar:

Kırsal alanlarda yaşayanlar (Menemen, Aliğa, Selçuk gibi ilçeler)

Gece saatlerinde ulaşım ihtiyacı duyanlar

Kadınlar, öğrenciler, çocuklar ve turistler

Sorunun yol açtığı başlıca etkiler:

Güvenlik ve sağlık riskleri (gece ulaşım eksikliği, doluluk)

Zaman kaybı ve aktarma zorunluluğu

Çevre kirliliği (özel araç kullanımının artması)

2. Çözüm Yolu ve Hedefler

2.1 Somut Çözüm Önerileri

Yeni hatların oluşturulması: Özellikle turistik ve kırsal bölgelere doğrudan erişim sağlayan hatlar

Akıllı durak sistemlerinin kurulması: Gerçek zamanlı takip, sesli ve görsel bilgilendirme

Yeni duraklar inşa edilmesi: Erişimi olmayan bölgelerde durak noktalarının artırılması

Gece ekspres hatları: 22.00 – 05.00 saatleri arasında çalışan minimum 5 yeni gece hattı önerisi

2.2 Hedefler

2.2.1 Kısa Vadede (0–12 Ay):

- 2 pilot hattın (örnek: 693 ve 696) açılması
- 5 yeni akıllı durağın devreye alınması
- Yeni durakların çevresel ve sosyal etki analizlerinin yapılması

2.2.2 Uzun Vadede (1–5 Yıl):

- %50 elektrikli otobüs filosuna geçiş
- Tüm hatların engelli erişimine uygun hale getirilmesi
- Turizm sezonlarında sefer sıklığının artırılması
- Tüm ulaşım ağına mobil erişim (aplikasyonlar) üzerinden izlenebilirlik ve bildirim entegrasyonu

3. Sürdürülebilirlik ve Kalıcılık İçin Yapılması Gerekenler

- Hat ve durak denetimlerinin periyodik yapılması
- Aktarmaların azaltılması ve hat optimizasyonu yapılması
- Belediye – Ulaşım Koordinasyon Merkezi – STK iş birliği ile sürekli halk geri bildirim toplaması
- Çevre dostu ulaşım altyapısı yatırımlarının artırılması
- Kırsal mahallelerde gönüllü taşıma danışmanları uygulamasıyla bölge ihtiyaçlarının anlık raporlanması

4. Sonuç

Toplu taşıma yalnızca bir ulaşım aracı değil, eşitlik, erişim ve kent yaşam kalitesi meselesidir. Bu stratejik adımların atılmasıyla İzmir'de daha erişilebilir, sürdürülebilir ve kapsayıcı bir toplu taşıma sistemi mümkün olacaktır.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: İZMİR'DE DEĞİŞİM

Gençlik Takımı Üyeleri: İbrahim Alperen Gür, Ceylin Doğan, Ayşe Nazlı Altunsoy

Okul Adı: Özel Karşıyaka Sınav Koleji Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 2

1.Problem: Toplu taşıma sistemlerinde kapasite ve erişilebilirlik problemleri (ESHOT, İZBAN, sefer düzenlemeleri)

1.1 Problemin Tanımı

İzmir’de toplu ulaşım; deniz, yer altı ve karayolu olmak üzere üç ana ulaşım moduna dayansa da bu sistemler gerek bireysel gerek entegre olarak etkinlik, erişilebilirlik ve sürdürülebilirlik açısından çeşitli sorunlar barındırmaktadır.

2. Sorun Alanları ve Öneriler

2.1 Deniz Ulaşımı

Sorunlar: İskele eksikliği, sefer uyumsuzluğu, tanıtım yetersizliği

Öneriler:

- İskelelerin artırılması (örn. İnciraltı, Mavişehir, Güzelbahçe)
- Sefer saatlerinin işe gidiş-geliş saatlerine uyarlanması
- Deniz ulaşımının mobil uygulamalara entegre edilmesi
- Elektrikli/hibrit vapur yatırımları
- “Deniz Taksi” gibi esnek modellerin test edilmesi

2.2 Yer Altı Ulaşımı

Sorunlar: Metro hattı sınırlı, yeni hatların gecikmesi, Buca, Balçova, Güzelbahçe gibi bölgelerde erişim eksikliği

Öneriler:

- Ulaştırma Bakanlığı iş birliğiyle yatırım hızlandırılması
- Yeni finansman modelleri (PPP, fon destekli projeler)
- Tramvay+Metrobüs gibi kısa vadeli çözümler
- Dijital ikiz ve simülasyonlarla inşaat optimizasyonu

2.3 Karayolu Ulaşımı

Sorunlar: Yetersiz çevre yolları, sinyalizasyon zayıflığı, otopark ve yolcu yoğunluğu

Öneriler:

- Akıllı sinyal sistemleri
- Park-et-devam et sistemleri
- Toplu taşımaya özel şeritler
- Paylaşımlı ulaşım araçlarının yaygınlaştırılması (scooter, e-bisiklet)

3. Gençlerin Toplu Ulaşımında Yaşadığı Sorunlar ve Politika Önerileri

Mevcut Sorunlar:

- Yeni mezunların indirimden yararlanamaması
- Sefer yoğunluğunun yetersizliği (özellikle okul/iş saatleri)
- Geri bildirim sistemlerinin eksikliği
- Gece saatlerinde güzergâhların sınırlı olması

Önerilen Çözümler:

- Yeni Mezun Kartı: Lise/üniversite mezunlarına 1 yıl öğrenci tarifesi uygulanması, (İstanbul’daki sistem örnek alınabilir.)
- Yoğunluk Bazlı Sefer Artışı: İş/okul saatlerinde İZBAN ve ESHOT’ta sefer sıklığı artırılmalı
- Gençlere Açık Katılım Platformları:
İzmir Gençlik Formu + Ulaşım Dairesi Başkanlığı düzenli buluşmaları
Her dönem öğrenci-ulaşım anketleri
“Gençlik Ulaşım Elçileri” projesiyle sürekli geri bildirim ağı
- Gece Seferlerinin Genişletilmesi:
00:00 – 03:00 arası 3 ana güzergâhta pilot uygulama
Güvenlik birimleriyle iş birliği içinde

4. Teknolojik Entegrasyon ve Veriye Dayalı Yönetim

- Ortak bilet sistemi: Deniz, metro, otobüs, tramvay entegre olmalı
- Mobil uygulamalarda canlı yoğunluk takibi, önerilen alternatif hatlar
- Açık veri portalı ile ulaşım verileri kamuya açılmalı
- Yapay zeka ile dinamik güzergâh optimizasyonu

5. Sonuç

İzmir’in ulaşım sistemi, artan nüfus ve genç odaklı yaşam tarzlarıyla birlikte daha kapsayıcı, entegre, teknolojik ve katılımcı bir modele dönüşmelidir. İzmir Gençlik Forumu’nun önerdiği bu politika, yalnızca sorunları tespit etmekle kalmayıp uygulanabilir çözümler sunmaktadır. Özellikle İzmir Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı tarafından dikkate alınarak, gençlerle birlikte ulaşımın yeniden tasarlanması büyük önem taşımaktadır.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: SINAV ULAŞIM

Gençlik Takımı Üyeleri: Nehir Arslan, Saruhan Efe Öztürk, Beren Naz Güner

Okul Adı: Özel Şirinyer Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 3

1.Problem: Toplu taşıma sistemlerinde kapasite ve erişilebilirlik problemleri (ESHOT, İZBAN, sefer düzenlemeleri)

1.1 Problemin Tanımı

İzmir’de İZBAN ve ESHOT gibi toplu taşıma sistemlerinde yaşanan gecikmeler, yetersiz bilgilendirme, düşük kapasite ve dijital altyapı eksiklikleri; vatandaşların ulaşma güvenini azaltmakta, zaman kaybına neden olmakta ve kent yaşamını olumsuz etkilemektedir.

2. Somut Çözüm Adımları

2.1 Raylı Sistemlerde (İZBAN) İyileştirmeler

Dijital tabelaların gerçek zamanlı güncellenmesi: Gecikme durumlarında tabelaların güncel bilgi vermesi sağlanmalıdır.

Vagon sayısının artırılması: Artan nüfusa paralel olarak kapasite artırılmalıdır.

Araçlara GPS takip cihazı takılması: Tahmini değil, kesin varış süreleri sunulmalı ve bekleyen yolcuya anlık bilgi verilmeli.

2.2 Otobüs Sisteminde (ESHOT) İyileştirmeler

Hat yoğunluğuna göre otobüs sayılarının düzenlenmesi:

Özellikle sabah-akşam saatlerinde yoğunluğu azaltmak için esnek sefer planlaması yapılmalıdır.

Mevcut ESHOT çağrı merkezinin daha görünür hâle getirilmesi:

Halkın haberdar olması için bilgilendirme kampanyaları yapılmalı, billboardlar ve dijital ekranlar kullanılmalıdır.

ESHOT uygulamasının Google Maps ile entegre edilmesi:

Yolcular, otobüs güzergahını ve konumunu canlı olarak izleyebilmeli.

Şoför bilgilendirme uygulaması:

Otobüs şoförlerine kalkış saatlerini ve anlık bilgilendirmeleri sağlayacak mobil uygulama geliştirilmeli.

3. Hedefler

3.1 Kısa Vadeli Hedefler

ESHOT mobil uygulamasının teknik altyapısının güçlendirilmesi ve kullanıcı dostu hâle getirilmesi

Halkın ulaşım sistemi hakkında daha fazla bilgilendirilmesi (broşür, billboard, SMS sistemi)

Denetimlerin artırılması: Sefer iptalleri, gecikmeler ve yolcu memnuniyeti için izleme mekanizması oluşturulmalı

3.2 Uzun Vadeli Hedefler

Yeni vagon ve otobüs alımları için kalıcı bütçe planlaması

Tüm ulaşım sistemlerinde kesintisiz dijital takip altyapısının kurulması

Ulaşım verilerinin düzenli olarak analiz edilip rota ve zamanlama planlarının veri temelli yapılması

4. Sürdürülebilirlik ve Kalıcılık

Denetimlerin Sıklaştırılması: Belediye ve bağımsız izleme kurulları tarafından aylık değerlendirme raporları hazırlanmalı.

Vatandaş Geri Bildirimi: Mobil uygulama veya SMS sistemiyle yolculardan memnuniyet anketleri toplanmalı. Bu geri bildirimler düzenli olarak raporlanmalı ve paylaşılmalı.

Kurumlararası İş Birliği: İzmir Büyükşehir Belediyesi – TCDD – Ulaştırma Bakanlığı – Teknoloji şirketleri iş birliği ile dijital dönüşüm hızlandırılmalı.

Veri Entegrasyonu ve Yapay Zeka Tabanlı Takip: Trafik yoğunluğu, hava durumu ve yolcu davranışlarını analiz ederek otomatik planlama sistemleri geliştirilmeli.

5. Sonuç

İzmir’in toplu taşıma sisteminin daha verimli, güvenilir ve teknolojik altyapıya sahip olması; halkın ulaşım deneyimini iyileştirecek, kent yaşam kalitesini artıracak ve sürdürülebilir şehircilik hedeflerine katkı sağlayacaktır.

Hazırlayan

Gençlik Takımı Adı: VİVA LA VİDA

Gençlik Takımı Üyeleri: Damla Sayın, Delfin Başkut, Doğa Aysel

Okul Adı: Özel Buca Sınav Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 4

1.Problem: Toplu taşıma sistemlerinde kapasite ve erişilebilirlik problemleri (ESHOT, İZBAN, sefer düzenlemeleri)

1.1 Problem Tanımı

İzmir'de artan nüfus ve yoğun kentleşme, toplu taşıma sistemlerinin kapasitesini zorlamaktadır. ESHOT, İZBAN ve METRO gibi ulaşım hatlarında sefer sıklıkları yetersiz kalmakta, aktarma merkezlerine erişimde güçlükler yaşanmakta ve özellikle yoğun saatlerde aşırı kalabalık nedeniyle ulaşım kalitesi düşmektedir. Bazı bölgelerde ise toplu taşıma duraklarının yetersizliği ve altyapı eksiklikleri nedeniyle erişim ciddi şekilde kısıtlanmaktadır.

2. Stratejik Hedef

Toplu taşıma sistemlerinin kapasitesini ve kapsayıcılığını artırarak, daha erişilebilir, güvenli, çevreci ve kullanıcı odaklı bir ulaşım altyapısı oluşturmak.

3. Stratejik Yaklaşım ve Somut Eylem Adımları

3.1 Kullanıcı Görüşlerinin Alınması

Toplu taşıma sistemine dair kullanıcıların yaşadığı sorunları tespit etmek amacıyla düzenli anketler yapılması önerilmektedir. Elde edilen veriler doğrultusunda hizmet kalitesi artırılabilir.

3.2 Dijital ve Fiziksel Erişim Kolaylıkları

Otobüs duraklarına dijital yönlendirme ekranları yerleştirilmesi önerilmektedir.

Hat haritaları ve yönlendirme tabelalarının duraklara eklenmesi kullanıcı deneyimini iyileştirecektir.

Durak ve araç içi anons sistemlerinin geliştirilmesiyle bilgilendirme kalitesi artırılabilir.

3.3 Bilet ve Kart Sistemlerinde Kolaylıklar

İZMİRİM KART sahibi olmayan yolcular için 24 saat hizmet veren bilet makinelerinin yaygınlaştırılması önerilmektedir.

1 saatlik, 24 saatlik, 3 günlük ve haftalık biletlerin nakit ve kredi kartı ile alınabilmesi sağlanmalıdır.

QR kod sistemlerinin fiziksel olarak ulaşılabilir hale getirilmesi kullanıcı dostu olacaktır.

3.4 Akıllı Kart ve Yoğunluk Takip Sistemleri

Duraklara yerleştirilecek kart basma sistemleri sayesinde, bekleyen yolcu sayısının anlık olarak izlenmesi önerilmektedir.

Aynı sistem iniş duraklarına da uygulanarak, sefer yoğunluğu dinamik biçimde düzenlenebilir.

3.5 Gece Ulaşımı ve Güvenlik

İzmir'in ana arterlerinde çalışacak Gece Ekspres Hatları kurulması, gece ulaşım ihtiyacına çözüm olabilir.

Kırsal ve tenha duraklara cam veya plexiglass koruma sistemleri eklenerek güvenlik artırılabilir.

4. Kısa Vadeli Hedefler (0-6 Ay)

Pilot uygulama kapsamında belirli duraklarda aşağıdaki sistemlerin kurulması önerilmektedir:

Dijital yönlendirme ekranları

24 saat açık bilet makineleri

Hat haritası ve yönlendirme tabelaları

Geliştirilmiş anons sistemleri

Gece Ekspres Hatları

Toplumda ulaşım bilincini artırmak için farkındalık kampanyaları yürütülmesi önerilmektedir.

Sefer yoğunluklarının izlenerek veri toplanması önemlidir.

5. Uzun Vadeli Hedefler (1-5 Yıl)

Tüm otobüslerde mikrofon ve kamera sistemlerinin entegre edilmesi önerilmektedir.

Kadın sürücü sayısının artırılması ve doğa dostu otobüslerin yaygınlaştırılması çevresel sürdürülebilirliği destekler.

Turistik ve kırsal alanlara düzenli seferlerin planlanması önerilmektedir.

Durak bazlı kart basma sistemi ile veri odaklı sefer planlaması yapılabilir.

6. Sürdürülebilirlik ve İzleme Mekanizmaları

Belediye ve STK'ların iş birliğiyle saha çalışmalarının sürekli hale getirilmesi önerilmektedir.

Sosyal medya üzerinden bilgilendirme ve etkileşim kampanyaları yürütülmelidir.

Geri bildirim formları aracılığıyla kullanıcı memnuniyeti düzenli olarak ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Toplu taşıma sistemine yönelik kullanıcı öneri kutuları dijital ve fiziksel ortamlarda erişilebilir olmalıdır.

7. Başarı Ölçütleri

Kullanıcı memnuniyet oranındaki artış

Gece ulaşımını kullanan yolcu sayısı

Dijital ekran ve yönlendirme tabelası bulunan durak sayısındaki artış

QR kod ve bilet sistemlerinin kullanım oranları

Sefer planlamalarının yoğunluk verilerine göre ne ölçüde optimize edildiği

Kadın sürücü sayısındaki artış ve doğa dostu araç oranı

8. Sonuç

İzmir'deki toplu taşıma sistemlerinde kapasite, güvenlik ve erişilebilirlik sorunlarına çözüm sağlamak; sadece ulaşım kalitesini değil, aynı zamanda şehir yaşam kalitesini de artıracaktır. Dijitalleşme, kullanıcı odaklılık ve sürdürülebilirlik ilkeleri temelinde geliştirilen bu çözüm önerileri; gençlerin toplu taşımaya güvenle, konforla ve aktif bir şekilde katılımını artıracaktır.

Hazırlayan

Gençlik Takımı Adı: FLAMİNGO

Takım Üyeleri: Ada Akbulut, Emir Karakelle, Umut Aybar

Okul Adı: İzmir Özel Çakabey Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 5

1.Problem: Trafik planlaması ve sinyalizasyon sistemlerinde etkinlik eksikliği (Trafik ve Ulaşım)

1.1 Problemin Tanımı

Bu problem, İzmir'deki trafik planlaması ve sinyalizasyon sistemlerinin yetersizliği nedeniyle oluşan ulaşım sorunlarını kapsamaktadır. Sorun; trafik sıkışıklığı, verimsiz ulaşım süreleri, yaya ve sürücü güvenliği açısından riskler ve çevresel etkilerle birlikte günlük hayatın kalitesini ciddi ölçüde düşüren yapısal bir kent problemidir.

2.Somut Adımlar

2.1 Sinyalizasyon ve Ulaşım Sistemlerinin Geliştirilmesi

- Adaptif (akıllı) sinyalizasyon sistemlerinin yaygınlaştırılması:
Trafik yoğunluğuna göre ışık süreleri otomatik olarak değiştirilmeli.
- "İZTASYON" (İzmir Trafik, Yol, Yaya ve Sinyalizasyon Yönetmeliği) adlı bir kent ulaşım yönetim platformu kurulmalı.
- Teknoloji ve Yapay Zeka Entegrasyonu
Yapay zeka destekli trafik yönetim sistemleri ile veriler analiz edilmeli, tıkanan noktalar gerçek zamanlı olarak çözülmeli.
Dijital ikiz teknolojisi ile İzmir'in trafik senaryoları sanal ortamda test edilip önleyici çözümler geliştirilmeli.
- Alternatif Ulaşım Teşvikleri
Bisiklet yolları, scooter altyapısı ve mikro mobilite sistemleri Bornova, Bayraklı, Karşıyaka gibi ilçelerde yaygınlaştırılmalı.
Raylı sistemler ve BRT (metrobüs) ağları genişletilmeli (Üçyol–Narlidere, Alaybey–Mavişehir gibi hatlarla).
- Toplumsal Bilinçlendirme ve Katılım
Halkı trafik etiği, alternatif ulaşım ve yeni sistemler hakkında bilgilendirecek kampanyalar yapılmalı.
Gönüllü gözlem ekipleri ile yerel halkın sürece dahil edilmesi sağlanmalı.
- Güvenlik ve Denetim
YUNUS timleri, kritik kavşaklara yerleştirilerek düzenin sağlanmasına katkı sunmalı.
EDS (Elektronik Denetim Sistemi) noktaları yaygınlaştırılmalı.

3. Kısa ve Uzun Vadeli Hedefler

3.1 Kısa Vadeli Hedefler (1–2 Yıl)

- Bornova ve Bayraklı'daki 100 akıllı kavşağın 402'ye çıkarılması.
- EDS ağı ile kırmızı ışık ve hız ihlallerinin %30 oranında azaltılması.
- 200 durağa akıllı bilgilendirme sisteminin yerleştirilmesi.
- 48 dijital mesaj panosu (DMS) kurulması ve mobil bildirim entegrasyonu.

3.2 Uzun Vadeli Hedefler (2025–2030)

- Metrobüs (BRT) ve metro hatlarının yaygınlaştırılması.
- Araç-yol iletişimini (V2I) sağlayacak altyapının kurulması.
- Toplu taşıma transfer merkezlerinin kurulması ve dinamik otopark yönetiminin devreye alınması.
- Mikro mobilite sistemleriyle 10.000 yeni bisikletin devreye sokulması.
- Dijital trafik ikizi altyapısıyla optimizasyon sürecinin kalıcı hale getirilmesi.

4.Sürdürülebilirlik İçin Ne Yapmalı?

- Tüm uygulama ve iyileştirme süreçleri "İZTASYON" çatısı altında toplanmalı.
- İZTASYON bünyesinde düzenli performans raporları ve halka açık veri analizleri yayınlanmalı.
- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile üç aylık düzenli koordinasyon toplantıları yapılmalı.
- Halktan gönüllülerin dahil olduğu gözlem grupları oluşturularak anlık geri bildirim mekanizması kurulmalı.
- YUNUS ekipleri trafik güvenliğini sağlamak ve acil durumlara anında müdahale etmek için stratejik bölgelerde görevlendirilmeli.

5.Sonuç

Bu çözüm paketi, İzmir'in trafik yönetimini teknolojik, katılımcı ve sürdürülebilir bir modele dönüştürme hedefini taşır. Kapsayıcı ve disiplinler arası bir yaklaşımla sorun yalnızca "ışık süresi" ya da "yol kapasitesi" değil, toplumsal alışkanlıklar ve çevresel etkiyle birlikte ele alınmalıdır.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: İZ DÖNÜŞÜM

Gençlik Takımı Üyeleri: Aytaç Deniz Özcan, Kuzey Mert Koçak, Toprak Çağın Giray

Okul Adı: İzmir Özel Mavişehir Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 6

1.Problem: Trafik planlaması ve sinyalizasyon sistemlerinde etkinlik eksikliği (Trafik ve Ulaşım)

1.1 Problemin Tanımı

İzmir'in önemli ulaşım akslarından biri olan Anadolu Caddesi, özellikle Çiğli ve İstasyonaltı bölgelerinde günün yoğun saatlerinde şiddetli trafik tıkanıklığı, yüksek ses ve hava kirliliği sorunlarına sahne olmaktadır.

Bu durumun temel sebepleri arasında:

Yol kenarına park edilen araçlar,

Gereksiz veya yanlış konumlandırılmış trafik ışıkları,

Alternatif geçiş noktalarının eksikliği yer almaktadır.

Özellikle bölgede yaşayan vatandaşlar, sürekli motor sesi, egzoz kokusu ve trafik stresi gibi yaşam kalitesini doğrudan etkileyen problemlerle karşı karşıyadır.

2.Çözüm Yolumuz ve Hedeflerimiz

2.1 Somut Çözüm Önerisi:

Maltepe Caddesi – Anadolu Caddesi Bağlantı Işığının Kaldırılması ve Geçişin Kapatılması

Trafik mühendisliği açısından gereksiz olan bu ışığın kaldırılması, Anadolu Caddesi üzerindeki trafik akışını ciddi oranda rahatlatacaktır. Işık kaldırıldıktan sonra, Maltepe Caddesi'nden doğrudan Anadolu Caddesi'ne araç geçişi kısıtlanabilir veya alternatif bir bağlantı rotası geliştirilebilir. Gerekli yönlendirme levhaları ve uyarı tabelaları ile şoförler önceden bilgilendirilmelidir.

2.2 Hedeflerimiz

2.2.1 Kısa Vadede:

Öncelikle önerilen ışığın kaldırılması sağlanmalı.

Yerinde yapılacak trafik gözlemleri ile düzenlemenin ilk etkileri incelenmeli.

Trafik akışı, yoğunluk, emisyon ve gürültü düzeyleri ölçülerek kayıt altına alınmalı.

2.2.2 Uzun Vadede:

Uzman trafik mühendisleri ve şehir plancıları ile birlikte:

Anadolu Caddesi'nin genel trafik planlaması revize edilmeli.

Caddeye paralel alternatif yollar (örneğin çevre yolları veya minibüs hatları) desteklenmeli.

Yol kenarına park yasağı uygulamaları ve denetimleri artırılmalı.

Ses ve hava kirliliği ölçüm cihazlarıyla düzenli izleme yapılmalı.

3. Sürdürülebilirlik ve İzleme

- Düzenli veri analizi: Uygulama sonrası elde edilen veriler belediyenin ulaşım planlama birimi tarafından takip edilmelidir.
- Toplum geri bildirim: Bölge halkı ve sürücülerle anket çalışmaları yapılmalı, sistemin memnuniyet düzeyi ölçülmelidir.
- Uzman gözetimi: Uygulamanın etkileri profesyonel trafik mühendisleri tarafından yılda en az bir kez analiz edilmeli ve gerekirse düzenleme yapılmalıdır.
- Kademeli genişleme: Pilot uygulama başarıyla sonuçlanırsa, benzer trafik ışığı problemleri olan kavşaklara da aynı yöntem uygulanabilir.

4. Sonuç

Maltepe-Anadolu Caddesi ışığının kaldırılması, trafik akışını iyileştirecek, egzoz emisyonunu azaltacak ve yaşam kalitesine katkı sağlayacaktır. Uzun vadede, İzmir'in en yoğun arterlerinden biri olan Anadolu Caddesi daha yaşanabilir ve sürdürülebilir hale gelecektir.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: ŞAHBOZANLAR

Gençlik Takımı Üyeleri: Deniz Emre Budak, Asya Çeker, Ege Çetinel

Okul Adı: Özel Karşıyaka Sınav Koleji Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 7

1.Problem: Trafik planlaması ve sinyalizasyon sistemlerinde etkinlik eksikliği (Trafik ve Ulaşım)

1.1 Problemin Tanımı

İzmir'de artan nüfusla birlikte toplu taşıma sistemleri zaman zaman yetersiz kalmakta, özel araç kullanımı yaygınlaşmakta ve bu durum hem trafik yoğunluğunu hem de çevresel kirliliği artırmaktadır. Özellikle bazı ilçelerde bisiklet yollarının eksikliği, bireyleri çevre dostu ulaşım alternatiflerinden uzaklaştırmakta; bu da karbon salınımı, hava kirliliği ve yaşam kalitesinde düşüş gibi sorunları beraberinde getirmektedir.

2. Stratejik Hedef

Alternatif ulaşım sistemlerini (özellikle bisiklet yolları ve güçlendirilmiş toplu taşıma hatları) yaygınlaştırarak çevreci, sürdürülebilir ve erişilebilir bir kent içi ulaşım ağı oluşturmak.

3. Stratejik Yaklaşım ve Somut Eylem Adımları

3.1 Farkındalık ve Toplumsal Katılım

“Pedalla Temiz Gelecek” gibi isimlerle farkındalık kampanyaları düzenlenmeli.

Okullarda ve mahallelerde bisiklet güvenliği eğitimi ve uygulamalı atölyeler yapılmalıdır.

Sosyal medya, kamu spotları ve billboardlar aracılığıyla toplu taşıma ve bisiklet kullanımının çevresel faydaları anlatılmalıdır.

Yerel influencer ve bisiklet toplulukları ile iş birliği yapılabilir.

3.2 Altyapı Güçlendirme Çalışmaları (Kısa Vadeli Uygulamalar)

Bornova, Bayraklı, Aliağa, Bergama gibi bisiklet yolu olmayan ilçelerde öncelikli olarak pilot bisiklet yolları inşa edilmelidir. Mevcut toplu taşıma hatlarında aktarma süreleri iyileştirilerek bisikletle entegre ulaşım (örneğin otobüslerde bisiklet taşıma aparatları) yaygınlaştırılmalıdır. Toplu taşıma durakları ve istasyonlarında bisiklet park alanları oluşturulmalıdır.

4. Kısa Vadeli Hedefler (0–12 Ay)

Pilot ilçelerde bisiklet yolu planlamalarının başlatılması

Toplumda bisikletli ulaşımın faydalarını anlatan kampanyaların başlatılması

Ulaşım araçlarının karbon ayak izi farkındalığını artıran eğitim ve içerikler hazırlanması

Belediyelerle iş birliği içinde bisikletli ulaşım haritalarının hazırlanması

5. Uzun Vadeli Hedefler (1–5 Yıl)

İzmir'in tüm ilçelerinde bisiklet yolu altyapısının entegre bir sistemle tamamlanması

Toplu taşıma sistemlerinin daha çevreci hale getirilmesi (elektrikli otobüsler, raylı sistemlerin artırılması)

Sürdürülebilir Ulaşım Strateji Planı çerçevesinde tüm kamu kurumlarının ortak hedeflerle hareket etmesi

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin “Yeşil Ulaşım Şehri” olarak marka haline gelmesi

6. Sürdürülebilirlik ve İzleme Mekanizmaları

6.1 Toplum Katılımı ve Geri Bildirim

Vatandaşların görüş ve taleplerini dijital platformlardan (anket, QR kodlu sistem) bildirebileceği bir sistem kurulmalı.

Yerel sivil toplum kuruluşları, bisiklet toplulukları ve öğrenciler bu süreçlere dahil edilmelidir.

6.2 İzleme ve Değerlendirme

Yeni yapılan bisiklet yolları ve toplu taşıma uygulamaları yıllık performans raporları ile izlenmeli.

Kullanıcı sayısı, memnuniyet oranları, trafik yoğunluğu ve karbon salınımı gibi göstergeler düzenli olarak analiz edilmelidir.

6.3 Belediyeler ve Özel Sektör Desteği

Uygulamanın tanıtımı için belediyelerle reklam, afiş, QR kodlu tanıtım kampanyaları hazırlanmalı.

Özel firmalar sponsor olarak bisiklet paylaşım sistemleri veya istasyonları kurabilir.

7. Başarı Ölçütleri

Yapılan bisiklet yolu uzunluğu (km)

Bisikletli kullanıcı sayısında yıllık artış

Toplu taşıma kullanım oranındaki değişim

Karbon salınımındaki azalma oranı

Toplumun farkındalık seviyesi (anket sonuçları)

8. Sonuç

Sürdürülebilir ulaşım, sadece çevreyi değil; halk sağlığını, kentsel yaşam kalitesini ve ekonomik verimliliği de doğrudan etkiler. İzmir'de yapılacak altyapı ve farkındalık çalışmaları ile hem günümüz sorunlarına çözüm üretilecek hem de gelecek kuşaklara temiz, yaşanabilir bir şehir bırakılacaktır.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: ARTİSTİK KARTALLAR

Gençlik Takımı Üyeleri: Berra Meryem Coşkun, Duru Çimen, Ege Erkul Takım

Okul Adı: Özel Bornova Sınav Koleji Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 8

1.Problem: Trafik yoğunluğunu anlık takip eden sistemlerin eksikliği (Akıllı Ulaşım Sistemleri)

1.1 Problemin Tanımı

İzmir'in özellikle Bornova, Buca, Balçova, Bayraklı, Çiğli, Altinyol, Yeşildere ve Ankara Caddesi gibi bölgelerinde yoğunlaşan trafik; sürücüleri, yayaları, toplu taşıma sistemlerini, acil servislerin müdahale hızını, çevreyi ve canlı yaşamını olumsuz etkilemektedir.

2. Somut Adımlar ve Çözüm Önerileri

2.1 Akıllı Trafik Işıkları ve Dinamik Sinyalizasyon

Trafik yoğunluğunu anlık olarak analiz eden sistemlerle kırmızı-yeşil süreleri otomatik ayarlanmalı.

Bornova, Yeşildere ve Altinyol gibi noktalarda pilot olarak uygulanabilir.

2.2 Acil Durum Araçlarına Özel Trafik Koridorları

Ambulans ve itfaiye gibi araçlar için özel geçiş şeritleri planlanmalı.

Trafik ışıkları, acil araç yaklaştığında otomatik yeşile dönecek şekilde tasarlanmalı.

2.3 Alternatif Güzergâh Planlamaları

Navigasyon sistemleri ve belediye uygulamaları (örneğin İzmir Ulaşım Mobil Uygulaması) ile yoğunluk anında vatandaşlara farklı yollar önerilmeli.

2.4 Toplu Taşıma Güçlendirme

Otobüs ve metro hatları artırılmalı, aktarma süreleri azaltılmalı.

Yoğun saatlerde toplu taşımada kapasite artırılmalı.

2.5 Yayalaştırma ve Mikro Mobilite

Bazı alanlar yayalaştırılarak araç trafiği azaltılmalı.

E-scooter, bisiklet gibi alternatif taşıma araçları desteklenmeli.

3. Hedefler

3.1 Kısa Vadeli Hedefler (0-6 Ay)

- Yerel yönetimle görüşülerek pilot uygulama için resmi izinlerin alınması
- İlk olarak 2 kavşakta akıllı trafik ışığı sisteminin kurulması
- Trafik yoğunluğu verisinin toplanması
- Toplumda bilinç oluşturmak için dijital kampanyalar başlatılması

3.2 Uzun Vadeli Hedefler (1-5 Yıl)

- Akıllı sistemin tüm İzmir'e yayılması
- Acil araç koridorlarının tüm ilçelere uygulanması
- Yeşil ulaşım altyapısının (bisiklet yolları, elektrikli otobüs) genişletilmesi
- Projenin Türkiye genelinde örnek alınacak hâle gelmesi

4. Sürdürülebilirlik Adımları

Adım	Açıklama
Toplum Katılımı	Anket, öneri kutusu, mobil uygulamalarla halkın görüşleri alınmalı
Veri İzleme	Trafik yoğunluğu, araç hızı ve kaza oranları düzenli izlenmeli
Performans Analizi	Her 6 ayda bir uygulamanın başarısı raporlanmalı
Gelişim Planı	Aksayan noktalar halkın geri bildiriyle revize edilmeli
Eğitim ve Tanıtım	Sürücüler ve yayalar için bilgilendirici kampanyalar yapılmalı

5. Sonuç

Trafik sorunu yalnızca yol değil, insan yaşamı ve çevre sağlığıyla doğrudan ilişkili bir problemdir. İzmir gibi büyük şehirlerde bu tarz teknolojik, çevre dostu ve katılımcı çözümler sayesinde ulaşım sistemleri daha sürdürülebilir, güvenli ve hızlı hâle getirilebilir.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: VOLTRAN

Gençlik Takımı Üyeleri: Berin Elif Akpınar, Emine Baytar, Tuna Oğuz

Okul Adı: Tuğba Özbek Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 9

1.Problem: Trafik yoğunluğunu anlık takip eden sistemlerin eksikliği (Akıllı Ulaşım Sistemleri)

1.1 Problemin Tanımı

İzmir’de trafik yoğunluğu, günlük yaşam kalitesini, ekonomik verimliliği ve çevreyi doğrudan etkileyen kronik bir sorun haline gelmiştir. Bu sorunun temelinde yalnızca fiziksel altyapı değil, aynı zamanda dijitalleşme eksikliği ve veri yönetiminin yetersizliği de bulunmaktadır. Şehirde trafik yoğunluğunu gerçek zamanlı izleyip analiz eden, veri temelli karar üretebilen akıllı sistemlerin eksikliği, ulaşım sistemini verimsizleştirmekte ve kaynak israfına neden olmaktadır.

2.Somut Çözüm Adımları

2.1. Akıllı Sensörlerin Kurulumu (IoT Tabanlı)

Pilot uygulama için kritik bölgeler (örneğin; Alsancak, Konak, Bornova, Karşıyaka) seçilmeli

Trafik yoğunluğu, araç sayısı, hava durumu ve hız verilerini toplayabilen IoT tabanlı sensörler kurulmalı

Toplanan veriler, bir şehir yönetim merkezine aktarılmalı

2.2. Dinamik Sinyalizasyon Sistemleri

Sabit zamanlı trafik ışıkları, yerini yoğunluğa göre değişen akıllı trafik lambalarına bırakmalı

Kavşaklar, trafik durumuna göre kendini optimize eden sistemlerle kontrol edilmeli

2.3. Veri Analizi ve Karar Destek Mekanizması

İzmir Büyükşehir Belediyesi bünyesinde bir Trafik Veri Analiz Merkezi kurulmalı

Büyük veri ve yapay zekâ teknolojileri ile trafik öngörü sistemleri geliştirilmeli

2.4. Mobil Bildirim ve Harita Uygulamaları

Gerçek zamanlı trafik bilgisi sunan bir mobil uygulama geliştirilmeli

Uygulama sürücülere trafik yoğunluğu, önerilen güzergah, kaza bilgisi ve otopark müsaitlik durumunu göstermeli

2.5. Üniversite ve STK İş Birlikleri

Teknik altyapı çalışmaları, üniversitelerin mühendislik fakülteleri ve şehir planlama bölümleri ile ortak yürütülmeli

STK'lar ile halkın bilinçlendirilmesine yönelik kampanyalar hazırlanmalı

3.Kısa ve Uzun Vadeli Hedefler

3.1 Kısa Vadeli Hedefler (İlk 6 Ay)

10-15 kritik noktaya akıllı sensör yerleştirilmesi

İlk veri toplama ve analiz sürecinin başlatılması

Pilot bölgelerde dinamik sinyalizasyon testlerine başlanması

Sürücülere SMS ve mobil uygulama ile trafik bilgilendirme mesajları gönderilmesi

3.2 Uzun Vadeli Hedefler (2–5 Yıl İçinde)

İzmir genelinde yüzlerce sensör noktası oluşturularak sistemin yaygınlaştırılması

Trafik yönetim sisteminin tamamen yapay zekâ tabanlı bir modele dönüşmesi

Sistemin, diğer ulaşım sistemleri (ESHOT, İZBAN) ile entegre çalışacak şekilde geliştirilmesi

4. Sürdürülebilirlik ve Kalıcılık

4.1 Teknik Altyapı ve Bakım Planı

Sistemin sürdürülebilirliği için periyodik bakım ve kalibrasyon ekipleri oluşturulmalı

Trafik sensörlerinin teknik arızaları için 7/24 müdahale ekipleri kurulmalı

4.2 Kamu-Özel Sektör İş Birliği

Yazılım, veri işleme ve mobil uygulama alanlarında özel teknoloji firmaları ile iş birliği yapılmalı

Akıllı şehir yatırımlarına özel bütçeler oluşturulmalı

4.3 Katılımcı Süreç Yönetimi

Sürücülerden ve vatandaşlardan mobil uygulama, SMS veya web üzerinden geri bildirim alınmalı

Sistem, gelen geri bildirimlere göre kullanıcı odaklı güncellenmeli

4.4 Halkla Etkileşim ve Bilinçlendirme

Okullarda ve sürücü kurslarında akıllı şehir bilinci eğitimi verilmeli

Sosyal medya, açık hava reklamları ve kamu spotlarıyla sistem tanıtılmalı

Belediyeye bağlı kanallarda (İzmirim Kart ekranları, dijital panolar) sistemin çalışmaları düzenli paylaşılmalı

5. Sonuç

İzmir’de trafik yoğunluğu yalnızca ulaşım değil, yaşam kalitesi, çevre sağlığı ve ekonomik verimlilik sorunudur. Teknoloji destekli veri temelli çözümler, sürdürülebilir şehir yaşamının temelidir. Akıllı trafik yönetimi, yalnızca bugünü değil geleceği de planlayan vizyoner bir yaklaşımdır.

Hazırlayan

Gençlik Takımı Adı: BİRLİKTE İZMİR

Gençlik Takımı Üyeleri: Müge Cebeci, Derin Otçuoğlu, Emir Boran Karakuyu

Okul Adı: Özel Karşıyaka Sınav Koleji Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 10

1.Problem: Kanalizasyon ve yağmur suyu drenaj sistemlerinde yetersizlikler (Kentsel Altyapı)

1.1 Problemin Tanımı

Evsel ve endüstriyel atıkların denizlere dökülmesi, başta kötü koku olmak üzere çevresel kirliliğe, biyoçeşitlilik kaybına, halk sağlığı sorunlarına ve turizm gelirlerinde düşüşe yol açmaktadır. Bu sorun, özellikle İzmir Körfezi gibi yoğun nüfuslu bölgelerde daha kritik hâle gelmiştir.

2. Somut Adımlar ve Çözüm Önerileri

2.1 Farkındalık Kampanyaları

- “Denize Atma, Geleceği Batırma” temalı sosyal medya kampanyası
- Okullarda, halk eğitim merkezlerinde çevre bilinci seminerleri
- Görsel içerikler, kamu spotları, dijital afişlerle geniş kitlelere ulaşım
- Deniz kıyılarında gönüllü temizlik ve sembolik etkinlikler (örneğin: “1 Poşet Atık, 1 Umut”)

2.2 Denetim ve Yasal Süreçlerin Güçlendirilmesi

- Sanayi kuruluşlarının atık su deşarj izinleri düzenli kontrol edilmeli
- Ruhsatsız ve denetimsiz deşarj yapan işletmelere ağır para cezaları uygulanmalı
- “Körfez Denetim Birimi” kurularak belediye bünyesinde sürekli gözlem yapılmalı

2.3 Yeni Projeler

- Deniz yüzeyi temizleme tekneleri yaygınlaştırılmalı
- Atık su arıtma sistemleri dijital izleme teknolojisi ile takip edilmeli
- Özellikle İZSU eliyle "Atıksu İzleme Platformu" kurulmalı (anlık veri paylaşımı yapılabilir)

2.4 Toplumsal Destek

- Belediyeler, çevreci STK’lar ve mahalle gönüllüleriyle iş birliği
- Kıyı mahallelerinde “Çevre Elçisi” uygulaması (her mahallede 2–3 çevre gönüllüsü seçimi)
- Balıkçılarla ve denizcilerle koordinasyon sağlanmalı

3. Hedefler

3.1 Kısa Vadeli Hedefler (0–6 Ay)

- 3 büyük sosyal medya kampanyası başlatılmalı
- İZSU verileriyle destekli 10 farklı noktada pilot izleme çalışmaları yapılmalı
- İlk 6 ayda en az 1.000 kişinin katıldığı çevre seminerleri yapılmalı
- Kıyı hattında en az 5 noktada koku analiz çalışması yapılmalı

3.2 Uzun Vadeli Hedefler (1–5 Yıl)

- Tüm sahil boyunca biyolojik atık su arıtma sistemlerine geçilmeli
- İzmir Körfezi’nde yıllık kötü koku şikayetleri %70 azaltılmalı
- “Temiz Körfez Sertifikası” gibi bir çevre performans ödülü sistemi kurulmalı
- Arıtma tesisleri %100 dijital izleme sistemine entegre edilmeli

4. Sürdürülebilirlik Stratejileri

Alan	Sürdürülebilirlik Önlemleri
İzleme ve Raporlama	Ayda bir atık su izleme raporları yayımlanmalı
Topluluk Katılımı	Gönüllü çevre ekipleri 3 ayda bir faaliyet raporu sunmalı
Destek Kurumları	İZSU, TEMA, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve STK’lar ortak platformda buluşturulmalı
Finansal Kaynaklar	AB çevre fonları, özel sektör sponsorluğu ve kamu katkısıyla projeler desteklenmeli
Eğitim ve Medya	Sürekli bilinçlendirme için YouTube, Instagram ve yerel radyo gibi mecralar kullanılmalı

5. Sonuç

Körfezdeki kötü koku ve kirlilik, sadece estetik bir sorun değil; halk sağlığını, deniz ekosistemini ve ekonomik yaşamı tehdit eden çok yönlü bir krizdir. Bu nedenle çözüm yalnızca altyapısal değil; aynı zamanda toplumsal katılım, eğitim, dijital denetim ve hukuki düzenleme boyutlarını kapsayan bir strateji ile sürdürülebilir hâle getirilmelidir.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: PONTUS

Gençlik Takımı Üyeleri: Faruk Cangül, Asmin Gündüz, Fatmagül Özcan

Okul Adı: Tuğba Özbek Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 11

1.Problem: Kanalizasyon ve yağmur suyu drenaj sistemlerindeki yetersizlikler (Kentsel Altyapı)

1.1 Problemin Tanımı

İzmir, özellikle aşırı yağış dönemlerinde; su baskınları, çevresel kirlilik, altyapı tahribatı gibi ciddi risklerle karşı karşıya kalmaktadır. Bu durumun temel sebepleri; eski ve yetersiz altyapı, kanalizasyon ve yağmur suyu sistemlerinin ayrılmamış olması, yanlış şehirleşme politikaları ile iklim değişikliğine karşı uyumsuz planlama olarak sıralanabilir.

2. Çözüm Önerileri

2.1 Altyapı Modernizasyonu

- Eski hatların yenilenmesi
- Sel riski yüksek bölgelerde yeni drenaj hatları

2.2 Sistem Ayrımı (Yağmur suyu – Kanalizasyon)

- Aşırı yağışta taşma riskini azaltır
- Arıtma tesislerinin yükünü hafifletir

2.3 Dere Islahı ve Yağmur Suyu Depolama Havuzları

Dere ıslahı ve yağmur suyu havuzları ile ani su baskınlarını azaltır, suyu yeniden kullanıma kazandırılır.

2.4 Yeşil Altyapı ve Geçirgen Yüzeyler

Yağmur bahçeleri, yeşil çatılar, geçirgen kaldırımlar

Doğal su emilimi artar, altyapıya yük azalır

2.5 Akıllı Su Yönetimi ve Sensör Sistemleri

Gerçek zamanlı izleme

Erken uyarı sistemleri ve hızlı müdahale

2.6 İklim Değişikliğine Uyum Planları

Geleceğe dönük senaryo analizleri

Afet risk yönetimi ile entegre çalışmalar

2.7 Toplum Katılımı ve Bilinçlendirme

Gönüllü katılımlı eğitimler ve mahalle çalışmaları

“Yağmura Hazırlıklı Kent” programları

3. Hedefler

3.1 Kısa Vadeli Hedefler (0–2 yıl)

- Pilot sistem ayrımı uygulamaları başlatılmalı
- 2 bölgede dere ıslahı ve 3 yağmur havuzu yapılmalı
- 5000 m² yeşil alan geçirgen hale getirilmeli
- 1 mahallede halk katılımı kampanyası yapılmalı
- Akıllı sistem için 1 izleme merkezi kurulmalı

3.2 Uzun Vadeli Hedefler (3–10 yıl)

- Tüm şehirde kanalizasyon ve yağmur suyu ayrımı
- 20+ havza ve dere ıslahı
- Tüm yeni konut projelerinde yeşil altyapı zorunluluğu
- 100.000 m² yeşil yüzey oluşturulması
- Su yönetiminde yapay zeka destekli tam izleme sistemi
- İzmir’in “İklim Dayanıklı Şehir” unvanı kazanması

4. Sürdürülebilirlik için Yapılması Gerekenler

4.1 Kurumsal Yapılanma

İzmir Büyükşehir Belediyesi bünyesinde “Su ve İklim Altyapı Dairesi” kurulmalı.

4.2 Finansal Çeşitlilik

AB İklim Fonu, Dünya Bankası, UNDP gibi kaynaklara başvurulmalı.

Özel sektör destekleri (yeşil bina projeleri, ÇED yükümlülüğü olan firmalardan sponsorluk).

4.3 İzleme ve Raporlama

Her 6 ayda bir “Yağmur ve Drenaj Performans Raporu” yayımlanmalı.

Şikayet ve öneri toplamak için mobil uygulama geliştirilmeli.

4.4 Toplumsal Katılım

Okullarda ve belediye merkezlerinde eğitimler

Gönüllü afet-takip ekipleri

Her yıl “İzmir Su Günü” farkındalık etkinlikleri düzenlenmeli

5. Sonuç

İzmir, iklim değişikliğiyle uyumlu, doğa dostu, dirençli altyapılarla geleceğe hazırlanmak zorundadır. Teknoloji, doğayla uyumlu tasarım ve halk katılımı birleştirildiğinde, bu problem tehditte fırsata dönüştürülebilir.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: SINAV ALTYAPI

Gençlik Takımı Üyeleri: Türkan Turğay, Öykü İpek Aydemir, Naz Öznel

Okul Adı: Özel Şirinyer Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 12

1.Problem: Altyapı bakım ve onarım süreçlerinin sürdürülebilirlikten uzak olması (Kentsel Altyapı)

1.1 Problemin Tanımı

Kentsel altyapı, şehirlerin yaşamsal işleyişini sürdüren temel sistemlerin bütünüdür. Ancak bu altyapılar zamanla yıpranmakta, bakım ve onarım süreçleri ise plansız, çevreye zarar veren ve ekonomik açıdan verimsiz bir şekilde yürütülmektedir. Bayraklı ilçesinde altyapı yetersizlikleri özellikle yağmur suyu yönetimi, geçirimsiz yüzey oranı ve dijital izleme eksikliği nedeniyle sel riskini, enerji israfını ve çevresel tahribatı artırmaktadır.

2. Kısa Vadede Somut Uygulanabilir Adımlar (İlk 12 Ay)

2.1 Mevcut Altyapının Temizliği ve Bakımı

Yağmur suyu kanalları, rögarlar ve mazgallar için periyodik temizlik takvimi oluşturulmalı
Sel riski olan bölgeler belirlenerek geçici pompa sistemleri kurulmalı

2.2 Geçirgen Yüzey Uygulamaları

Kaldırımlar, park içi yollar ve boş arazilerde geçirgen zemin sistemleri (çakıl, küp taş) tercih edilmeli
Yeni projelerde yağmur suyunun toprakla buluşmasına imkân veren tasarımlar teşvik edilmeli

2.3 Yağmur Suyu Toplama Sistemleri

Okullar, kamu binaları ve sitelere yağmur suyu toplama tankları kurulmalı
Toplanan su, peyzaj sulamada kullanılmalı

2.4 Dijital Gözlem ve Uyarı

Mobil uygulamalarla anlık uyarı sistemi kurulmalı
Belediye ekipleri için hava durumu ve sensör verilerine dayalı erken müdahale planları hazırlanmalı

2.5 Halk Bilinçlendirme Kampanyası

Sosyal medya, broşür ve bilgilendirme toplantılarıyla halk eğitilmeli
Her mahallede gönüllü destek ekipleri kurulmalı

3. Uzun Vadeli Hedefler (2–5 Yıllık Süreç)

3.1 Veri Tabanlı Altyapı Yönetimi

Mevcut sistemler sayısallaştırılarak arıza ve müdahale kayıtları dijital ortama aktarılmalı
Sensör teknolojileri ile önleyici bakım sistemine geçilmeli

3.2 Stratejik Planlama ve Rehabilitasyon

Aşırı yıpranmış altyapı noktaları belirlenmeli ve öncelikli rehabilitasyon programı hazırlanmalı
Gelecek 20 yılı kapsayacak şekilde entegre altyapı master planı geliştirilmeli

3.3 Çevreci ve Yenilikçi Malzeme Kullanımı

Geri dönüştürülebilir, doğa dostu malzemeler (kauçuk kaldırım taşı, geçirgen beton vb.) kullanılmalı
Güneş enerjisiyle çalışan bakım makineleri teşvik edilmeli

3.4 Sürdürülebilir Enerji ve Su Kullanımı

Altyapı faaliyetlerinde yağmur suyu kullanımı, LED aydınlatma, enerji tasarruflu pompalar gibi sistemler yaygınlaştırılmalı

3.5 Uluslararası Standartlara Uyum

Avrupa Yeşil Mutabakatı ve BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) referans alınmalı
Yeni projeler bu standartlara uygun şekilde sertifikalandırılmalı

4. Sürdürülebilirlik için Gereken Adımlar

4.1 Toplum Katılımı ve Bilinçlendirme

Vatandaşlara altyapı çalışmaları hakkında şeffaf bilgi verilmeli
Sosyal medya ve mobil uygulamalarla geri bildirim toplanmalı

4.2 Sürekli İzleme ve Değerlendirme

Her yıl "Altyapı Durum Raporu" yayınlanmalı
Kurulan sistemler için etki değerlendirme anketleri ve dijital verilerle performans analizleri yapılmalı

4.3 Kamu-Özel-Sivil İş Birliği

Belediye, STK ve özel sektör arasında altyapı iş birlikleri geliştirilmeli
Çevre dostu yatırımlar için ekonomik teşvik paketleri hazırlanmalı

4.4 Gönüllü Katılım ve Eğitim

Lise ve üniversite öğrencileri için "Genç Altyapı Takımları" kurulmalı
Mahalle bazlı pilot eğitim programları başlatılmalı

5. Sonuç

Bayraklı ilçesinin altyapı sistemleri ancak veriye dayalı, çevreci, teknolojik ve katılımcı bir yaklaşımla sürdürülebilir hale gelebilir. Kısa vadede temizlik ve farkındalık adımları, uzun vadede ise yeşil dönüşüm ve dijital altyapılar bu sürecin temelidir.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: HEDEF İZMİR

Gençlik Takımı Üyeleri: Derin Kuran-Melek Akdemir-Toprak İmamoglu

Okul Adı: Özel Karşıyaka Sınav Koleji Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 13

1.Problem: Çarpık kentleşmenin mekansal planlamayı olumsuz etkilemesi (Kentsel Dönüşüm ve Afet Güvenliği)

1.1 Problemin Tanımı

- Plansız Yapılaşma & Altyapı Sorunları

Uygun planlama olmadan yapılan yapılaşmalar altyapıyı (su, kanalizasyon, ulaşım, elektrik vb.) zorlar. Sosyal donatı alanları eksik kalır. Kentsel bütünlük bozulur.

- Doğal Alanların Tahribatı

Tarım arazileri, ormanlık bölgeler ve su havzaları yapılaşmaya açılır. Ekolojik denge bozulur, afet riski (sel, kuraklık vb.) artar.

- Sosyal & Ekonomik Eşitsizlikler

Lüks konutlarla gecekondu arasındaki uçurum derinleşir. Kentsel adalet, fırsat eşitliği ve sosyal uyum zedelenir. Mekânsal ayrışma ve gettolaşma ortaya çıkar.

- Ulaşım & Trafik Problemleri

Ulaşım ağıyla uyumsuz yapılaşmalar trafik yükünü artırır. Toplu taşıma planlaması sektöre uğrar. Bireysel araç kullanımı artar → karbon emisyonu yükselir.

- Afet Risklerinin Artması

Zayıf zeminlerde izinsiz yapılaşma, deprem ve sel gibi afetlerde ciddi can ve mal kaybı yaratır. Mekânsal planlamanın risk azaltıcı fonksiyonu devre dışı kalır.

2.Çözüm Önerileri (Politika ve Uygulama Önerileri)

2.1 Kentsel Planlama Süreçlerinin Güçlendirilmesi

Güncel ve bütüncül Nazım İmar Planları hazırlanmalı.

Mekânsal strateji planları afet riski, ekolojik alanlar ve sosyal ihtiyaçlara göre revize edilmeli.

2.2 Dönüşüm Yerine "Önleyici Planlama"

Gecekondu dönüşümünden önce, çarpık yapılaşmayı engelleyici yasal ve fiziksel sınırlar belirlenmeli. Riskli alanlar yapılaşmaya kapatılmalı.

2.3 Doğal Alanların Korunması

İmar affı uygulamalarına kesinlikle son verilmeli.

Tarım, su havzaları, ormanlık alanlar "kentsel gelişim dışı alan" olarak tanımlanmalı.

2.4 Halk Katılımı & Yerel Yönetim Güçlendirmesi

Yerel halk, kentsel planlama süreçlerine dahil edilmeli.

Mahalle meclisleri, yerel istişare toplantıları ile sosyal adalet gözetilmeli.

2.5 Dijital Planlama & Akıllı Haritalama

Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) kullanılarak risk haritaları ve kentsel analizler oluşturulmalı.

Tüm imar izinleri dijital izleme sistemine dâhil edilmeli.

2.6 Sürdürülebilir Kentsel Gelişim İçin Teşvikler

Yeşil bina, dikey yapılaşma, toplu taşımaya yakın yerleşim gibi sürdürülebilir uygulamalar desteklenmeli.

Kaçak yapıların caydırılması için ciddi denetim ve cezai yaptırımlar uygulanmalı.

3.Sonuç

Planlı Gelecek İçin Kolektif Sorumluluk

Çarpık kentleşme, sadece fiziksel bir sorun değil; aynı zamanda sosyo-ekonomik ve çevresel bir kriz alanıdır. Bunun çözümünü yalnızca teknik planlamada değil; aynı zamanda siyasi irade, toplumsal katılım ve bilimsel bilgiyle şekillenen bütüncül bir vizyonda yatmaktadır.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: SINAV DEPREM

Gençlik Takımı Üyeleri: Yağız Tezcan, Gökalp Kutluay, Onur Çağlar

Okul Adı: Özel Şirinyer Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 14

1.Problem: Çarpık kentleşmenin mekânsal planlamayı olumsuz etkilemesi (Kentsel Dönüşüm ve Afet Güvenliği)

1.1 Problemin Tanımı

İzmir, yoğun göç ve hızlı nüfus artışı nedeniyle plansız, düzensiz ve sağlıklı bir kentleşme süreci yaşamaktadır. Bu durum, özellikle iki ana başlık altında ciddi sorunlara yol açmaktadır:

Gecekondulaşma:

Düşük gelirli grupların resmi plan dışında inşa ettiği, altyapıdan yoksun yerleşim alanları.

Kaçak ve Plansız Yapılaşma:

Ruhsatsız, imara aykırı bina ve siteler; yetersiz sosyal donatılar ve estetik bozukluk.

Bu yapılaşmalar; kent estetiği, güvenli konut hakkı, çevre sağlığı ve sosyal bütünlük açısından ciddi tehdit oluşturmaktadır.

2. Somut Çözüm Adımları

2.1. Durum Tespiti ve Envanter Çalışması

Riskli bölgelerde altyapı, yapı stoku ve nüfus profili çıkarılacak.

Bu veriler ışığında kentsel dönüşüm ve iyileştirme planı hazırlanacak.

2.2. Acil Altyapı Müdahaleleri

Elektrik, su, kanalizasyon ve yol erişimi olmayan mahallelere öncelikli müdahale yapılacaktır.

2.3. Sosyal Konut ve Kentsel Dönüşüm

TOKİ ve belediye iş birliğiyle düşük gelirli vatandaşlar için uygun maliyetli konut projeleri geliştirilecek.

Etaplı dönüşüm modeliyle gecekondu bölgeleri modern yerleşim alanlarına dönüştürülecek.

2.4. Kaçak Yapı Denetimi

Belediyeye bağlı denetim ekipleri oluşturularak yeni yapılaşmalar engellenecek.

Ruhsatsız yapılar tespit edilerek cezai işlem uygulanacak.

2.5. Toplum Katılımı ve Farkındalık

Mahalle toplantıları ve bilgilendirme kampanyaları ile halkın sürece katılımı sağlanacak.

Güvenli yapı ve imar bilinci geliştirilecek.

3. Kısa Vadeli Hedefler (1-2 Yıl İçin)

Yeni kaçak yapılaşmaların tamamen durdurulması.

En az bir pilot mahallede altyapı iyileştirme ve dönüşüm projesi başlatılması.

Tüm riskli bölgeler için kentsel dönüşüm ve sosyal konut projelerinin hazırlanması.

En az 5 mahallede bilgilendirme toplantısı yapılması, 1000 vatandaşın sürece dahil edilmesi.

4. Sürdürülebilirlik ve Kalıcılık İçin Öneriler

4.1. Kurumsallaşma

Belediyeye bağlı kalıcı bir Kentsel İyileştirme ve Dönüşüm Birimi kurulmalı.

4.2. Finansal Süreklilik

Çok yıllık bütçe planı oluşturularak projelere düzenli kaynak aktarımı yapılmalı.

Merkezi hükümet ve kalkınma ajanslarıyla ortaklıklar kurulmalı.

4.3. Toplumsal Katılım

Mahalle meclisleri, sivil toplum danışma kurulları gibi katılım mekanizmaları geliştirilmeli.

4.4. Yasal ve İmar Planları Güncellemesi

Mevcut imar planları nüfus projeksiyonlarına göre güncellenmeli, ileriye dönük planlama yapılmalı.

4.5. Şeffaflık ve İzleme

Tüm süreçler halka açık raporlarla şeffaf şekilde izlenmeli.

Başarı ölçütleri belirlenerek periyodik performans değerlendirmeleri yapılmalı.

5. Sonuç

Bu çözüm önerisi, İzmir'de çarpık kentleşmenin önlenmesi ve mevcut sorunların iyileştirilmesi için hem teknik hem sosyal hem de yönetsel boyutları kapsayan bütüncül ve uygulanabilir bir model sunmaktadır. Kısa vadede iyileştirme, uzun vadede ise sürdürülebilir, dirençli ve planlı bir kentleşme mümkündür.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: GELİŞİM

Gençlik Takımı Üyeleri: Efe Yıldırım, Mehmet Yaman Yıldırım, Can Kuzey Candar

Okul Adı: Özel Mavişehir Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 15

1.Problem: Körfez ve kıyı bölgelerinde çevresel kirlenmenin artması (Çevre ve Kentsel Temizlik)

1.1 Problemin Tanımı

İzmir ve çevresindeki körfez ile kıyı bölgelerinde çevresel kirlenme artış göstermektedir. Sanayi atıkları, evsel atıklar, tarımsal kimyasallar, plansız turizm faaliyetleri gibi insan kaynaklı etkiler; deniz, toprak ve hava kalitesinin bozulmasına neden olmaktadır. Bu durum deniz ekosistemine zarar vermekte, deniz canlılarının yaşamını tehdit etmekte ve insan sağlığını riske atmaktadır. Çevresel sürdürülebilirlik açısından ciddi bir tehdit oluşturmaktadır.

2. Stratejik Hedef

Körfez ve kıyı bölgelerindeki çevresel kirliliğin önlenmesi, sürdürülebilir yaşam alanlarının korunması ve halkın çevre bilincinin artırılması için yerel katılım, eğitim, izleme ve altyapı yatırımları ile desteklenen sistematik çözümler geliştirmek.

3. Stratejik Yaklaşım ve Somut Eylem Adımları

3.1 Gençlik ve Toplum Katılımını Artırmak

Belediyelerle iş birliği içinde genç gönüllülerin katıldığı kıyı temizliği projeleri başlatılması önerilmektedir.

“Temİzmir” gibi dikkat çekici kampanyalar geniş çaplı toplumsal destekle sürdürülebilir hale getirilebilir.

3.2 Farkındalık ve Bilinçlendirme Çalışmaları

Sosyal medya içerikleri, kamu spotları ve bilgilendirici broşürlerle desteklenen farkındalık kampanyaları önerilmektedir.

Okullarda seminerler ve çocuklara yönelik çevre eğitimleriyle küçük yaşlardan itibaren duyarlılık kazandırılabilir.

“Gönüllü Temizlik Günleri” düzenlenerek halkın doğrudan sürece katılımı teşvik edilmelidir.

3.3 Hukuki ve İdari Yaptırımlar

Kirleten işletmelere yönelik cezai yaptırımlar uygulanması önerilmektedir. Tek kullanımlık plastiklerin sınırlandırılması ve düzenli saha kontrollerinin yapılmasında, belediyelerin uygulama rolü artırılmalıdır.

3.4 Altyapı Güçlendirme ve Teknolojik Uygulamalar

Atık su arıtma tesislerinin artırılması, kanalizasyon sistemlerinin iyileştirilmesi önerilmektedir. Lise ve üniversite öğrencileriyle iş birliği içinde atık temizleme robotları ve çevre teknolojileri geliştirilmesi desteklenmelidir. Kıyı koruma projeleri kapsamında doğa dostu uygulamalar teşvik edilmelidir.

4. Kısa Vadeli Hedefler (0–12 Ay)

Denize doğrudan boşaltım yapan alanların tespiti ve cezai yaptırımlar uygulanması önerilmektedir.

Kıyı temizlik ve acil müdahale ekiplerinin kurulması ve eğitim alması sağlanmalıdır.

Yaz sezonuna yönelik sahil bölgelerinde bilgilendirme kampanyaları başlatılması önemlidir.

Geçici filtre sistemleriyle kirli akarsuların denize ulaşımı azaltılabilir.

Okullarda ve sosyal medyada çevre bilinci seminerleri düzenlenmelidir.

5. Uzun Vadeli Hedefler (1–5 Yıl)

Yeni biyolojik ve ileri arıtma tesisleri kurulması ve mevcut tesislerin modernize edilmesi önerilmektedir.

Nüfusu artan kıyı ilçelerinde çevreye duyarlı altyapı yatırımları yapılmalıdır.

Yapılaşmanın azaltılması için kıyılarda yeşil alan oranının artırılması hedeflenmelidir.

Koku giderici sistemler ve deniz tabanı temizliği yapılmalı, oksijenlendirme sistemleri kurulmalıdır.

Deniz ulaşımında çevre dostu sistemlerin yaygınlaştırılması önerilmektedir. Gemi atık yönetimi zorunlu hale getirilmelidir.

Kirlilik düzeylerinin düzenli ölçülerek halkla açık veri paylaşımı yapılması faydalı olacaktır.

6. Sürdürülebilirlik ve İzleme Mekanizmaları

6.1 Sürekli İzleme ve Raporlama

Su kalitesi, canlı çeşitliliği ve temizlik durumu düzenli olarak ölçülmelidir. Dronlar, sensörler ve uydu görüntüleriyle kirlilik haritaları oluşturulabilir. Yerel yönetimler yılda en az bir kez “Çevre Durum Raporu” yayınlamalıdır.

6.2 Toplum Katılımının Sürekliliği

Mahalle düzeyinde küçük çevre komiteleri kurulması önerilmektedir. “Temiz Körfez Günü” gibi etkinliklerle halkın katılımı artırılabilir. Vatandaşların çevre ile ilgili bildirim yapabileceği dijital sistemler (mobil uygulama, web sitesi) geliştirilebilir.

6.3 Kurumsal ve Yasal Devamlılık

Belediyeler ve ilgili kurumlar tarafından her yıl sabit çevre bütçesi ayrılması önerilmektedir. Çevre koruma mevzuatlarının güncellenerek caydırıcı cezaların sistematik hale getirilmesi gerekmektedir. Proje süreçlerinde görev alacak sorumlu kişi ve kurumların baştan belirlenmesi ve tüm süreçlerde aktif olmaları sağlanmalıdır.

7. Başarı Ölçütleri

Körfezdeki su kalitesinde iyileşme oranları

Temizlik faaliyetlerine katılan gönüllü sayısındaki artış

Uygulanan yaptırımların sayısı ve caydırıcılık etkisi

Arıtma tesislerinin hizmet kapasitesindeki artış

Kıyı temizliğiyle ilgili kampanyalara katılım ve farkındalık düzeyi

Atık bildirim ve geri bildirim sistemlerinin kullanım oranları

8. Sonuç

Körfez ve kıyı bölgelerindeki kirlilik, sadece doğal yaşamı değil; halk sağlığını ve şehir yaşam kalitesini de doğrudan etkilemektedir. Gençlerin, yerel yönetimlerin ve toplumun birlikte hareket ettiği, teknolojiyi, eğitimi ve katılımı temel alan bu çözüm önerileri ile sürdürülebilir bir çevre ve yaşanabilir bir İzmir mümkündür.

Hazırlayan

Gençlik Takımı Adı: KÖRFEZ

Takım Üyeleri: Beril Ada Çiçek, Defne Durkaç, Mert Ege Tiftikçioğlu

Okul Adı: İzmir Özel Çakabey Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 16

1.Problem: Körfez ve kıyı bölgelerinde çevresel kirlenmenin artması (Çevre ve Kentsel Temizlik)

1.1 Problemin Tanımı

İzmir Körfezi'nde 1960'lardan bu yana gözlemlenen su kirliliği, 2017–2018 yıllarında yeniden artış göstermiştir. İç (Alsancak, Konak, Karataş) ve dış (İnciraltı, Güzelbahçe, Urla) körfezlerde etkisini gösteren bu kirlilik, özellikle deniz marulu (alg) patlamaları, balık ölümleri, kötü koku ve oksijen azlığı gibi çevresel felaketlere yol açmıştır.

2. Önerilen Çözüm: Yüzer Yapay Sulak Alan + Mikro/Nano Havalandırma Sistemi

- Yüzer Yapay Sulak Alan Nedir?

Yüzeyde yüzen platformlara yerleştirilen su bitkileri ile birlikte çalışan sistemlerdir. Bu bitkiler ve köklerindeki mikroorganizmalar; sudaki azot ve fosforu emer, organik kirleticileri parçalayarak suyu arıtır, su yüzeyindeki alg artışı baskılar

- Nano-Havalandırma Sistemi Nedir?

Sudaki oksijen seviyesini artırmak için mikro/nano kabarcık teknolojisi kullanılır. Bu sistem; oksijen çözünürlüğünü 5 kata kadar artırabilir, balık ölümlerini engeller, alglerin boğulmasını sağlar.

2.1 Teknik İşleyiş

İç Körfez ve kıyı şeritlerine bu sistemler entegre edilir.

Belirli aralıklarla bitkiler biçilerek sistem dışına alınır → Kirleticiler kalıcı olarak sistemden çıkar.

Sistem düşük enerjiyle çalışır, karbon ayak izi düşüktür.

Havalandırma sistemleri düşük bakım maliyetine sahiptir, 7/24 otomatik çalışabilir.

2.2 Projenin Farkı ve Avantajları

Mevcut Yöntemler	Bu Proje
Arıtma tesisine odaklı	Doğrudan su kütlesine müdahale
Sınırlı coğrafyada etki	Yaygın alanlara uygulanabilir
Yüksek enerji maliyeti	Düşük enerji, sürdürülebilir
Katı altyapıya bağlı	Esnek, taşınabilir sistemler
Halkın etkisi sınırlı	Toplumun katılımı sağlanabilir

3. Hedefler

3.1 Kısa Vadeli Hedefler (0–12 ay)

- Pilot uygulama için iç körfezde 2 bölge seçilir (ör. Karataş ve Bayraklı)
- Sulak ada prototipleri yerleştirilir, ölçümler yapılır
- Toplum bilgilendirme kampanyaları başlatılır
- Üniversitelerle iş birliği kurulur

3.2 Orta Vadeli Hedefler (1–3 yıl):

- Sistemin verimi ölçülür, kirlilik azalış oranı raporlanır
- Sistem 5–6 körfez bölgesine yayılır
- İZSU, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile ortak platform kurulur

3.3 Uzun Vadeli Hedefler (3+ yıl):

- Nano havalandırma sistemleri iç körfez geneline uygulanır
- Yüzer adalar halkın katkısıyla sahiplenilir (örneğin liseler/kooperatiflerle yürütme)
- İzmir Körfezi su kalitesi “orta” seviyeden “iyi”ye çıkarılır

4. Sürdürülebilirlik Unsurları

Doğa dostu: Kimyasal kullanılmaz

Ekonomik: Yüksek altyapı yatırımı gerektirmez

Toplum katılımı: Gönüllü çalışma, halk eğitimleriyle desteklenir

İzleme ve değerlendirme: Her 6 ayda bir su kalitesi, oksijen ve yosun düzeyleri raporlanır

5.Sonuç

İzmir Körfezi'nin yeniden yaşanabilir, temiz ve biyolojik olarak sağlıklı hale gelmesi için bu projenin belediye, üniversite, sivil toplum ve halk iş birliğiyle uygulanması şarttır. Bu proje, yalnızca suyu değil, İzmir'in doğasını, ekonomisini ve kimliğini kurtaracaktır.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: SINAV ÇEVRE KİRLİLİĞİ

Gençlik Takımı Üyeleri: Zeynep Aksoy, Ece Abnik, Eylül Deren Tarin

Okul Adı: Özel Şirinyer Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 17

1.Problem: Harmandalı çöplüğünün çevresel etkileri ve yeniden değerlendirme gerekliliği (Çevre ve Kentsel Temizlik)

1.1 Problemin Tanımı

İzmir'in Çiğli ilçesinde 1992 yılından bu yana faaliyet gösteren Harmandalı Katı Atık Depolama Alanı, zaman içerisinde meskun alanlara yaklaşmış ve çevre halkının sağlığı ile doğayı tehdit eden önemli bir çevresel soruna dönüşmüştür. Koku, hava kirliliği, yeraltı suyu sızıntıları, haşere artışı ve psikolojik rahatsızlıklar gibi doğrudan ve dolaylı etkiler, bölge sakinlerinin yaşam kalitesini ciddi şekilde düşürmektedir.

2. Stratejik Hedef

Harmandalı çöplüğünün çevresel ve toplumsal etkilerini minimize etmek, kademeli olarak alanın rehabilitasyonunu sağlamak, atık yönetimini modernize ederek İzmir genelinde sıfır atık yaklaşımına geçmek.

3. Stratejik Yaklaşım ve Somut Eylem Adımları

3.1 Farkındalık ve Toplumsal Destek

Yerel halk, sivil toplum kuruluşları ve medya aracılığıyla farkındalık kampanyaları başlatılmalı.

Doğaseverler ve hayvansever gönüllü gruplar projeye dahil edilmeli.

Seminerler, açık hava etkinlikleri, belgesel gösterimleri ve sosyal medya paylaşımları ile kamuoyu baskısı oluşturulmalıdır.

3.2 Atık Yönetimi ve Dönüşüm Süreci (Kısa Vadeli Önlemler)

Organik atıkların gübre (kompost) olarak geri dönüşümü yaygınlaştırılmalı.

Geri dönüştürülemeyen atıkların çevreye zarar vermeyecek biçimde yakılarak kül haline getirilip taş/mermer ocaklarına dökülmesi sağlanmalıdır.

Atık ayrıştırma sistemlerinin mahalle düzeyine kadar yaygınlaştırılması için mobil ayrıştırma istasyonları kurulmalıdır.

3.3 Harmandalı Alanının Rehabilitasyonu (Uzun Vadeli Hedefler)

Depolama faaliyetlerinin kademeli olarak durdurulması ve alanın kapatılması hedeflenmelidir.

Alanın, yeşil alan, enerji üretim parkı veya ekosistem eğitim alanı olarak dönüştürülmesi sağlanmalıdır.

Güneş panelleri, biyogaz tesisleri ve rüzgar türbinleriyle yenilenebilir enerji üretim projeleri başlatılabilir.

İzmir genelinde sıfır atık sistemine geçiş hızlandırılmalı, kamu kurumları ve sanayi bölgelerinde zorunlu hale getirilmelidir.

4. Kısa Vadeli Hedefler (0–12 Ay)

Organik ve inorganik atık ayrıştırma eğitimi verilmesi

Pilot bölgelerde kompost tesisi kurulumu

Okullarda geri dönüşüm eğitimi, kampanyalar ve yarışmalar

Harmandalı alanında sızıntı sularının arıtılması için geçici sistemler kurulması

5. Uzun Vadeli Hedefler (1–5 Yıl)

Harmandalı Çöplüğü'nün kapatılması ve doğal restorasyonunun yapılması, alanın Kent Ekoloji Parkı'na dönüştürülmesi

Sıfır atık mevzuatlarının yerel yönetim düzeyinde güçlendirilmesi

Tüm İzmir'de sürdürülebilir atık yönetim altyapısının yaygınlaştırılması

Yeni atık depolama alanlarının şehir merkezinden uzakta, çevre etki analizine uygun biçimde planlanması

6. Sürdürülebilirlik ve İzleme Mekanizmaları

6.1 Topluluk Katılımı

Mahalle meclisleri ve gönüllü gruplarla birlikte dönemsel izleme raporları hazırlanmalı.

Yerel halktan temsilciler içeren bir "Harmandalı İzleme Komisyonu" kurulmalıdır.

6.2 Eğitim ve Davranış Dönüşümü

İlkokuldan itibaren çevre eğitimi derslerinin içeriğine "sıfır atık" ve "doğal döngü" temaları entegre edilmelidir.

QR kodlu bilgilendirici panolar ve mobil uygulamalarla halkın süreçten haberdar olması sağlanmalıdır.

6.3 Destek ve Teşvik Mekanizmaları

Geri dönüşüm yapan hanelere teşvik puanı ve belediye hizmetlerinde indirim sistemi uygulanabilir.

Kompost yapan hanelere ücretsiz fide/organik gübre dağıtımı yapılabilir.

Atık toplama ve ayrıştırma iş kolunda çalışanlara yönelik sosyal güvence ve destek sunulmalıdır.

7. Başarı Ölçütleri

Harmandalı alanından çıkarılan yıllık atık miktarının azalması

Organik atıkların % kaçını kompostta dönüştürdü?

Yerel halkın memnuniyet oranı (anketlerle ölçüm)

Sıfır atık sistemine geçen kurum sayısı

Rehabilitasyon edilen alanın m² cinsinden büyüklüğü

Katılımcı sayısı ve geri bildirim sayısı

8. Sonuç

Harmandalı gibi çöplük alanlarının yarattığı çevresel ve toplumsal zararlar ancak bilinçli bir halk, aktif yerel yönetim ve uyumlu sivil toplum yapısıyla çözülebilir. İzmir'in sürdürülebilir şehir vizyonuna uygun olarak Harmandalı'nın dönüştürülmesi hem doğa hem de insan sağlığı açısından örnek bir uygulama olacaktır.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: ÇEVRE DOSTLARI

Gençlik Takımı Üyeleri: Elfin Akgül, Yağmur Sağlam, Beyza Gündüz

Okul Adı: Necip Fazıl Kısakürek Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 18

1.Problem: Atık yönetimi sistemlerinde etkinlik ve geri dönüşüm oranları düşüklüğü (Çevre ve Kentsel Temizlik)

1.1 Problemin Tanımı

Atık yönetimi sistemlerinde etkinlik düşüklüğü, atıkların doğru toplanamaması, ayrıştırılamaması ve taşınmaması yüzündendir. Geri dönüşüm oranının düşüklüğü ise toplanan atıkların yeterince ayrıştırılamaması ve yeniden kullanılabilen maddelerin ger, dönüşüme katılamamasından kaynaklanır ve bu durum çevreyi ve ekonomiyi olumsuz etkilemektedir.

2.Somut Adımlar ve Çözüm Önerileri

2.1 Halkı Bilinçlendirme ve Eğitim

- Okullarda ve mahalle merkezlerinde geri dönüşüm seminerleri
- Sosyal medya ve afişlerle farkındalık kampanyaları
- Yerel TV ve radyo kanallarında bilgilendirici içerikler

2.2 Maddi Teşvik Mekanizmaları

- Atık karşılığı puan veren makineler (PET, cam, pil vs.)
- Biriken puanların marketlerde, toplu taşımada kullanılabilmesi
- “Geri Dönüştür Kazan” isimli mobil uygulama geliştirme

2.3 Yasal Düzenlemeler ve Denetim

- Evsel ve geri dönüştürülebilir atıkların ayrı toplanması zorunluluğu
- Apartmanlara ve sitelere ayrı çöp kutuları dağıtılması
- Uymayanlara uyarı ve teşvik dengesine dayalı denetim sistemi

2.4 Özel Sektörle İş Birliği

- Markaların ürün ambalajlarında geri dönüşüm oranlarını artırması
- Üretim sürecinde geri dönüştürülmüş malzeme kullanımı teşviki
- Yerli otomotiv ve teknoloji firmalarına yönelik geri dönüşüm AR-GE hibeleri

3. Kısa ve Uzun Vadeli Hedefler

3.1 Kısa Vadeli Hedefler (0–1 Yıl):

En az 5 mahallede pilot geri dönüşüm noktası

Geri dönüşüm karşılığı ödül sistemi için 1 uygulama prototipi

İlk etapta %10 geri dönüşüm artışı hedefi

Her ilçede 1 adet “Geri Dönüşüm Eğitimi Noktası”

3.2 Uzun Vadeli Hedefler (1–5 yıl):

Milli Eğitim müfredatına çevre ve atık yönetimi dersi eklenmesi

Belediyelerin entegre atık izleme sistemine geçmesi

Döngüsel ekonomi modeline geçiş: atık yerine kaynak mantığı

Sanayi bölgelerinde atık hammaddesi pazarlarının kurulması

4. Sürdürülebilirlik İçin Stratejiler

Strateji Alanı	Açıklama
Eğitim Sürekliliği	Belirli aralıklarla okullarda ve halk eğitim merkezlerinde eğitimler yapılmalı
Veri Tabanlı İzleme	Geri dönüşüm oranları dijital olarak takip edilmeli, ilçelere göre raporlanmalı
Yerel Katılım	Mahalle gönüllüleri, gençlik ekipleri ve muhtarlar sürece dahil edilmeli
Teşvik-Denetim Dengesi	Hem ödüllendirme hem de gerektiğinde yaptırım mekanizması aktif çalışmalı
Teknoloji Entegrasyonu	Geri dönüşüm kutularına QR kodlu sistem entegre edilerek veri toplanmalı
Kurumsal İş Birliği	Belediyeler, STK'lar ve özel sektör bir araya getirilerek ortak projeler geliştirilmeli

4.1 Örnek Uygulama: Geri Dönüşüm Matik

Her mahalleye konulacak “geri dönüşüm makinesi” ile halk plastik, cam, kağıt gibi atıkları getirerek:

İzmir Kart'a TL yükleyebilir

Market alışverişlerinde indirim kazanabilir

Gönüllü puan biriktirip ödül kazanabilir

5. Sonuç

Etkin bir atık yönetim sistemi yalnızca çevresel değil, ekonomik ve toplumsal kalkınma açısından da kritik önemdedir. Bilinçlendirme, teknoloji, yasa, teşvik ve denetimin bir arada yürütüldüğü çok paydaşlı ve sürdürülebilir bir sistem, İzmir'i bu konuda öncü bir şehir haline getirebilir.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: ATHENA

Gençlik Takımı Üyeler: Rüya Şentürk, Barış Kaymaz, Sıla Kurt

Okul Adı: Tuğba Özbek Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 19

1.Problem: Mevcut yeşil alanların korunmasına yönelik önlemlerin yetersizliği (Yeşil Alanlar ve Kent Peyzajı)

1.1 Problemin Tanımı

Topluma açık yeşil alanlarda (parklar, bahçeler, mesire alanları vb.) çevresel kirlenme, güvenlik eksiklikleri ve sorumsuz kullanım alışkanlıkları ciddi bir sorun teşkil etmektedir. Bu durum hem doğal çevrenin zarar görmesine hem de vatandaşların bu alanlardan güvenli ve sağlıklı biçimde faydalanamamasına neden olmaktadır. Ayrıca mevcut altyapıların (çöp kutuları, denetim sistemleri) yetersizliği, bilinç eksikliği ve toplumsal katılımın zayıflığı, problemi daha da derinleştirmektedir.

2. Stratejik Hedef

Topluma açık yeşil alanlarda çevreyi koruma bilincini yaygınlaştırmak, güvenliği artırmak, teknolojik altyapılarla desteklenen izleme ve ödüllendirme sistemleri kurarak sürdürülebilir, temiz ve ortak kullanım alanları oluşturmak.

3. Stratejik Yaklaşım ve Somut Eylem Adımları

3.1 Kamera Destekli Temizlik ve Giriş-Çıkış Sistemi

Parklara girişte kullanıcı bilgileri dijital bir panelden alınmalı, giriş ve çıkışta alanın durumu kamera ile görüntülenmelidir. Temiz bırakılmayan alanlar için ilgili kişilere caydırıcı para cezaları uygulanmalıdır. Kamera sistemi özel hayatı ihlal etmeyecek biçimde çalışmalı, sadece giriş-çıkış durumlarına odaklanmalıdır.

3.2 Ücretsiz Bilinçlendirme Kursları ve Okul Programları

Her yaştan bireye yönelik çevre bilinci kursları açılmalıdır. Okullarda projeksiyon ve akıllı tahta gibi dijital araçlarla desteklenen bilgilendirici videolar izletilmeli, yaş gruplarına göre içerikler özelleştirilmelidir. Bu kurslar belediye, sivil toplum kuruluşları ve çevre gönüllüleri iş birliğiyle yürütülebilir.

3.3 Sensörlü Çöp Kutuları ve Puan Sistemi

Şehir içindeki çöp kutularına sensör entegre edilerek akıllı telefon uygulaması ile kullanıcıya geri bildirim yapılması önerilmektedir. Atık türüne göre puanlama yapılmalı (örneğin cam: 20 puan, metal: 50 puan). Toplanan puanlar okullarda, hastanelerde veya belediye kantinlerinde kullanılabilir dijital bakiyelere dönüştürülebilir.

3.4 Geri Dönüşüm Cihazlarının Yaygınlaştırılması

Marketler ve büyük alışveriş noktalarına plastik ve cam şişeleri nakde çeviren cihazlar kurulmalıdır. Cihazların tanıtımı kamu spotları ve sosyal medya üzerinden yapılmalıdır.

3.5 Gece Güvenliği ve Bekçi Sistemi

Gece saatlerinde kamera sistemlerine gece görüş özelliği eklenmeli, ışıklandırma artırılmalıdır. Özellikle problem yaşanan parklara vardiyalı çalışan park bekçileri görevlendirilmelidir. Zararlı alışkanlıkları engellemek ve çevreye verilen zararı azaltmak adına denetim sıklaştırılmalıdır.

4. Kısa Vadeli Hedefler (0-12 Ay)

Yeşil alanların güncel haritası çıkarılmalı; risk altındaki alanlar, bakımsız alanlar ve yoğun kullanılan bölgeler belirlenmelidir. Bilgilendirme kampanyaları başlatılmalı, okullarda uygulamalı çevre eğitimi düzenlenmelidir. İlk etapta pilot park alanlarında sensörlü çöp kutuları yerleştirilmeli ve puan sistemi test edilmelidir. Gece vardiyası sistemine dair personel planlaması yapılmalı, öncelikli bölgeler belirlenmelidir.

5. Uzun Vadeli Hedefler (1-5 Yıl)

Tüm büyük parklarda kamera destekli giriş-çıkış kontrol sistemi kurulmalı, geri dönüşüm cihazlarının kent geneline yaygınlaştırılması sağlanmalıdır. Çöp kutusu sensörleriyle geliştirilen puan sisteminin tüm belediyelere yaygınlaştırılması hedeflenmelidir. QR kodlu bilgilendirme tabelaları her park alanında standart hale getirilmelidir.

6. Sürdürülebilirlik ve İzleme Mekanizmaları

6.1 Eğitim ve Müfredata Entegrasyon

İlkokuldan itibaren çevre bilinci dersi kısa ve etkili içeriklerle müfredata eklenmelidir. Bu dersler uygulamalı faaliyetlerle desteklenmelidir (örneğin: atık ayrıştırma, doğada temizlik günleri).

6.2 QR Kodlu Bilgilendirme Sistemleri

Park alanlarına yerleştirilen QR kodlar aracılığıyla çevre temizliği hakkında metin ve videolu içerikler sunulabilir.

6.3 Veri Takibi ve Raporlama

Tüm uygulamaların başarı durumu düzenli olarak ölçülmeli, aylık raporlarla analiz edilmelidir. İzmir Belediyesi bu verileri değerlendirerek yeni projeler planlamalıdır.

6.4 Teşvik ve Ceza Uygulamaları

Çöp atan kişiler caydırıcı kamu hizmeti cezasına çarptırılabilir (örneğin çöp toplama görevi). Parkı düzenli kullanan, zarar vermeyen bireylere küçük ödüller ve hediyeler verilebilir.

7. Başarı Ölçütleri

Kamera sistemli parklarda şikâyet oranlarının düşüşü

Mobil uygulamada kazanılan ve harcanan puan sayısı

Okullarda düzenlenen doğa eğitimi gezisi sayısı

Toplumdaki çevre bilinci anket sonuçları

8. Sonuç: Gelecek nesiller için yaşanabilir, temiz ve güvenli bir çevre inşa etmek; yalnızca belediyelerin değil, tüm bireylerin ortak sorumluluğudur. Bu stratejik plan sayesinde teknolojik altyapıdan gönüllü çalışmalarına, eğitimden ödül-ceza sistemine kadar çok yönlü bir çözüm modeli sunulmaktadır. İzmir’de bu uygulamaların hayata geçirilmesiyle birlikte doğaya saygılı, sorumlu ve bilinçli bir toplumun temelleri güçlendirilmiş olacaktır.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: ROLLİNG ROUD

Gençlik Takımı Üyeleri: Güzide Derin Çoban, Kemal Söz, Batuhan Yüce

Okul Adı: Mehmet Akif İnan Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 20

1.Problem: Kültürel etkinliklerin çeşitliliği ve erişilebilirliğinin sınırlılığı (Sosyal Yaşam ve Toplumsal Hizmetler)

1.1 Problemin Tanımı

Kültürel etkinliklerin erişilebilirliği ve yaygınlığı, özellikle ilçe düzeyinde sınırlı kalmaktadır. Mevcut etkinlikler çoğunlukla merkezde yoğunlaşmakta; bu da kırsal veya çevre ilçelerde yaşayan bireylerin kültür-sanata katılımını zorlaştırmaktadır. Bu durum, özellikle gençler, çocuklar ve dezavantajlı grupların kültürel gelişim ve sosyal etkileşim açısından geri planda kalmalarına yol açmaktadır.

2. Stratejik Hedef

İzmir'in tüm ilçelerinde ulaşılabilir, nitelikli ve sürekli hizmet veren kültür merkezleri oluşturarak, kültürel katılımın yaygınlaştırılması ve kültürel çeşitliliğin desteklenmesi.

3. Stratejik Yaklaşım ve Somut Eylem Adımları

3.1 İlçe Kültür Merkezlerinin Kurulması ve Yaygınlaştırılması

Her ilçeye en az bir Kültür ve Sanat Merkezi kurulmalıdır. Bu merkezlerde uygun fiyatlı veya ücretsiz halk oyunları, resim, müzik, drama, tiyatro ve dijital sanat kursları sunulmalıdır. Merkezler, aynı zamanda seminer, söyleşi ve yerel sanatçılara açık sergi alanı işlevi görmelidir.

3.2 Dijital Altyapı ve Mobil Uygulama Geliştirilmesi

Bilgisayar mühendisleriyle iş birliği içinde geliştirilecek bir mobil uygulama üzerinden tüm kültürel faaliyetler duyurulmalıdır. Uygulamada kurs saatleri, güncel etkinlik takvimi, dijital atölyeler ve kayıt imkanları yer almalıdır. Android ve iOS destekli olacak şekilde erişilebilirlik önceliği gözetilmelidir.

3.3 Katılımı Artırıcı Teşvikler ve Tanıtım Faaliyetleri

Kültürel etkinliklere katılan bireylere katılım sertifikası, gençler için sosyal sorumluluk puanı, bazı etkinliklerde hediye kitap, bilet, ücretsiz atölye gibi ödüller verilebilir. Sosyal medya, afiş, radyo ve okul bültenleriyle geniş kapsamlı bir tanıtım çalışması yürütülmelidir.

4. Kısa Vadeli Hedefler (0–12 Ay)

Farkındalık kampanyalarının başlatılması

Mevcut kültürel etkinliklerin erişim haritasının çıkarılması

Mobil uygulama altyapısının kurulması ve test yayınına başlanması

Pilot ilçede kültür merkezi kurulumu ve ilk etkinliklerin yapılması

Gençleri hedefleyen kültür tanıtım günleri düzenlenmesi

5. Uzun Vadeli Hedefler (1–5 Yıl)

İzmir'in tüm ilçelerinde en az bir aktif kültür merkezi olması

Mobil uygulamanın 100.000'den fazla kullanıcıya ulaşması

İlçe kültür merkezlerinin kendi yerel tiyatro, müzik gruplarını oluşturması

Dijital kültür-sanat içeriklerinin uygulama üzerinden yurtiçine ve yurtdışına açılması

Kamu-STK-özel sektör ortaklıklarıyla kültürel projelerin fonlanması

6. Sürdürülebilirlik ve İzleme Mekanizmaları

6.1 Etkinliklerin Değerlendirilmesi ve Güncellenmesi

Her etkinlik sonrası katılımcılardan geri bildirim formları toplanmalıdır.

Uygulama üzerinden "beğen-önermek istiyorum" modülleri ile kullanıcı verisi toplanabilir.

Geri bildirimlere göre yeni kurslar açılmalı veya içerikler güncellenmelidir.

6.2 Dijital Platformun Sürekli Aktif Kullanımı

Mobil uygulama sürekli güncellenmeli, kullanıcı deneyimine göre geliştirilmeli.

Etkinlik takvimi ve içerikler düzenli olarak yenilenmelidir.

Belediyeler, kültür merkezleri ve STK'lar bu uygulamaya aktif içerik yüklemelidir.

6.3 Topluluk Katılımının Teşviki

Gönüllü eğitmen programı, yerel sanatçı iş birlikleri ve halktan gelen önerilerle içerik zenginleştirilmelidir.

Yerel liseler, gençlik merkezleri ve üniversitelerle ortak projeler yapılmalıdır.

Kültürel temalı yarışmalar, sergiler ve festivallerle halkın ilgisi sürekli canlı tutulmalıdır.

7. Başarı Ölçütleri

Açılan kültür merkezi sayısı

Uygulama kullanıcı sayısı ve aktif katılım oranı

Düzenlenen etkinlik sayısı ve ortalama katılım

Geri bildirimde memnuniyet oranı (%)

Gençlerin kültürel katılım düzeyindeki yıllık artış

8. Sonuç

İzmir'in kültürel zenginliğini her ilçeye yaymak, sadece kültür ve sanat üretimini artırmakla kalmayacak; aynı zamanda sosyal bağlılığı ve kentlilik bilincini de güçlendirecektir. İlçe bazlı kültür merkezleri ve dijital altyapıyla desteklenen bu strateji, her yaşta birey için kapsayıcı, erişilebilir ve sürdürülebilir bir kültür politikası oluşturma yolunda önemli bir adımdır.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: GELECEĞİN MİMARLARI
Gençlik Takımı Üyeleri: Elif Naz Özkoyuncu, Berru Şahin, Naz Yakut
Okul Adı: Özel Bornova Sınav Koleji Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 21

1.Problem: Kültürel etkinliklerin çeşitliliği ve erişilebilirliğinin sınırlılığı, engelli bireylerin toplumsal hizmetlere erişiminde yapısal engeller (Sosyal Yaşam ve Toplumsal Hizmetler)

1.1 Problemin Tanımı

İzmir’de kültürel etkinliklere erişimde yaşanan çeşitlilik ve kapsayıcılık eksikliği, engelli bireylerin toplumsal hizmetlerden yararlanmasındaki yapısal engeller, genç bireyler için sosyal alan yetersizliği ve çocukların sosyal hizmetlere ulaşımındaki eşitsizlikler birleşerek toplumda bütüncül bir erişim ve katılım sorunu doğurmaktadır. Özellikle bedensel ya da gelişimsel engeli olan bireyler ile sosyoekonomik açıdan dezavantajlı gruplar, büyükşehir yaşamına tam anlamıyla entegre olamamakta, kültürel ve sosyal hayattan dışlanmaktadır.

2. Stratejik Hedef

Engelli, özel gereksinimli ve dezavantajlı bireylerin sosyal entegrasyonunu sağlayarak, toplumla aktif ve eşit bireyler olarak etkileşim kurmalarını teşvik eden, erişilebilir, güvenli ve kapsayıcı sosyal yaşam alanları oluşturmak.

3. Stratejik Yaklaşım ve Somut Eylem Adımları

3.1 Sosyal Etkinliklerle Katılımı Artırmak

Doğal Yaşam Parkı gezileri, bahçecilik ve ağaç dikimi gibi etkinlikler düzenlenerek engelli bireylerin doğayla iç içe zaman geçirmesi sağlanmalıdır. Müze, kütüphane ve kültür merkezlerine ücretsiz erişim ve toplu taşıma desteği sağlanmalıdır.

3.2 Erişilebilirlik ve Güvenlik Planlamaları

Toplu taşıma, kamu binaları ve kültür merkezlerinde engelli dostu düzenlemeler (rampa, sesli yönlendirme, Braille yazılar, asansörler) yapılmalıdır. Acil durumlar için işaret diliyle bilgilendirme, sesli anons sistemleri ve özel tahliye yolları oluşturulmalıdır.

3.3 Farkındalık ve Toplumsal Kabul

Ailelere yönelik farkındalık seminerleri düzenlenerek koruyucu/engelleme tutumları azaltılmalıdır. Önyargıların kırılması için deneyim atölyeleri ve simülasyon çalışmaları (örneğin dikkat eksikliği, disleksi, otizm farkındalık simülasyonları) uygulanmalıdır. “Herkes için Toplum, Herkes için Erişim” mottosu ile medya kampanyaları yürütülmelidir.

4. Kısa Vadeli Hedefler (0–12 Ay)

İlk olarak “Engelli-Dostu Kültür Etkinliği Günü” organize edilmelidir. Engelli bireyler için kart sistemi geliştirilerek kent lokantası, müze ve kütüphane gibi hizmetlerde kullanımı sağlanmalıdır.

5. Uzun Vadeli Hedefler (1–5 Yıl)

İzmir’in tüm ilçelerinde erişilebilir sosyal alanlar ve etkinlikler oluşturulmalıdır. Gönüllü öğrenciler ve mentörlerle sürdürülebilir “Kapsayıcı Şehir İzmir” ağı kurulmalıdır. Projenin modellemesi tamamlanarak, diğer büyükşehir belediyelerine iyi uygulama olarak önerilmelidir. Katılımcı liseliler ve bireylerin projeye dair değerlendirme ve önerileri alınarak sistematik geri dönüş mekanizması kurulmalıdır.

6. Sürdürülebilirlik ve Risk Yönetimi

6.1 Sürdürülebilirlik İçin Öneriler

Pilot uygulama – değerlendirme – genişleme döngüsü oluşturularak projenin yaygınlaştırılması sağlanmalıdır. Katılımcı mentör öğrencilere yönelik ön test – son test çalışmaları yapılarak değişim ve farkındalık düzeyi izlenmelidir. Süreç boyunca yansıtıcı günlük, birebir görüşmeler ve anketlerle geri bildirim toplanmalıdır.

6.2 Olası Riskler ve Önlemler

Farkındalık eksikliği: Medya, sosyal medya ve kamusal alanlarda etkili tanıtım stratejileri uygulanmalıdır.

Ailelerin aşırı koruyucu tutumu: Bilgilendirme seminerleri ve rehberlik faaliyetleriyle desteklenmelidir.

Fiziksel erişim sorunları: Belediye teknik ekipleri ile sürekli iletişim kurularak iyileştirmeler yapılmalıdır.

Katılımın düşmesi: Küçük ödülleri, kültürel geziler ve sertifikalar ile katılımcı motivasyonu artırılmalıdır.

7. Sonuçların Takibi ve Değerlendirilmesi

Etkinlik sonrası memnuniyet anketleri, mentör değerlendirme formları ve bireysel görüşmelerle nitel ve nicel veri toplanmalıdır. Sosyal medya, billboard, toplu taşıma ekranları gibi alanlarda görsel iletişim araçları kullanılarak proje çıktıları topluma tanıtılmalıdır. “Birlikte Daha Güçlüyüz” temalı sosyal medya kampanyaları, hayat hikâyeleri ve başarı örnekleriyle yaygınlaştırılmalıdır. Kapanış etkinliğinde gönüllü ve özel gereksinimli bireylerin üretimleri sergilenmeli, satış gelirleri projeye geri kaynak olarak kazandırılmalıdır.

8. Başarı Ölçütleri

Katılımcı sayısında artış

Ön test/son test değerlendirme puanları

Gönüllülerin devamlılık oranı

Erişilebilir alan sayısındaki artış

Sosyal medya etkileşim verileri

Belediye geri bildirim ve memnuniyet oranları

9. Sonuç: Bu strateji belgesi, sadece engelli bireylerin değil, tüm dezavantajlı grupların toplumla bütünleşmesini sağlayan; gençlerin gönüllülük yoluyla sürece katıldığı ve toplumun tüm kesimlerinde empati, anlayış ve kapsayıcılığın gelişmesini hedefleyen çok yönlü bir entegrasyon modelidir. İzmir bu modelle birlikte “herkes için erişilebilir ve yaşanabilir bir şehir” olma yolunda kararlı adımlar atabilir.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: SMART CITY

Gençlik Takımı Üyeleri: Muhammed Halil Toğrul, Yaren Kıraç, İrem Su Eriş

Okulun Adı: Menemen Atatürk Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 22

1.Problem: Sokak hayvanlarının korunması ve bakımında bütüncül politika eksikliği (Sosyal Yaşam ve Toplumsal Hizmetler)

1.1 Problemin Tanımı

Sokak hayvanlarıyla ilgili sorunlar, yetersiz yasal düzenlemeler, kaynak eksikliği, toplumsal bilinçsizlik ve yerel yönetimler arası koordinasyon eksikliği nedeniyle her geçen gün büyümektedir. Bu durum, yalnızca hayvanların sağlığını değil, aynı zamanda halk sağlığı, çevresel denge ve toplum huzurunu da olumsuz etkilemektedir.

2. Somut Çözüm Adımları

2.1 Yasal ve Kurumsal Düzenlemeler

Hayvan haklarını ve refahını kapsayan yeni ve bağlayıcı yasalar hazırlanmalı
Yerel yönetimlere barınak kurma ve kısırlaştırma zorunluluğu getirilmeli
Denetim eksikliği giderilmeli, ihlallerde caydırıcı cezalar uygulanmalı

2.2 Belediye Temelli Uygulamalar

Kısırlaştırma ve aşılama hizmetleri ücretsiz ve erişilebilir hale getirilmeli
Her ilçede standartlara uygun barınaklar yaygınlaştırılmalı
Mobil veteriner hizmetleri ile kırsal bölgelerdeki sokak hayvanları da kapsanmalı

2.3 Bireysel ve Toplumsal Katkı

Vatandaşlara yönelik "Mama Kart" uygulaması geliştirilmeli (belirli puanla mama alımı yapılabilir)
1-5 yaş çocuklara sağlanan süt desteğine benzer şekilde, hane başına aylık 100 gr mama desteği sağlanmalı
Çöpçüler ve mahalle bekçileri, görev yaptıkları alanlarda hayvan beslemesi için sorumluluk almalı
Mahalle gönüllü ağı kurulmalı, bu kişilere sertifika ve teşvik verilmeli

2.4 Eğitim ve Bilinçlendirme

Birinci sınıftan itibaren "hayvan sevgisi" temalı ders içerikleri hazırlanmalı
Sosyal medya üzerinden sahiplenme hikâyeleri ve "bir kap mama, bir tas su" kampanyaları yaygınlaştırılmalı
STK'larla iş birliği içinde düzenli seminer ve afiş kampanyaları yapılmalı

3. Kısa ve Uzun Vadeli Hedefler

3.1 Kısa Vadeli Hedefler

Belediyeler tarafından sokak hayvanlarına mama desteği programı başlatılmalı
Çöpçüler, zabıtalara ve bekçilere aracılığıyla hayvanlara günlük mama ulaştırılmalı
Sahipsiz hayvanların kısırlaştırma oranı 6 ay içinde %30 artırılmalı
Barınaklardaki hayvan sahiplendirme oranı %25'in üzerine çıkarılmalı

3.2 Uzun Vadeli Hedefler

Her mahallede en az bir hayvan destek gönüllüsü oluşturulmalı
Yerli üreticilerle iş birliği kurularak ucuz ve sağlıklı mama üretimi desteklenmeli
Türkiye genelinde hayvanlara karşı işlenen suçlara karşı caydırıcı yasa hayata geçirilmeli
Kamu spotlarıyla 5 yıl içinde sahiplenme oranı %100 artırılmalı

4. Sürdürülebilirlik ve Kalıcılık

4.1 İzleme ve Değerlendirme

Belediyelerin hayvanlara yönelik harcamaları şeffaf raporlarla her 6 ayda bir kamuoyuyla paylaşılmalı
Tüm barınaklar bağımsız kuruluşlar tarafından yılda bir kez denetlenmeli
Gönüllü ağlarının faaliyetleri dijital ortamda puanlama ve takip sistemiyle izlenmeli

4.2 Gönüllülük ve Ödüllendirme Mekanizması

Hayvan besleyen vatandaşlara İzmir Kart'ta indirim, kültür-sanat etkinliklerine giriş gibi teşvikler sağlanmalı
En çok sahiplenme yapan aileler ve en aktif gönüllülere yıl sonunda sembolik ödüller verilmeli

4.3 Sosyal Destek ve Medya Gücü

Başarılı barınak projeleri, hayvanların sahiplendirilme hikâyeleri sosyal medya ve yerel basınla paylaşılmalı
Belediyeler destek kampanyalarını billboard, toplu taşıma araçları ve dijital ekranlar üzerinden tanıtmalı

5. Sonuç

Sokak hayvanlarıyla ilgili sorunlar yalnızca bir "barınak sorunu" değil; aynı zamanda bir toplumsal farkındalık, kaynak yönetimi ve etik sorumluluk meselesidir. Kalıcı çözümler ancak bütüncül ve katılımcı bir yaklaşımla mümkündür.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: STARİU

Takım Üyeleri: Umrenur Özekin, Bengişu Yumurtacı, Eylül Altun

Okul Adı: Özel Buca Sınav Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 23

1.Problem: Kadın ve çocukların sosyal hizmetlere erişiminde karşılaştıkları eşitsizlikler (Sosyal Yaşam ve Toplumsal Eşitsizlikler)

1.1 Problemin Tanımı

Bu problem, dezavantajlı grupların (özellikle kadınlar ve çocuklar) sosyal hizmetlere erişiminde yaşadığı yapısal eşitsizlikler ile ilgilidir. Toplumun belirli kesimleri; toplumsal cinsiyet, ekonomik yetersizlik, göçmenlik durumu, eğitim eksikliği gibi nedenlerle temel haklara ve sosyal desteklere erişimde ciddi engellerle karşılaşmaktadır.

2. Somut Adımlar

2.1 Kadın Destek Ağları ve Güçlendirme Programları

Psikolojik destek, hukuki danışmanlık ve mesleki eğitim programları içeren, yerel yönetimlerle entegre çalışan kadın merkezleri kurulmalı.

Kadın kooperatiflerinin sayısı artırılarak ekonomik bağımsızlıkları desteklenmeli.

2.2 Toplumun Eğitilmesi ve Farkındalık Kampanyaları

“Herkesin Hakkı Var” temalı kampanyalarla toplumsal cinsiyet, çocuk hakları, sosyal hizmetlere başvuru yolları konusunda halk bilgilendirilmeli.

2.3 Çocuklar için Koruyucu Hizmetler

Aile yanında destekleme modelleri yaygınlaştırılmalı.

Okullarda rehberlik birimleriyle iş birliği yapılarak erken müdahale sistemleri kurulmalı.

2.4 Kapsayıcı Sosyal Politikalar Geliştirilmesi

Engelli, göçmen, yoksul bireyleri kapsayan sosyal yardım sistemleri sadeleştirilmeli ve erişilebilir hale getirilmeli.

Türk vatandaşı olmayan bireylerin de hak temelli hizmetlere erişimi kolaylaştırılmalı.

2.5 Yerel Yönetimlerin Sosyal Hizmet Kapasitesinin Artırılması

Belediyelere bağlı sosyal hizmet merkezleri kurularak danışmanlık, eğitim, acil destek gibi hizmetlerin yaygınlaştırılması sağlanmalı.

3. Hedefler

3.1 Kısa Vadede (0–12 Ay)

Toplumda hak temelli bilinci artırmak için 10 farklı ilçede seminerler düzenlenmesi.

Kadın ve çocuklara yönelik en az 3 sosyal hizmet noktasının aktif hale getirilmesi.

Vatandaşların yardım alabilecekleri yerleri tanıyabilmeleri için bir “Sosyal Destek Haritası”nın hazırlanması.

3.2 Uzun Vadede (1–5 Yıl)

İzmir'de hiçbir bireyin sosyal hizmetlere erişimde dışlanmadığı bir sistem oluşturmak.

Toplumsal cinsiyet eşitliği alanında yerel yönetimlerin politikalarının kurumsallaşması.

Eğitim, istihdam ve sağlık gibi alanlarda fırsat eşitliğinin sağlanması.

4. Sürdürülebilirlik İçin Ne Yapılmalı?

4.1 Sürekli İzleme ve Değerlendirme Sistemleri

Belediyeler, sivil toplum kuruluşları ve akademik kurumlar iş birliğinde veri odaklı takip sistemleri kurulmalı.

Her yıl “Sosyal Hizmet Durum Raporu” yayınlanmalı.

4.2 Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Mekanizmalarının Güçlendirilmesi

Kadın meclisleri, gençlik platformları gibi katılımcı yapılar teşvik edilmeli.

Belediyeler bünyesinde eşitlik birimleri kurulmalı ve yasal güvencelere bağlanmalı.

4.3 Krizlere Dayanıklı Sosyal Hizmet Altyapısı

Deprem, salgın, ekonomik kriz gibi durumlara özel müdahale birimleri kurulmalı.

Afet sonrası psikososyal destek ekipleri hazırda bulundurulmalı.

4.4 Yerel Hizmetlerin Entegrasyonu

Aile destek merkezleri, halk sağlığı merkezleri, kadın danışma birimleri ve belediye hizmetleri entegre edilerek tek noktadan erişim sağlanmalı.

5.Sonuç

Bu çözüm önerileri, toplumsal eşitsizlikleri azaltmayı, dezavantajlı grupların güçlenmesini sağlamayı ve sosyal hizmetlerin her bireye ulaşabilir kılınmasını hedeflemektedir. Süreklilik, ölçülebilirlik ve kapsayıcılık ilkelerine dayalı bir uygulama ile İzmir, daha adil ve dirençli bir kent haline gelebilir.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: YÜKSELİŞ

Gençlik Takımı Üyeleri: Zeynep Sivrioğlu, Arda Balcı, Duru Türkyarar

Okul Adı: İzmir Özel Mavişehir Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 24

1. Problem:

Kadın ve çocukların sosyal hizmetlere erişiminde karşılaştıkları eşitsizlikler (Sosyal Yaşam ve Toplumsal Eşitsizlikler)

1.1 Problemin Tanımı

Kırsal bölgelerde yaşayan kadınlar ve çocuklar, sosyal hizmetlere erişimde ciddi yapısal (altyapı, ulaşım, sağlık hizmetlerinin yetersizliği) ve kültürel (toplumsal roller, ataerkil yapı, eğitim eksikliği) engellerle karşılaşmaktadır. Bu durum hem bireysel hem de toplumsal gelişimi olumsuz yönde etkilemekte, hak temelli hizmetlere ulaşımı kısıtlamaktadır.

2. Stratejik Hedef

Kırsal bölgelerdeki kadın ve çocukların sosyal hizmetlere etkin, sürekli ve eşit bir şekilde erişiminin desteklenmesi; yerel katılımın artırılması ve hizmetlerin sürdürülebilirliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

3. Stratejik Yaklaşım ve Somut Eylem Adımları

3.1 Farkındalık ve Bilgilendirme Faaliyetleri

Sosyal hizmetlerin kapsamı, erişim yolları ve faydaları hakkında köy bazlı bilgilendirme kampanyaları düzenlenmesi önerilmektedir.

Cami, okul, kahvehane gibi sosyal alanlarda bilgilendirme toplantıları yapılması faydalı olacaktır.

Görsel ve yazılı materyallerin (broşür, afiş, video) hazırlanarak halka ulaştırılması tavsiye edilmektedir.

3.2 Mobil Sosyal Hizmet Ekipleri

Sağlık, psikolojik danışmanlık, rehberlik gibi alanlarda uzmanlardan oluşan mobil ekiplerin kırsal alanları düzenli olarak ziyaret etmesi önerilmektedir.

Bu ekiplerin özellikle kadın ve çocuklara doğrudan ulaşım sağlayacak şekilde planlanması tavsiye edilmektedir.

3.3 Kadınlara Yönelik Ekonomik ve Sosyal Destek Projeleri

Kadınların ekonomik bağımsızlığı için mikro girişimcilik destek programlarının geliştirilmesi önerilmektedir.

El işi atölyeleri, çevrim içi eğitimler ve kadın kooperatiflerine yönelik desteklerin artırılması faydalı olacaktır.

Kadınlara dijital okuryazarlık kazandırılmasına yönelik eğitimler sunulması tavsiye edilmektedir.

3.4 Çocuklara Yönelik Eğitim Destekleri

Okula erişim imkanı olmayan çocuklar için ulaşım desteği ya da uzaktan eğitim altyapısının sağlanması önerilmektedir.

Etüt merkezleri, burs sistemleri ve okul dışı destek programlarının kurulması eğitimde fırsat eşitliği açısından önemlidir.

Eğitim materyallerinin teminiyle öğrenme eşitsizliğinin azaltılması tavsiye edilmektedir.

3.5 Yerel İş Birlikleri ve Katılımcı Ağlar

Belediyeler, STK'lar, gönüllüler ve yerel liderlerin iş birliğiyle destek ağı oluşturulması önerilmektedir.

Her köy ya da mahallede temsilciler belirlenerek yerel iletişim ağının kurulması fayda sağlayacaktır.

Yerel halkın karar alma süreçlerine katılımının teşvik edilmesi önem arz etmektedir.

4. Kısa Vadeli Hedefler (0–12 Ay)

Hedef bölgelerde durum analizi yapılması (anket, birebir görüşmeler) önerilmektedir.

Sosyal hizmetlere yönelik bilgilendirme toplantılarının düzenlenmesi faydalı olacaktır.

Mobil hizmet ekiplerinin pilot bölgelerde göreve başlaması tavsiye edilmektedir.

Kadınlar ve çocuklar için erişilebilir bir destek hattının kurulması önerilmektedir.

5. Uzun Vadeli Hedefler (1–5 Yıl)

Kırsal alanlarda kalıcı sosyal hizmet merkezlerinin kurulması önerilmektedir.

Kadınlara yönelik sürdürülebilir istihdam ve girişimcilik projelerinin yaygınlaştırılması fayda sağlayacaktır.

Toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin içeriklerin okul müfredatına entegre edilmesi uzun vadeli dönüşüm açısından önemlidir.

Ulaşım, sağlık ve internet altyapısının güçlendirilerek hizmetlere erişimin artırılması tavsiye edilmektedir.

6. Sürdürülebilirlik ve İzleme Mekanizmaları

Düzenli geri bildirim toplantılarıyla yerel halkın, kadınların ve çocukların ihtiyaçlarının takip edilmesi önerilmektedir.

Köylerde gönüllü destek gruplarının kurulması ve bu grupların yerel yönetimlerle koordinasyon içinde olması tavsiye edilmektedir.

Belediyelerle ve muhtarlarla iş birliği içinde çalışmalar yürütülmesi yerel düzeyde kalıcılığı artıracaktır.

Projelere yıllık sabit bütçeler ayrılması ve bu bütçelerle sürekliliğin güvence altına alınması önerilmektedir.

Başarılı uygulamaların farklı bölgelere uyarlanarak yaygınlaştırılması teşvik edilmelidir.

7. Başarı Ölçütleri

Sosyal hizmetlere erişimdeki artışın istatistikî verilerle takip edilmesi önerilmektedir.

Katılım sağlayan kadın ve çocuk sayısındaki değişim gözlemlenmelidir.

Açılan destek birimleri ve mobil ekiplerin hizmet sıklığı analiz edilmelidir.

Yerel halkın memnuniyet düzeyi düzenli anketlerle ölçülmelidir.

Kadınların gelir elde ettiği mikro girişim sayısındaki artış izlenmelidir.

8. Sonuç

Bu strateji belgesi, kırsal bölgelerde yaşayan kadınların ve çocukların sosyal hizmetlere erişimindeki engelleri azaltmaya yönelik bütüncül bir yaklaşım sunmaktadır. Yerel iş birliği, katılım, sürdürülebilir bütçeleme ve toplumsal farkındalıkla desteklenen bu strateji sayesinde, uzun vadeli ve kalıcı çözümler üretmek mümkün olacaktır.

Hazırlayan

Gençlik Takımı Adı: FSAL

Takım Üyeleri: Elvin Karadeniz, Makbule Demir, Rüya Solgu, Eyyüp Ensar Arıcı

Okul Adı: Buca Fatma Saygın Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 25

1.Problem: Engelli bireylerin toplumsal hizmetlere erişimindeki yapısal engeller (Sosyal Yaşam ve Toplumsal Hizmetler)

1.Problemin Tanımı

Her birey yasalar önünde eşit haklara sahip olsa da engelli bireyler günlük yaşamda çeşitli yapısal engellerle karşı karşıya kalmaktadır. Ulaşım altyapısındaki eksiklikler, kamu binalarındaki fiziksel yetersizlikler, bilgiye erişimdeki sınırlılıklar, personel ve eğitim eksikliği gibi unsurlar; engelli bireylerin bağımsız yaşamasını, sosyal hayata dahil olmasını ve kamu hizmetlerinden tam anlamıyla yararlanmasını zorlaştırmaktadır. Bu durum toplumsal eşitliği ve sosyal adaleti de olumsuz etkilemektedir.

2. Stratejik Hedef

Engelli bireylerin eğitim, sağlık, ulaşım, istihdam, kültür-sanat gibi temel toplumsal hizmetlere erişimini kolaylaştırmak ve eşit vatandaşlık hakkını güçlendirecek, katılımcı ve sürdürülebilir yapılar oluşturmak.

3. Stratejik Yaklaşım ve Somut Eylem Adımları

3.1 Erişilebilir Araç-Gereç ve Teknoloji Geliştirme

Tekerlekli sandalyelere GPS takip sistemi, acil durum butonu ve engel algılayıcı ekran entegrasyonu önerilmektedir. Görme engelliler için sesli komut sistemli akıllı bastonlar ve kulaklık bağlantısı sunulması tavsiye edilmektedir. Merdiven çıkabilen tekerlekli sandalyelerin belediye destekli dağıtımı, geri dönüşümle yeni sistemlere dönüştürülmesi önerilmektedir.

3.2 Görünmeyen Engeller için Tanımlayıcı Sistemler

İsteğe bağlı olarak, görünmeyen engelli bireyler için renk kodlu bileklik sistemleri geliştirilebilir. Bu bileklilere entegre GPS özelliği, güvenlik açısından fayda sağlayabilir.

3.3 Kamu Alanlarının Uygun Hale Getirilmesi

Rampalar, geniş kapılar, Braille tabelalar gibi fiziksel düzenlemelerin tüm kamu binalarında zorunlu hale getirilmesi önerilmektedir. AVM, okul, hastane ve kültürel alanlara özel erişilebilirlik standardı uygulanabilir.

3.4 Toplu Taşımanın Erişilebilirliği

Otobüslerde sesli durak bilgilendirme sistemlerinin yaygınlaştırılması, rampaların otomatik çalışması önerilmektedir.

Ulaşım sistemlerinde sesli komut ve yönlendirme sistemi geliştirilmelidir.

3.5 Kültürel Katılımın Artırılması

Braille alfabeli yönlendirmeler, erişilebilir kültürel alanlar ve engelli bireyler için özel etkinlik alanlarının artırılması tavsiye edilmektedir. "Dokunulabilir Engelsiz Sanat Müzesi" gibi merkezlerin çoğaltılması önerilmektedir.

3.6 Kamu Personeline Eğitim

Kamu kurumlarında çalışan personel için temel işaret dili eğitiminin zorunlu hale getirilmesi önerilmektedir.

3.7 Eğitimde Katılımın Artırılması

Zihinsel engelli öğrenciler için karma ders modeli (4 ders kaynaştırma, 4 ders birebir) uygulanabilir.

3.8 Psikolojik Destek ve Aile Denetimi

Gönüllü psikolog ve terapistler eşliğinde bireysel ve grup terapi düzenlenmesi önerilmektedir.

Bakıma muhtaç engelli bireylerin aileleri düzenli denetimlerle desteklenmelidir.

3.9 İzmir Umut Terapi Bahçesi Projesi

Engelli bireyler ve engelli hayvanlar için ortak terapi, rehabilitasyon ve sosyal alan sunan büyük bir merkez önerilmektedir.

Hayvan barınağı, oyun alanı, rehabilitasyon merkezi, sahiplendirme binası ve gönüllü destekli bakım sistemi geliştirilebilir.

Merkeze özel sesli yönlendirme, QR kodlu bilgi sistemleri ve belediyenin ulaşım entegrasyonu önerilmektedir.

3.10 Engelli İstihdamı İçin İş Formu Merkezi

Engelli bireylerin başvurabileceği iş formu merkezlerinin erişilebilir bölgelerde kurulması ve belediye web sitelerine entegre dijital başvuru sistemlerinin geliştirilmesi önerilmektedir.

4. Kısa Vadeli Hedefler (0-12 Ay)

Halkın bilinçlendirilmesi için seminer, animasyon, röportaj ve anket temelli kampanyalar yürütülmelidir. Kamuya açık alanlarda Braille tabelalar, rampalar ve işaret dili eğitimine başlanmalıdır. İzmir Umut Terapi Bahçesi için yer tahsisi ve proje hazırlıkları başlatılmalıdır. Dijital erişim kolaylıkları için belediye sitelerine başvuru formları eklenmelidir.

5. Uzun Vadeli Hedefler (1-5 Yıl)

Umut Terapi Bahçesi'nin tam kapasiteyle faaliyete geçmesi önerilmektedir. Ulaşım altyapısının erişilebilir hale getirilmesi için teknolojik dönüşüm projeleri uygulanmalıdır. Tüm kamu binalarında erişilebilirlik standartlarının uygulanması sağlanmalıdır. Eğitimde kaynaştırma modelinin yaygınlaştırılması, istihdam desteklerinin sistematik hale getirilmesi önerilmektedir.

6. Sürdürülebilirlik ve İzleme Mekanizmaları

Engelli bireylerden ve ailelerinden düzenli olarak geri bildirim alınmalı, bu veriler analiz edilerek ihtiyaçlar belirlenmelidir.

Engelli bireylerin yoğun yaşadığı bölgelerde öncelikli uygulamalar yapılmalı; az yoğun bölgelerde denetim ağı kurulmalıdır.

Yerel medya, belediye web siteleri ve kamu spotları ile her proje ve gelişme düzenli olarak kamuoyuna duyurulmalıdır.

Umut Terapi Bahçesi ve diğer projeler için erişim posterlerine QR kodlar eklenerek bilgilendirme kolaylaştırılmalıdır.

7. Başarı Ölçütleri

Erişilebilir kamu binası, durak, araç ve kültürel alan sayısındaki artış

Umut Terapi Bahçesi ziyaretçi ve gönüllü sayısı

Eğitimde kaynaştırma uygulamasına katılım oranı

İşaret dili bilen kamu personeli sayısı

Psikolojik destek alan engelli birey sayısı ve memnuniyet düzeyi

8. Sonuç

Engelli bireylerin toplum içinde eşit ve bağımsız bireyler olarak yer almalarını sağlamak, sadece bir sorumluluk değil; aynı zamanda insan haklarının bir gereğidir. İzmir özelinde geliştirilen bu bütüncül yaklaşım, teknolojik çözümler, eğitim, kamu altyapısı ve farkındalık çalışmalarıyla birlikte sürdürülebilir, katılımcı ve kalıcı çözümler sunmayı hedeflemektedir. Umut Terapi Bahçesi gibi yaratıcı projeler, yalnızca bireyleri değil tüm toplumu dönüştürecek potansiyele sahiptir.

Hazırlayan

Gençlik Takımı Adı: BİG3 VİSİON

Takım Üyeleri: Gülce Demirbaş, Eylül Bakar, İsra Melek Karagüzel

Okul Adı: Mehmet Akif İnan Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 26

1.Problem: Genç bireyler için sosyal alan eksikliği (Sosyal Yaşam ve Toplumsal Hizmetler)

1.1 Problemin Tanımı

Gençler için sosyal alan eksikliği, özellikle şehir merkezlerinde ve düşük gelirli bölgelerde yaşayan gençlerin güvenli, erişilebilir ve katılımcı bir şekilde zaman geçirebileceği alanların yetersizliğidir. Bu durum yalnızlık, zararlı alışkanlıklar ve çevresel düzensizlik gibi çok yönlü sorunlara yol açmaktadır.

2.Somut Adımlar ve Çözüm Önerileri

2.1 İhtiyaç Analizi ve Katılımcı Planlama

- Mahalle bazlı gençlik anketleri düzenlenmeli
- Gençlerin öneri, talep ve beklentilerine göre proje tasarımı yapılmalı
- Gençler, planlama sürecinde aktif rol almalı

2.2 Fiziksel Sosyal Alanların Oluşturulması

- Kullanılmayan kamu alanları dönüştürülerek “Gençlik Noktası” alanları kurulmalı
- Bu alanlarda: açık hava sahnesi, spor alanı, kitap–kafe, atölye ve etkinlik salonları bulunmalı
- Tüm alanlar erişilebilir, aydınlatmalı, güvenli ve ücretsiz olmalı

2.3 Mobil Gençlik Alanları ve Etkinlik Tırları

- Mobil gençlik merkezleri (kütüphane, oyun alanı, açık sinema)
- Özellikle dezavantajlı semtlere belirli günlerde taşınarak gezici destek sağlanmalı

2.4 Katılımcı Gönüllülük ve Sorumluluk Mekanizması

- Gençlerden oluşan “Gençlik Temsilcileri Kurulu” kurulmalı

Bu kurul, önerileri değerlendirir, sosyal alanların yönetiminde rol alır, gençler alanları sahiplendikçe aidiyet duygusu artar.

2.5 Yerel Yönetim ve STK İşbirliği

- İzmir Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyeleriyle koordinasyon
- Gençlik ve spor kulüpleri, kültür sanat toplulukları ve STK’larla ortak projeler yürütülmeli

3. Hedefler

3.1 Kısa Vadeli Hedefler (0–1 yıl)

- Gençlere yönelik kapsamlı bir anket uygulanmalı (dijital ve yüz yüze)
- En az bir pilot gençlik alanı hayata geçirilmeli
- 3 ilçede mobil gençlik tırı uygulaması başlatılmalı
- Aylık gençlik etkinlikleri planlanmalı (konser, film gecesi, turnuva vb.)

3.2 Uzun Vadeli Hedefler (1–5 yıl)

- İzmir’de her ilçeye en az bir genç dostu sosyal alan kazandırılmalı
- Gençlik Temsilcileri Kurulu tüm ilçelerde aktif çalışır hâle getirilmeli
- Gençlere yönelik yıllık festival, kamp ve sosyal sorumluluk programları yaygınlaştırılmalı
- Gençlik alanlarında eğitim, gönüllülük, kültür ve spor programları düzenli hâle getirilmeli

4. Sürdürülebilirlik Stratejileri

Alan	Sürdürülebilirlik Uygulamaları
Toplum Katılımı	Gençlerin alanları planlama, yönetme ve denetleme süreçlerine aktif katılımı sağlanmalı
Yerel Destek	Mahalle muhtarlıkları, esnaflar ve aileler sürece dâhil edilmeli
Gönüllü Sistem	Alanların bakımında genç gönüllü ekipler görev almalı
Dönemsel İzleme	Her 6 ayda bir kullanıcı memnuniyeti ve ihtiyaç analizi yapılmalı
Finansal Sürdürülebilirlik	Belediyeler, sponsorlar ve fon destekleriyle kaynak yaratılmalı
Tanıtım	Sosyal medya, gençlik forumları ve okullar üzerinden tanıtım yapılmalı

5.Sonuç

Gençler için sosyal alan eksikliği yalnızca fiziksel bir altyapı değil, aynı zamanda katılım, güvenlik ve psikolojik destek sorunudur. Geliştirilecek sosyal alanlar, yalnızca “mekân” değil; aynı zamanda dayanışma, gelişim ve ifade platformları olacaktır. Katılımcı, veri temelli ve yerel odaklı bu yaklaşımla İzmir’de gençler için daha kapsayıcı bir sosyal yaşam mümkün kılınabilir.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: KUANTUM

Gençlik Takımı Üyeleri: Doğa Aktürk, Gülce Konak, Kıymet Ecrin Kotluk

Okul Adı: Tuğba Özbek Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 27

1.Problem: Belediye hizmet kalitesinde sürdürülebilir performans eksiklikleri (Ekonomi ve Kurumsal Yönetim)

1.1 Problemin Tanımı

Problem, belediye hizmetlerinin sürdürülebilir, düzenli ve kaliteli bir şekilde sunulmaması ile ilgilidir. Yani, çöp toplama, yol bakımı, su temini, yeşil alan yönetimi gibi temel hizmetlerde aksaklıkların yaşanması, vatandaşların günlük yaşam kalitesini olumsuz etkilemektedir. Ayrıca bu hizmetlerin yetersiz planlanması veya etkin izlenememesi, İzmir gibi büyük bir şehirde daha belirgin sorunlara yol açmaktadır.

2.Somut Çözüm Adımları

2.1 Hizmet Standartları Eğitimi

Vatandaşlara, belediyeden beklenen hizmet kalitesi hakkında bilgi verilir.

Aynı zamanda şikayet ve önerilerini nasıl iletecekleri öğretilir.

2.2 Hızlı Sonuç Alınabilecek Pilot Projeler

Atık toplama rotalarının optimizasyonu

Bozuk yolların önceliklendirilerek onarılması

Şeffaf ve hızlı çalışan dijital şikayet sistemlerinin kurulması

2.3 Toplumla Ortak Karar Mekanizmaları

Mahalle forumları, STK iş birlikleri ve halk meclisleri gibi uygulamalarla halkın doğrudan katılımı sağlanır.

2.4 Dijital Hizmet Takibi: İZSK Mobil Uygulaması

2025–2029 İzmir Stratejik Planı'na dayalı olarak geliştirilecek İzmir Sürdürülebilir Kalkınma (İZSK) adlı mobil uygulama ile; vatandaşlar hizmetleri canlı olarak izleyebilir, geri bildirim bırakabilir ve güncel raporları görüntüleyebilir

3. Kısa ve Uzun Vadeli Hedefler

3.1 Kısa Vadede (3–6 ay)

- Hizmet kaynaklı şikayetlerde %30 azalma
- 2 bölgede dijital geri bildirim platformlarının pilot uygulaması
- Belediye personeline hizmet kalitesi protokolleri hakkında eğitim verilmesi

3.2 Uzun Vadede (1–5 yıl)

- Tüm İzmir için hizmet izleme ve raporlama yapacak merkezi bir analiz birimi kurulması
- Belediyenin tüm projelerine sürdürülebilirlik kriterlerinin entegre edilmesi
- Vatandaş memnuniyet oranlarının %50'ye kadar artırılması

4.Sürdürülebilirlik ve Kalıcılık İçin Yapılması Gerekenler

4.1 Kurumsal Denetim ve İzleme

İzmir Valiliği İdare ve Denetim Müdürlüğü tarafından her 3 ayda bir performans denetimi ve kamuya açık raporlar yayınlanmalı.

4.2 Toplum Katılımlı Denetim Mekanizması: HDK

“Hizmet Denetim Komitesi (HDK)” kurularak STK'lar, akademisyenler ve vatandaşlardan oluşan bir kurul ile belediye performansı şeffaf şekilde izlenmeli.

4.3 Sürekli Eğitim Programları

Belediye personeli için;

Hizmet kalitesi

Dijital sistemlerin kullanımı

Toplumla iletişim konularında eğitimler

Bu eğitimler İnsan Kaynakları, Ulaşım, Akıllı Kart, Araç Bakım gibi birimlerce verilmelidir.

5. Sonuç

Bu öneri; vatandaş memnuniyetini artırmayı, kamu kaynaklarının verimli kullanımını sağlamayı ve İzmir'de katılımcı, şeffaf ve sürdürülebilir bir belediyecilik anlayışını yaygınlaştırmayı amaçlamaktadır. “İZSK” uygulaması gibi dijital araçlarla desteklenmiş, toplumun aktif katılım gösterdiği bir hizmet modeli sayesinde, İzmir daha yaşanabilir bir şehir haline gelebilir.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: MUHTEŞEM ÜÇLÜ

Gençlik Takımı Üyeleri: Gülse Nur Ünal, Minel Çelikkol, Ceylin Gevrek

Okul Adı: Özel Mavişehir Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 28

1.Problem: Belediye hizmet kalitesinde sürdürülebilir performans eksiklikleri (Ekonomi ve Kurumsal Yönetim)

1.1 Problemin Tanımı

Belediye hizmet kalitesinde yaşanan sürdürülebilir performans eksiklikleri, toplumun refahını ve yaşam kalitesini doğrudan etkileyen bir sorundur. Altyapı yetersizlikleri, çevre kirliliği, trafik yoğunluğu, eğitimde fırsat eşitsizliği ve sosyal hizmetlerde erişim sorunları gibi alanlarda yaşanan aksaklıklar hem bireyleri hem de toplumu uzun vadeli olumsuzluklara maruz bırakmaktadır.

2. Stratejik Hedef

İzmir'de belediye hizmetlerinin sürdürülebilir, şeffaf, katılımcı ve kaliteli bir yapıya kavuşturulması; vatandaşların hizmetlerden etkin biçimde yararlanmasının sağlanması ve hizmet kalitesinin sürekli izlenebilir hale getirilmesi.

3. Stratejik Yaklaşım ve Somut Eylem Adımları

3.1 Farkındalık ve Bilgilendirme Kampanyaları

Sosyal medya, okullar ve yerel etkinlikler aracılığıyla belediye hizmetlerinin önemi ve sürdürülebilirliği konusunda farkındalık oluşturulması önerilmektedir. Belediyelerin geçmişte gerçekleştirdiği olumlu hizmetlerin tanıtılması, halkın güvenini pekiştirebilir. Bilgilendirici animasyonlar, kamu spotları ve kısa videolar kullanılabilir.

3.2 “Çevre Elçileri” Temizlik Etkinlikleri

Mahalle düzeyinde gönüllülük esasına dayalı temizlik etkinlikleri başlatılması önerilmektedir. Katılımcılara katılım ve onur belgeleri, bu belgeler karşılığında İzmir Kart indirimi ve müze/lokanta girişlerinde indirim sağlanması motivasyonu artırabilir. Etkinlikler mahalle muhtarlarının denetiminde yürütülmeli ve her yaş grubuna açık olmalıdır.

3.3 “İzmir Konuşuyor!” Katılımcı Toplantıları

Her ilçede düzenli olarak yapılacak “İzmir Konuşuyor!” toplantılarıyla halkın şikâyet, talep ve önerileri doğrudan dinlenmelidir. Bu toplantılar belediye konferans salonlarında gerçekleştirilmelidir. Toplantılara katılımı artırmak için sonrasında müzikaller, konserler ve söyleşiler düzenlenebilir. Toplantılar kaydedilerek “İzmir Konuşuyor!” başlığıyla belediyelerin web sitelerinde veya ortak bir platformda yayınlanmalıdır.

3.4 Belediyelerin Dijital Dönüşümü

İlçe belediyesi web sitelerine dijital asistanlar entegre edilerek halkın daha hızlı bilgiye ulaşması sağlanabilir.

Web siteleri revize edilerek sade, erişilebilir ve kullanıcı dostu hale getirilmelidir.

4. Kısa Vadeli Hedefler (0–12 Ay)

Farkındalık kampanyalarının başlatılması ve bilgilendirme içeriklerinin hazırlanması önerilmektedir. “Çevre Elçileri” projesinin pilot mahallelerde uygulanmaya başlanması tavsiye edilmektedir. En az 3 ilçede “İzmir Konuşuyor!” toplantılarının organize edilmesi hedeflenmelidir. Belediye web sitelerinin kullanıcı geri bildirimleriyle güncellenmesi ve dijital asistan tasarımı için teknik altyapının oluşturulması önerilmektedir.

5. Uzun Vadeli Hedefler (1–5 Yıl)

İzmir genelinde tüm ilçelerde “Çevre Elçileri” uygulamasının standart hale getirilmesi, “İzmir Konuşuyor!” toplantılarının yıl boyunca belirli aralıklarla yapılması ve tüm verilerin merkezi sistemde toplanarak analiz edilmesi, Sürekli hizmet iyileştirme kültürünün kurumlaşması ve buna yönelik organizasyonel yapının oluşturulması, Belediye-vatandaş iş birliğinin dijital platformlar üzerinden sürekli hale getirilmesi

6. Sürdürülebilirlik ve İzleme Mekanizmaları

6.1 Performans Göstergeleri ile İzleme

Hizmet kalitesi göstergeleri belirlenmeli (örneğin: hizmet süresi, vatandaş memnuniyeti oranı, geri bildirim sayısı) ve düzenli olarak raporlanmalıdır.

6.2 Geri Bildirim Mekanizmalarının Kurulması

Belediyelerin web sitelerine, mobil uygulamalara ve halkla ilişkiler birimlerine entegre geri bildirim formları oluşturulmalıdır.

6.3 Düzenli Denetim ve Değerlendirme

Her ilçede belirli aralıklarla iç denetim yapılmalı, eksikler tespit edilmeli ve çözüm süreçleri izlenmelidir.

Gönüllü uzmanlardan oluşan bir "bağımsız değerlendirme kurulu" oluşturulabilir.

6.4 Halkın Katılımını Sürdürmek

Proje, uygulama ve hizmet değişikliklerinde halkın görüşleri alınarak karar alma süreçlerine katılım artırılmalıdır.

7. Başarı Ölçütleri

“Çevre Elçileri” etkinliğine katılan gönüllü sayısındaki artış

“İzmir Konuşuyor!” toplantılarına katılım oranı ve alınan geri bildirim sayısı

Web sitesi ve dijital asistan kullanım oranları

Hizmet kalitesi göstergelerindeki iyileşme

Geri bildirim sonrası yapılan düzenlemelerin takibi

8. Sonuç

Belediye hizmetlerinin kaliteli, sürdürülebilir ve kapsayıcı bir anlayışla sunulması; sadece bugünü değil, geleceği de etkileyen hayati bir sorumluluktur. “Parlayan Yıldızlar” ekibi olarak önerdiğimiz projeler, halkın sürece doğrudan katılımını ve belediye-halk iş birliğini esas alarak, İzmir’de daha yaşanabilir bir kent yapısının oluşmasına katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Küçük adımlarla büyük farklar yaratmak mümkündür.

Hazırlayan

Gençlik Takımı Adı: PARLAYAN YILDIZLAR

Takım Üyeleri: Eylül Çalışkan, İrem Sena Aydın, Ebrar Demirel

Okul Adı: Mehmet Akif İnan Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 29

1.Problem: Eğitim altyapısının yetersizliği (okullar ve kütüphaneler) (Eğitim ve Kültürel Gelişim)

1.1 Problemin Tanımı

Birçok okulda yeterli donanımına sahip kütüphane ve bilimsel uygulama alanları bulunmamakta, bu durum özellikle dezavantajlı bölgelerde eğitimde fırsat eşitsizliğini derinleştirmektedir. Öğrencilerin kitaplara, deney yapma imkânına ve bilimsel kaynaklara erişimi sınırlı kalmakta; bu da onların akademik gelişmelerini ve bilimsel meraklarını olumsuz etkilemektedir.

2. Stratejik Hedef

Öğrencilere nitelikli öğrenme alanları sunarak, okullarda kütüphane ve bilimsel altyapı eksikliğini gidermek; her öğrencinin bilimle, kitapla ve yaratıcılıkla buluşabileceği bir eğitim ortamı sağlamak.

3. Stratejik Yaklaşım ve Somut Eylem Adımları

3.1 Kütüphane Atölyeleri ve Kitap Desteği

İzmir'in her ilçesindeki belirli okullara haftalık dönüşümlü olarak kütüphane atölyeleri kurulacaktır.

Atölyelerde öğrenciler sınıf kademelerine göre ayrılarak seviyelerine uygun kitaplarla buluşturulacaktır.

Her okulda kitap sayısı ve türü analiz edilerek eksikler tamamlanacak, kitap bağışi kampanyaları başlatılacaktır.

Okuma kulüpleri ve yaratıcı yazma atölyeleri desteklenecektir.

3.2 Mobil Bilim Otobüsleri ve Deney Setleri

Bilimsel farkındalığı artırmak için deney yapmaya uygun mobil bilim otobüsleri haftalık rotalarla farklı okulları ziyaret edecektir. Malzeme ihtiyacı olan okullara hazır deney kitleri dağıtılacaktır. Simülasyon yazılımlarıyla dijital ortamda deney yapılabilmesi sağlanacaktır. "Bilimle Hayal Kur" yarışmasıyla öğrencilerin hayal ettikleri bilimsel cihazları tasarımlarını teşvik edilecektir.

3.3 Farkındalık ve Destek Kampanyaları

Okul içi ve çevresinde afiş, broşür, tanıtım videoları ile öğrenci ilgisi artırılacaktır. Öğrencilerle birlikte dilekçe toplanarak ilgili kurumlara ihtiyaçlar raporlanacaktır. Sosyal medya üzerinden #KitaplaBilimleBüyüyoruz etiketiyle farkındalık kampanyası yürütülecektir.

4. Kısa Vadeli Hedefler (0–12 Ay)

Mevcut eksikliklerin tespiti için tüm okullarda ihtiyaç envanteri çıkarılacak, deprem vb. nedenlerle zarar gören okul alanlarına portatif kütüphane rafları ve taşınabilir laboratuvarlar kurulacak, mobil deney otobüsleri en az 10 ilçeyi ziyaret edecek, "Bilimle Hayal Kur" yarışması tüm İzmir'de duyurulacak, öğretmenlere mevcut kaynakların etkili kullanımı konusunda rehberlik sağlanacak

5. Uzun Vadeli Hedefler (1–5 Yıl)

Tüm okullarda tam donanımlı bir kütüphane ve bilimsel deney alanı oluşturulacak

Bu alanlar hem fiziksel hem dijital olarak zenginleştirilecek

Eğitimcilere her yıl hizmet içi dijital ve deneysel eğitimler verilecek

Belediyeler, STK'lar ve özel sektörle kalıcı altyapı yatırımları geliştirilecek

Öğrencilerin eğitim ve bilim projelerine aktif katılımı sağlanacak

6. Sürdürülebilirlik ve İzleme Mekanizmaları

6.1 Düzenli İzleme ve Geri Bildirim

Okullarda her dönem sonunda öğrenci ve öğretmen anketleriyle ihtiyaç ve memnuniyet ölçülecek, mobil bilim ve kitap atölyelerinin performansı ziyaret sayısı, öğrenci katılımı, geri dönüş gibi ölçütlerle analiz edilecek, eksik kalan alanlar için sürekli revize planları oluşturulacak

6.2 Topluluk Desteği ve Gönüllülük

Yerel yönetimler, üniversiteler, eğitim dernekleriyle iş birlikleri kurulacak

Öğrenci velileri, emekli öğretmenler ve genç gönüllüler projeye dahil edilecek

Sponsorluk destekleri ile kütüphane yenileme ve malzeme tedariki sağlanacak

6.3 Eğitim Teknolojilerinin Kullanımı

Kitap okuma ve deney yapma süreçlerini destekleyen mobil uygulamalar geliştirilecek

Deney ve bilim içeriği QR kodlarla dijitalleştirilip kitaplıklara entegre edilecek

Kütüphanelerde tablet, e-kitap okuyucu gibi teknolojik araçlarla dijital okuma desteklenecek

7. Başarı Ölçütleri

Yenilenen kütüphane ve bilim alanı sayısı

Mobil deney otobüslerinin ulaştığı okul sayısı

Öğrenci katılımı ve memnuniyet oranı

Gerçekleştirilen etkinlik ve yarışma sayısı

Öğretmen ve veli geri bildirimleriyle memnuniyet puanları

8. Sonuç

Eğitimde fırsat eşitliğini sağlayan bu proje, sadece okullarda fiziksel iyileştirme değil; aynı zamanda öğrenci merakını, hayal gücünü ve bilimsel düşüncüyü geliştiren kalıcı bir dönüşüm sunacaktır. Projenin tüm paydaşlarla birlikte yürütülmesi sayesinde öğrenciler sadece kitapla değil, deneyerek ve keşfederek öğrenen bireyler haline gelecektir.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: YENİLİKÇİ ÇÖZÜMLER
Gençlik Takımı Üyeleri: Alper Tuna Menek, Tuana Baş, Öykü Su Ballı
Okul Adı: Özel Bornova Sınav Koleji Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 30

1.Problem: Kültür-sanat etkinliklerinin toplum genelinde yeterince yaygınlaştırılmaması (Eğitim ve Kültürel Gelişim)

1.1 Problemin Tanımı

İzmir, kültürel zenginliği ve sanatsal potansiyeline rağmen, bu alandaki hizmetlerin tüm toplum kesimlerine eşit ve sürekli ulaştırılması konusunda ciddi sorunlar yaşamaktadır. Özellikle gençler, kırsal kesimde yaşayan bireyler ve düşük gelir grubundaki vatandaşlar, kültür ve sanat etkinliklerinden yeterince yararlanamamaktadır. Bu eksiklik, bireylerin sanata olan ilgisinin azalmasına, kültürel birikimin yeterince gelişmemesine ve toplumsal bağların zayıflamasına neden olmaktadır.

2. Stratejik Hedef

İzmir’de kültür ve sanat etkinliklerini tüm kesimlere eşit ve sürdürülebilir şekilde ulaştırmak, gençlerin sanatsal faaliyetlere katılımını artırmak ve kültürel bilinci güçlendirmek.

3. Stratejik Yaklaşım ve Somut Eylem Adımları

3.1 Eğitim ve Bilgilendirme Faaliyetleri

Okullarda kültür-sanat uzmanları tarafından sunumlar yapılması önerilmektedir. Müze ve sergi ziyaretleri ve sanat söyleşileri eğitim kurumları aracılığıyla düzenli hale getirilmeli ve belediyeler tarafından desteklenmelidir.

3.2 Kırsal Alanlara Sanat Etkinlikleri Götürülmesi

Köylerde haftalık kültür-sanat etkinlikleri düzenlenmeli, tanıtımlar için köylere bilgilendirici afişler/posterler asılmalıdır. Etkinlikler açık hava ortamında, yerel halkla etkileşime dayalı olarak yürütülmelidir.

3.3 Gençlere Yönelik Festival ve Yarışmalar

“İzmir GençFest” adlı kültür-sanat festivali önerilmektedir. “İzmir’i Tanı, İzmir’i Yaşa” adlı kültür bilgi yarışmasıyla her okul bir ilçeyi tanıtarak sunum yapılmalıdır. En başarılı sunumlara ödüller verilmeli ve bu yarışma her yıl tekrarlanmalıdır.

3.4 Katılımcı Sanat Alanları Oluşturulması

Belediye desteğiyle kullanılmayan alanlar, meydanlar ve açık hava parkları sanat üretimi için tahsis edilmelidir. Gönüllü sanatçılar tarafından halkla birlikte gerçekleştirilecek atölye ve sergilerle sanatın kamusal alana taşınması önerilmektedir.

3.5 Gençlik Merkezlerine Destek

Gençlik merkezlerine malzeme desteği sağlanarak her bireyin resim, müzik, tiyatro gibi alanlarda üretime katılması kolaylaştırılmalıdır.

4. Kısa Vadeli Hedefler (0–12 Ay)

Kültür-sanat bilincini artırmak için sosyal medya kampanyaları ve okul içi bilgilendirme faaliyetleri yapılmalıdır. GençFest ve İzmir’i Tanı, İzmir’i Yaşa projelerinin organizasyon altyapısı hazırlanmalı, pilot okullarla başlanmalıdır. Köylere yönelik açık hava etkinlikleri planlanmalı ve tanıtımı yapılmalıdır. Okullarda sanat dersleri yaygınlaştırılmalı, programlarda kültürel içerikler artırılmalıdır.

5. Uzun Vadeli Hedefler (1–5 Yıl)

İzmir’in farklı ilçelerinde kültür evleri açılması ve sanat festivallerinin her ilçede dönüşümlü olarak düzenlenmesi önerilmektedir. Özel gereksinimli bireyler için haftalık özel gösteri günleri planlanmalıdır. Kültür-sanat alanında kariyer yapmak isteyen gençlere yönelik burs ve staj programları geliştirilebilir. Belediyeler bünyesinde kültür-sanat danışmanlık ofisleri kurulabilir.

6. Sürdürülebilirlik ve İzleme Mekanizmaları

6.1 İzleme ve Geliştirme

Her etkinlik sonrasında katılım sayısı ve geri bildirimler analiz edilerek rapor hazırlanmalıdır. Katılımcı memnuniyetine göre etkinlik içerikleri geliştirilmeli, eksikler tespit edilmelidir.

6.2 Toplumsal Katılımın Devamlılığı

Sanatla ilgilenen gençlerin belediyelerle ortak projeler yürütmesi sağlanmalıdır. Kültürel içerikli kamu spotları hazırlanmalı ve okullarda izletilmelidir.

6.3 Belediyelerle Sürekli İşbirliği

Veri raporları İzmir Büyükşehir Belediyesi ile paylaşılmalı, eksik alanlar için yeni projeler üretilmelidir. Kültür-sanat alanındaki gönüllü öğretmen ve sanatçılarla düzenli buluşmalar planlanmalıdır.

7. Başarı Ölçütleri

- Kültür-sanat etkinliklerine katılım oranı
- GençFest ve kültürel yarışmalara başvuru sayısı
- Geri bildirimlerde memnuniyet puanları
- Okullarda düzenli kültürel gezilerin sayısı
- Gençlik merkezlerinden yararlanan birey sayısındaki artış
- Açık hava etkinliklerine halk katılım oranı

8. Sonuç

Kültür ve sanat, bireylerin yaratıcılığını, toplumsal bilinçlerini ve estetik algılarını geliştiren temel alanlardandır. İzmir’de kültürel etkinliklerin yaygınlaştırılması, özellikle gençlerin sürece dahil edilmesiyle mümkün olabilir. “PUSULA” ekibinin önerileri; erişim, katılım ve bilgilendirme eksiklerini hedef alarak, kültürel kalkınmayı toplumsal bir seferberliğe dönüştürmeyi amaçlamaktadır.

Hazırlayan

Gençlik Takımı Adı: PUSULA

Takım Üyeleri: Elif Altay, Sıla Çağlayan, Yağmur Soyubelli

Okul Adı: Mehmet Akif İnan Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 31

1.Problem: Göçmenlerin ekonomik ve sosyal hayata katılımında destekleyici etmenlerin eksikliği (Göç ve Demografik Yapı)

1.1 Problemin Tanımı

Göçmen bireyler ekonomik, sosyal ve kültürel uyum süreçlerinde çeşitli zorluklarla karşılaşmakta; barınma, istihdam, eğitim ve toplumsal kabul gibi alanlarda dışlanma riskiyle yüzleşmektedir. Hem toplumun hem de göçmenlerin karşılıklı olarak uyum sürecinde desteğe ihtiyacı vardır.

2. Somut Çözüm Adımları

2.1 Bilinçlendirme Çalışmaları:

Halk arasında göçmenlere yönelik ön yargıları azaltmak için eğitim kampanyaları Okullarda, belediyelerde ve STK'larda toplumsal farkındalık seminerleri

2.2 Çevre Düzenlemeleri ve Fiziksel İyileştirme:

Yoğun göçmen nüfusunun yaşadığı mahallelerde altyapı iyileştirmeleri Temiz, güvenli ve yaşanabilir ortak sosyal alanların oluşturulması

2.3 İstihdam Olanaklarının Artırılması:

Mesleki beceri geliştirme kursları Yerel işletmelerle iş birliği içinde staj ve iş imkanları sağlanması

2.4 Kurumsal Koordinasyonun Sağlanması:

Belediyeler ile Göç İdaresi ve UNHCR/IOM gibi kuruluşların daha yakın iş birliği içinde çalışması Çok dilli hizmet sunabilecek Göçmen Hizmet Merkezleri kurulması veya güçlendirilmesi

3. Kısa Vadeli Hedefler

Göçmenlerin yaşadığı bölgelerde temel ihtiyaçlara erişimin sağlanması Dil eğitimi, kültür tanıtımı gibi uyum destek programlarının başlatılması İhtiyaç analizi yapılarak bölgesel planlamanın yapılması

4.Uzun Vadeli Hedefler

Göçmenlerin eğitime, sağlık hizmetlerine ve istihdama tam erişiminin sağlanması Toplum temelli kültürel etkinliklerle karşılıklı anlayışın güçlendirilmesi Uluslararası kuruluşlardan (UNHCR, IOM, AB fonları) düzenli kaynak ve destek alınması

5. Sürdürülebilirlik ve Kalıcılık

5.1 Periyodik İzleme ve Değerlendirme:

Uygulanan projeler, yılda en az iki defa gözden geçirilerek etki analizi yapılmalı

5.2 Toplumsal Katılımın Sürekliliği:

Gönüllü ağları kurulmalı, gençler ve yerel halk projelere aktif olarak dahil edilmeli

5.3 Yasal ve Mali Destek:

Yerel yönetimlerin bu projelere sabit bütçe ayırması ve mevzuat desteği sağlaması

5.4 İletişim ve Görünürlük:

Başarılı örnekler medya ve sosyal medya aracılığıyla kamuoyuyla paylaşılmalı

6. Sonuç:

Göçmenlerin sosyal hayata entegrasyonu için hem yerel halk hem de göçmen topluluklarının eş zamanlı bilinçlendirilmesi ve desteklenmesi gerekir. Bu strateji, sürdürülebilirlik ilkesine dayalı olarak, toplumsal uyumun güçlenmesini ve tüm bireylerin insan onuruna yakışır yaşam koşullarına erişimini amaçlamaktadır.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: ANKA

Gençlik Takımı Üyeleri: Nehir Çorapçı, Mahir Kantarcı, Eren Ergüler

Okul Adı: Özel Buca Sınav Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 32

1.Problem: Göçmen bireylerin topluma entegrasyon süreçlerinde karşılaştıkları zorluklar (Göç ve Demografik Yapı)

1.1 Problemin Tanımı

İzmir hem yurt içinden hem de yurt dışından aldığı yoğun göçlerle demografik ve sosyal yapısı hızla değişen büyük bir metropoldür. Bu göçler sonucunda:

a) Dış Göç (Sığınmacılar/Mülteciler)

Türk toplumuna uyum sürecinde yetersizlik.

Kültürel çatışmalar, iletişim eksikliği, dışlanma.

Toplumsal güvensizlik ve huzursuzluk.

b) İç Göç (Diğer illerden gelen vatandaşlar)

Kent kültürüne adapte olamama.

Eğitim, istihdam ve sosyal yaşamda uyumsuzluk.

Mahalle bütünlüğünün zedelenmesi, toplumsal kopukluk.

2. Somut Çözüm Adımları

2.1 İzmir Uyum Merkezi (İZUM) kurulmalıdır.

İzmir Büyükşehir Belediyesi çatısı altında faaliyet gösterecektir.

İç ve dış göçmenler için farkındalık, danışmanlık ve eğitim merkezi işlevi görecektir.

2.2 “Komşuluk Ölmedi” Kampanyası (İç göç için)

“Tanışma Günü” adı altında yılda bir etkinlik:

Yerel müzik grupları

Oyunlar, sokak etkinlikleri

Afiş ve broşürlerle kent kültürü anlatımı

Yerel halk ve yeni gelenler arasında etkileşim sağlanması

2.3 “Türk Kültürüyle Tanış, Toplumla Kaynaş” Projesi (Dış göç için)

Türkçe eğitimi, kültür seminerleri, toplumsal kuralların aktarılması.

Eğitim materyalleri uzman ekipler tarafından hazırlanmalı (tarihçiler, pedagoglar, dil bilimciler vb.).

3. Kısa ve Uzun Vadeli Hedefler

3.1 Kısa Vadeli Hedefler (İlk 1 yıl)

- İzmir Uyum Merkezi'nin kuruluşu
- Etkinlik takvimi oluşturulması
- Eğitim içeriklerinin uzman ekip tarafından hazırlanması
- Projelerin paydaşlarla koordine edilerek uygulamaya hazır hale getirilmesi

3.2 Uzun Vadeli Hedefler (2 yıl ve sonrası)

- Merkezin aktif faaliyet göstermesi
- Yeni projelerin ortaya çıkarılması
- Mevcut projelerin başarısına göre değerlendirme yapılması
- İZUM'un yapay zeka destekli veri analizi altyapısının kurulması
- Mültecilere, ülkelerine döndüklerinde katkı sağlayacak alanlarda ücretsiz mesleki eğitimler sunulması

4.Sürdürülebilirlik ve Kalıcılık

İzleme ve denetim:

İzmir Büyükşehir Belediyesi Zabıta Müdürlüğü iş birliğiyle dış göç kaynaklı uyum sorunlarında denetim sağlanmalı.

Topluluk desteği:

Hemşehri İletişim Merkezi üzerinden halk geri bildirimleri sürekli alınmalı.

Kaynaştırma etkinlikleri:

Tüm göçmenler için kültürel buluşmalar, eğitim ve tanıtım programları belirli aralıklarla tekrar edilmeli.

Sürekli öğrenme ve geliştirme:

Faaliyetler sonrası elde edilen veriler analiz edilerek süreçler güncellenmeli.

5.Sonuç

İç ve dış göç kaynaklı toplumsal uyum sorunları, sadece sosyal değil, aynı zamanda kültürel, ekonomik ve yönetsel bir meseledir. Bu öneri hem yerli halk hem göçmenler açısından saygılı, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir toplumsal entegrasyon modeli sunmaktadır. İzmir Uyum Merkezi'nin kurulması ve önerilen projelerin adım adım hayata geçirilmesiyle İzmir, çok kültürlü yapısını daha sağlıklı ve uyumlu bir şekilde sürdürebilir.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı İZ-ÇÖZÜM

Gençlik Takımı Üyeleri: Mehmet Akın Çağaloğlu, İpek Su Turgut, Ahmet Eren Doğan

Okul Adı: Özel Mavişehir Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 33

1.Problem: Yerel ve Kültürel Mirasın Korunmasında kaynak ve uygulama eksiklikleri (Yerel Turizm ve Gastronomi)

1.1 Problemin Tanımı

İzmir binlerce yıllık tarihi ve zengin kültürel geçmişine rağmen, yetersiz finansman, kurumsal kapasite eksikliği, uzman personel yetersizliği, koordinasyonsuzluk nedeniyle kültürel mirasını yeterince koruyamamakta ve bu miras, ciddi bir tehdit altındadır.

2. Hedefler

- Kültürel mirasın fiziksel korunması.
- Somut olmayan kültürel mirasın yaşatılması.
- Toplumsal farkındalık ve sahiplenmenin artırılması.
- Kurumsal iş birliğinin güçlendirilmesi.
- Finansal sürdürülebilirliğin sağlanması.

3. Somut Adımlar ve Stratejiler

3.1 Finansal Güçlendirme

- Yerel ve merkezi yönetimlerin bütçe payları artırılmalı.
- AB hibe programları, UNESCO fonları gibi kaynaklardan yararlanmak için proje yazım kapasitesi güçlendirilmeli.
- Özel sektör teşvik edilmeli (vergi indirimleri, sponsorluk).
- Gayrimenkul Yatırım Fonları (GYF) modeli yaygınlaştırılmalı.

3.2 Kurumsal ve Teknik Kapasite

- Belediyelerde kültürel miras daireleri kurulmalı veya güçlendirilmeli.
- Kültürel miras konusunda uzman personel istihdamı yapılmalı.
- Üniversitelerle iş birliğiyle uzman yetiştirme programları açılmalı.

3.3 Dijitalleşme ve Teknoloji Kullanımı

- CBS (Coğrafi Bilgi Sistemi) tabanlı dijital envanter oluşturulmalı.
- Vatandaşların bildirim yapabileceği mobil uygulamalar geliştirilmeli.
- Online izleme platformları ile şeffaflık sağlanmalı.

3.4 Toplumun Dahil Edilmesi

- Mahallelerde farkındalık etkinlikleri (sergi, yürüyüş, atölye).
- Okullarda kültürel miras eğitimi verilmesi.
- Gönüllü temizlik, bakım ve tanıtım grupları oluşturulmalı.

3.5 Paydaş Katılımı ve İş Birliği

- Yerel yönetimler, üniversiteler, STK'lar ve özel sektörün yer aldığı çok paydaşlı platformlar kurulmalı.
- Ortak projeler geliştirilmeli (örneğin bir STK + belediye + üniversite ortaklığı).

3.6 Yasal Süreçlerin İyileştirilmesi

- Restorasyon izin süreçleri sadeleştirilmeli.
- Dijital başvuru sistemleri devreye alınmalı.
- Standart başvuru dosyaları hazırlanmalı.

4. Hedefler

4.1 Kısa Vadeli (6-12 Ay) Hedefler

- Envanter çalışmasının %50'si tamamlanmalı.
- İlk pilot restorasyon alanı belirlenip çalışmalara başlanmalı.
- Kültürel miras mobil uygulaması devreye alınmalı.
- Mahallede farkındalık etkinliği yapılmalı.
- 1 AB projesi başvurusu hazırlanmalı.

4.2 Uzun Vadeli (2-5 Yıl) Hedefler

- Tüm tescilli yapıların dijital envantere alınması.
- İzmir'in miras alanlarının UNESCO kalıcı liste adaylık sürecinin başlatılması.
- GYF ve sponsorluklarla yıllık 10 milyon TL'lik ek finansman sağlanması.
- Yıllık 10.000 kişiye kültürel miras eğitimlerinin verilmesi.
- Restore edilen yapıların %80'inin kültürel amaçla kullanıma açılması.

5. Sürdürülebilirlik İçin Önlemler

KPI'lar (kilit performans göstergeleri) belirlenmeli:

Restorasyonu tamamlanan yapı sayısı, ziyaretçi sayısı, gönüllü katılım oranı vb.

Her yıl kamuya açık faaliyet raporu yayımlanmalı.

Acil durum planları oluşturulmalı (deprem, yangın gibi).

Kitlesel fonlama, online bağış platformları ile alternatif kaynaklar çeşitlendirilmeli.

6. Sonuç

İzmir, tarihi ve kültürel değerlerini sadece koruyan değil; ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmanın merkezine koyan bir şehir modeli oluşturabilir. Bu model, sadece koruma değil, yaşatma ve katılımcı yönetim anlayışıyla bütünleştiğinde sürdürülebilirlik sağlanabilir.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: EBA

Gençlik Takımı Üyeleri: Alperen Ay, Elif Karaman, Berfin Özer

Okul Adı: Özel Şirinyer Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 34

1.Problem: Sürdürülebilir turizm ilkelerinin uygulama düzeyinde yetersizliği (Yerel Turizm ve Gastronomi)

1.1 Problemin Tanımı

İzmir sahip olduğu doğal ve kültürel mirasa rağmen sürdürülebilir turizm ilkeleriyle yönetilen bir turizm yapısına sahip değildir. Plansız gelişen turizm faaliyetleri; çevreye zarar vermekte, kültürel mirası tehdit etmekte ve yerel halkın yaşam kalitesini düşürmektedir. Bu durum, aynı zamanda turizm gelirlerinin uzun vadede azalmasına neden olmakta, ziyaretçilerin memnuniyet düzeyini düşürmekte ve bölgenin uluslararası rekabetçiliğini zayıflatmaktadır.

2. Stratejik Yaklaşım ve Somut Eylem Adımları

2.1 Dijital Uygulama: “TURİZMİN’İZİ” Projesi

Yerli ve yabancı turistler için sürdürülebilir turizm işletmelerini gösteren, kullanıcı yorumlarını ve puanlamaları içeren mobil uygulama tasarımı.

Uygulamada GSTC sertifikalı işletmelere öncelik verilmesi.

Uygulama üzerinden rezervasyon, değerlendirme, kampanya bildirimleri, ziyaretçi yoğunluğu takibi ve anket yapılması.

İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün koordinasyonu ile geliştirilmesi.

2.2 Kültür ve Kimlik Vurgusu

Milli bayramlarda kültür mutfağı tanıtımları, geleneksel etkinlikler düzenlenmesi.

Kültürel değerlerin anlatıldığı içeriklerin mobil uygulamaya ve tanıtım materyallerine entegre edilmesi.

2.3 “KÖKTUR” Yerel Yaşam Turları

Seferihisar, Urla, Foça gibi sakin şehir özelliklerine sahip bölgelerde, doğa ve kültür temelli turların uygulamaya entegre edilmesi, tur programlarında köy yaşamı, yöresel mutfak, el sanatları ve geleneksel uygulamalara yer verilmesi.

2.4 Eğitim ve Sertifikasyon

Turizm işletmelerinde çalışan personele sürdürülebilir turizm ilkeleri eğitimi verilmesi.

GSTC sertifikasının tüm aşamalarının işletmeler için teşvik edilmesi ve denetim mekanizmalarının kurulması.

3. Hedefler

3.1 Kısa Vadeli Hedefler (0–12 Ay)

- “TURİZMİN’İZİ” uygulamasının geliştirilmesi ve kullanıma sunulması
- İlk 50 işletmenin GSTC sertifikasyon durumunun taranması
- Halk ve işletmecilere yönelik bilgilendirme kampanyalarının başlatılması
- Milli bayramlarda kültürel tanıtım ve indirim kampanyalarının uygulanması
- Turizm bölgelerine geri dönüşüm kutuları yerleştirilmesi

3.2 Uzun Vadeli Hedefler (1–5 Yıl)

- İzmir’de faaliyet gösteren tüm turizm işletmelerinin GSTC sertifikasına sahip olması
- Ekolojik otellerin sayısının %50 artırılması
- Yerli-yabancı turist memnuniyet puanlarının %20 artırılması
- Doğa temelli turizm rotalarının dijital haritalar üzerinden yönetilmesi
- Yerel halkın ekonomik katılımının artırılması (örneğin yöresel ürün satışları)

4. Sürdürülebilirlik ve İzleme Mekanizmaları

4.1 Sürekli İzleme ve Raporlama

Uygulama kullanıcı verileri analiz edilerek düzenli raporlar hazırlanmalı

İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, yıllık “Turizm Sürdürülebilirlik Raporu” yayınlamalı

Denetimler sonucunda işletmelere ait gelişim göstergeleri kayıt altına alınmalı

4.2 Toplum Katılımının Sürekliliği

Gençlik forumları, gönüllü rehberlik programları ve okul etkinlikleri düzenlenmeli

Yerel halkın öneri sunabileceği bir çevrimiçi platform geliştirilmeli

4.3 Kurumsal ve Yasal Devamlılık

Belediyeler, turizm STK’ları ve özel sektörle ortak protokoller yapılmalı

Sürdürülebilir turizm için yerel yönetim bütçelerinde sabit pay ayrılmalı

Kamu spotları, animasyonlar, afişler ile devamlı farkındalık yaratılmalı

5. Başarı Ölçütleri

Uygulamanın indirilme ve aktif kullanım sayısı

GSTC tam sertifikalı işletme sayısı

Yerli ve yabancı turist memnuniyet oranı

Katılımcı işletmelere yapılan geri bildirimlerin sayısı

Doğa ve kültür temalı turlara katılım oranı

Geri dönüşüm kutularının kullanımı ve atık ayrıştırma oranı

Eğitim programlarına katılan personel sayısı

6. Sonuç

İzmir’in sahip olduğu kültürel ve doğal miras, ancak sürdürülebilir turizm uygulamalarıyla korunabilir ve değer üretmeye devam edebilir. “TURİZMİN’İZİ” ve “KÖKTUR” gibi yenilikçi projelerle; yerli-yabancı ziyaretçilerin katılımı artırılabilir, işletmelerin kalite ve çevre duyarlılığı gelişebilir, bölgenin turizm potansiyeli korunarak büyütülebilir. Bu stratejik adımlarla İzmir, sürdürülebilir bir turizm modelinin öncüsü olabilir.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: MAİAL

Gençlik Takımı Üyeleri: İlkim Akyüz, Defne Çakmak, Sude Sarıdağ

Okul Adı: Mehmet Akif İnan Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 35

1.Problem: Karbon ayak izini azaltmaya yönelik yerel politikaların etkisizliği (İklim ve Çevresel Sürdürülebilirlik)

1.1 Problemin Tanımı

İzmir’de hızla artan kentleşme, yoğun trafik, sanayi faaliyetleri ve azalan yeşil alanlar; karbon emisyon seviyelerinin yükselmesine, dolayısıyla hava kalitesinin düşmesine yol açmaktadır. Bu durum, solunum yolu hastalıkları, kalp-damar rahatsızlıkları ve yaşam kalitesinde ciddi düşümlere sebep olmaktadır.

2.Çözüm Yolu ve Hedefler

2.1 Somut Çözüm: Karbon Hassasiyetli Trafik Lambaları

Bu sistemler, trafik akışı ve hava kirliliği verilerini birlikte analiz ederek trafik ışıklarını gerçek zamanlı ayarlayan akıllı çözümlerdir. Hem karbon salımını hem de trafik tıkanıklığını azaltmayı hedefler.

Sistem Ne Sağlar?

Araçların boştaki bekleme süresini azaltır → Egzoz emisyonu düşer

Trafik akışını iyileştirir → Yakıt tüketimi ve zaman kaybı azalır

Hava kalitesi verilerine duyarlı çalışır → Halk sağlığı korunur

3.Kısa ve Uzun Vadeli Hedefler

3.1 Kısa Vadeli Hedefler (0–12 Ay)

- Bornova-Pınarbaşı bölgesinde pilot uygulama başlatılması
- Kritik noktalara hava kalitesi sensörleri yerleştirilmesi
- Veri analiz sistemi kurularak şehir merkezine anlık veri aktarımı
- Akıllı ışık kontrol yazılımı geliştirilmesi (örnek algoritma: $PM_{2.5} > 50$ ise kırmızı ışık süresi kısaltılır)
- Halkı bilgilendiren tabela ve görsellerle farkındalık sağlanması

3.2 Uzun Vadeli Hedefler (1–5 Yıl)

- Sistemin tüm ilçelere yayılması (Konak, Karşıyaka, Buca gibi)
- Akıllı trafik lambalarının güneş enerjisiyle çalışacak şekilde dönüştürülmesi
- Belediye ulaşım daireleri ve mühendislik birimleriyle entegrasyonun tamamlanması
- Yasal düzenlemelere entegrasyon sağlanması (şehir planlarına dahil edilmesi)

4. Sürdürülebilirlik Stratejileri

- Enerji Verimliliği:
Güneş panelli akıllı trafik lambaları kullanılmalı, enerji israfı önlenmeli
- Veri ve Geri Bildirim:
Vatandaşlardan gelen görüşler dikkate alınmalı,
Uygulama mobil platformla desteklenip kullanıcı geri bildirimleri alınmalı
- Toplumsal Farkındalık:
Sosyal medya kampanyaları, okul eğitimleri, afiş ve video içeriklerle sistem tanıtılmalı
İnsanlar neden yeni sistemin kullanıldığını bilmeli → sahiplenmeli
- Kurumlar Arası İş Birliği:
İzmir Büyükşehir Belediyesi, Ulaşım Dairesi, TÜBİTAK, üniversiteler ve özel sektör iş birliğiyle yürütülmeli

5. Sonuç

Karbon Hassasiyetli Trafik Lambası Projesi, yalnızca trafik akışını değil; aynı zamanda çevre sağlığını, kent yaşam kalitesini ve toplumsal farkındalığı olumlu yönde etkileyen sürdürülebilir bir çözümdür. Pilot bölgelerde başarı sağlandıkça tüm İzmir’e yaygınlaştırılması mümkündür. Bu proje, İzmir’in “Yeşil ve Akıllı Şehir” vizyonuna somut bir katkı sağlayacaktır.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: SORUNSUZ İZMİR

Gençlik Takımı Üyeleri: Elif Su Korucuoğlu, Mert Şimşek, Rüzgar Karlık

Okul Adı: Özel Karşıyaka Sınav Koleji Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 36

1.Problem: Yerel düzeyde iklim eylem planlarının yeterince uygulanmaması (İklim ve Çevresel Sürdürülebilirlik)

1.1 Problemin Tanımı

İklim değişikliği, insanlığın karşı karşıya olduğu en büyük çevresel tehditlerden biridir. Ancak ortaöğretim düzeyindeki öğrenciler arasında bu konuda yeterli farkındalık ve bilinç oluşmamıştır. Eğitim kurumlarında çevre temalı etkinliklerin yetersizliği, sürdürülebilirlik yaklaşımının yaygınlaştırılmaması ve gençlerin karar süreçlerine yeterince katılmaması, bu problemin etkilerini derinleştirmektedir.

2. Stratejik Hedef

Ortaokul ve lise öğrencileri arasında iklim bilinci ve çevresel sorumluluk duygusunu geliştirmek, çevre temalı projeleri teşvik etmek, yerel düzeyde sürdürülebilir yaşam alışkanlıklarını yaygınlaştırmak.

3. Stratejik Yaklaşım ve Somut Eylem Adımları

3.1 İklim Elçileri Programı

Amaç: Okullarda aktif çevre savunucuları yetiştirmek.

- Her okulda rehber öğretmen başkanlığında bir komisyon oluşturulur.
- Yazılı başvuru ve mülakat sonucunda “İklim Elçileri” seçilir.
- Seçilen elçilere yıl boyunca görev tanımları verilir:

Görev ve Sorumluluklar:

- Her dönem en az 2 çevre günü etkinliği organize etmek
- Geri dönüşüm kutularının takibini yapmak, gerektiğinde artırılmasını sağlamak
- Aylık “Çevre Bülteni” çıkararak okul panolarında ve dijital platformlarda yayınlamak
- Fidan dikim etkinlikleri ve temizlik kampanyaları düzenlemek
- Sosyal medya kampanyaları yürüterek daha fazla kişiye ulaşmak
- Sınıf içi sunumlarla akran eğitimi vermek

3.2 İklim Temalı Ulusal Proje Yarışması

Amaç: Gençleri yerel çözüm üretmeye teşvik etmek.

4. Kısa Vadeli Hedefler (0–12 Ay)

Her okulda çevre kulübü ve en az bir “İklim Elçisi” oluşturmak

En az 3 çevre temalı etkinlik düzenlemek (fidan dikimi, temizlik günü, atölye çalışması)

Okullara ait sosyal medya hesaplarında çevre bilinci temalı haftalık içerik yayınlamak

Mahalle bazlı öğrenci-etkinlik eşleşmesiyle yerel katılımı artırmak

5. Uzun Vadeli Hedefler (1–5 Yıl)

Yerel yönetimlerle ortak iklim eylem planları geliştirmek

Tüm okullarda sürdürülebilirlik temalı seçmeli ders veya proje temelli modüller oluşturmak

“İklim Elçiliği” programını resmi bir unvan haline getirerek tanınırlığını artırmak

Öğrenci projelerinin yerel belediyeler ve kamu kurumlarında hayata geçirilmesini sağlamak

6. Sürdürülebilirlik ve İzleme Mekanizmaları

6.1 İzleme ve Raporlama

Okullar yılda 2 kez “İklim Faaliyet Raporu” hazırlar

Etkinlikler sonrası öğrenci ve öğretmenlerden geri bildirim alınır

İklim Elçileri, aylık gözlem formlarıyla rapor sunar

Proje sonuçları için ön test-son test uygulamaları yapılır

6.2 Gönüllü Ağı ve Toplum Desteği

Öğrenciler dışında öğretmenler, veliler ve STK’lar da sürece dahil edilir. Mahallelerde gençlerin rehberliğinde toplu çevre etkinlikleri yapılır. Gönüllü mentorlar ve çevre gönüllüsü öğretmenlerle ağ genişletilir

6.3 Değerlendirme Toplantıları

İlçe ve il düzeyinde yılda en az 1 değerlendirme ve paylaşım toplantısı yapılır. Başarı hikâyeleri, örnek uygulamalar diğer okullarla paylaşılır. Bakanlık ve belediye yetkilileriyle düzenli veri paylaşımı yapılır.

7. Başarı Ölçütleri

Görev yapan İklim Elçisi sayısı

Düzenlenen etkinlik sayısı ve katılım oranı

Proje yarışmasına katılan öğrenci ve kurum sayısı

Sosyal medya etkileşim oranı

Öğrenci çevre duyarlılığı anket sonuçlarında yıllık değişim

8. Sonuç

İklim kriziyle mücadelede genç bireylerin aktif rol alması, sürdürülebilir bir çevre kültürünün temellerini oluşturur. Eğitim kurumlarında farkındalıkla başlayan bu dönüşüm, yerel yönetimlerin ve sivil toplumun desteğiyle büyüyerek hem doğaya hem topluma kazandıracak örnek bir model haline gelir.

Hazırlayan

Gençlik Takımının Adı: GENÇ KARTALLAR

Gençlik Takımı Üyeleri: Bahar Kılıçaslan, Elçin Türkoğlu, Onur Deniz Sezgin

Okul Adı: Özel Bornova Sınav Koleji Anadolu Lisesi

STRATEJİ BELGESİ NO: 37

1. Problem:

Gençlerin karar alma süreçlerine katılımının sınırlı olması (Katılımcı Yönetim ve Gençlik Katılımı)

1.1 Problemin Tanımı

Günümüzde gençler, fikir ve önerilerinin karar vericiler tarafından dikkate alınmadığını düşünmektedir. Bu nedenle pek çok genç, anketler, yerel projeler ve katılımcı uygulamalara ilgisiz kalmakta; fikir üretme, proje geliştirme ve toplumsal konulara katkı sağlama süreçlerinden uzak durmaktadır. Bu durum, gençlerin toplumsal gelişime katkı sağlamasını engellemekte; yerel yönetimlerin gençlerin ihtiyaçlarını doğru analiz etmesini zorlaştırmaktadır.

2. Stratejik Hedef

Gençlerin yerel ve ulusal düzeyde karar alma süreçlerine aktif katılımını teşvik eden kalıcı, kapsayıcı ve sürdürülebilir yapılar oluşturmak.

3. Stratejik Yaklaşım ve Somut Eylem Adımları

3.1 Farkındalık Kampanyaları

Gençlerin fikirlerinin toplumsal değişimde etkili olduğunu vurgulayan kampanyalar düzenlenmesi önerilmektedir.

Bu kampanyaların okullarda, gençlik merkezlerinde ve dijital platformlarda yürütülmesi fayda sağlayacaktır.

Başarı hikâyelerinin paylaşılması, diğer gençler için motivasyon kaynağı olabilir.

3.2 Katılım Platformlarının Oluşturulması

Gençlerin fikirlerini ifade edebileceği dijital ve fiziksel katılım platformları (örneğin: Gençlik Kafeleri, çevrimiçi öneri sistemleri) kurulması önerilmektedir. Bu platformlar aracılığıyla gençlerin doğrudan projelere katkı sunması sağlanabilir.

3.3 Katılımcı Eğitimler ve Liderlik Gelişimi

Gençlere yönelik liderlik, yönetim ve proje geliştirme eğitimlerinin sunulması faydalı olacaktır.

Bu eğitimler gençlerde hem özgüven hem de sorumluluk bilinci kazandırabilir.

3.4 Yerel Katılım Yapılarının Geliştirilmesi

Belediyelerin desteklediği Gölge Gençlik Meclisleri, Genç muhtarlık gibi uygulamalarla gençlerin karar alma süreçlerini gözlemlemeleri ve katkı sunmaları sağlanabilir. Gençlik Kafeleri aracılığıyla gençlerin projeler üretip doğrudan hayata geçirmeleri teşvik edilmelidir. Bu tür örnekler gençlere gerçek bir rol model deneyimi sunar ve özgüvenlerini pekiştirir.

3.5 Dijital Katılım Araçlarının Kullanılması

Gençlerin erişimini kolaylaştırmak amacıyla dijital anketler, uygulamalar ve sosyal medya üzerinden katılım sistemleri kurulması önerilmektedir. Geri bildirimlerin şeffaflıkla paylaşılması güven duygusunu artıracaktır.

4. Kısa Vadeli Hedefler (0–12 Ay)

Gençlerin fikirlerinin değerli olduğuna yönelik farkındalık çalışmaları başlatılmalıdır.

Dijital öneri platformları kurulmalı ve gençlerin kolayca ulaşabileceği hale getirilmelidir.

Yerel yönetimlerle iş birliği içinde hızlı geri bildirim sistemleri (ör. anketler) devreye alınmalıdır.

Gölge Gençlik Meclisi ve Gençlik Kafesi gibi pilot uygulamalar hayata geçirilmelidir.

5. Uzun Vadeli Hedefler (1–5 Yıl)

Gençlik meclisleri, tematik gençlik çalıştayları ve mentorluk programları kurumsallaştırılmalıdır.

Gençlerin karar alma süreçlerinde kalıcı yer edinebilmesi için yasal düzenlemeler yapılması önerilmektedir.

Eğitim sistemine gençlik katılımı, yurttaşlık ve yönetim bilinci gibi içerikler entegre edilmelidir.

Gençlerin katılımını destekleyecek sürdürülebilir kaynaklar ve teşvik programları geliştirilmelidir.

6. Sürdürülebilirlik ve İzleme Mekanizmaları

Katılım sürecinin düzenli olarak izlenmesi ve gençlerden geri bildirim alınması önerilmektedir.

Gençlik platformlarının etkililiği raporlanmalı, ihtiyaçlara göre güncellenmelidir.

Toplumsal desteğin sürmesi adına STK'lar, yerel yönetimler ve özel sektör ile iş birliği yapılmalıdır.

Katılım örneklerinin medyada yer alması, gençlerin sürece güvenini artıracaktır.

Eğitimde "katılım bilinci" kazandıran içeriklerin yer alması önerilmektedir.

Gençlerin katılımını sistemleştiren yasal ve kurumsal altyapılar oluşturulmalıdır.

7. Başarı Ölçütleri

Katılım sağlayan genç sayısındaki artış izlenmelidir.

Geri bildirim sistemlerinden elde edilen memnuniyet oranları analiz edilmelidir.

Gölge Gençlik Meclisi ve Gençlik Kafesi gibi modellerin yaygınlaşma oranı ölçülmelidir.

Gençler tarafından önerilen ve uygulanan proje sayısı takip edilmelidir.

Eğitim programlarına katılan gençlerin liderlik becerilerindeki gelişim gözlemlenmelidir.

8. Sonuç

Gençlerin karar alma mekanizmalarına aktif ve doğrudan katılımını sağlayacak sistemlerin kurulması, sadece bugünü değil, geleceği de güçlendirecektir. Gölge belediye modeli ve Gençlik Kafeleri gibi yaratıcı ve katılımcı araçlar aracılığıyla gençlerin toplumla bağları kuvvetlenecek, demokrasinin temeli olan katılım kültürü daha genç yaşlardan itibaren gelişecektir.

Hazırlayan

Gençlik Takımı Adı: TARAAL-A

Takım Üyeleri: Feraye Bostan, Furkan Tunay, Melike Beyza Kara

Okul Adı: Çiğli Teğmen Ali Rıza Akıncı Anadolu Lisesi